

Briški Časnik

Občina Brda

ŠTEVILKA 124 • LETNIK 30 • JESEN 2026

Jesen, polna zgodb in novih začetkov

Listi na drevesih se barvajo v najrazličnejše odtenke, dnevi postajajo krajši, uro smo že prestavili na zimski čas, v pečeh smo zakurili prve ognje. Prileže jo se pečeni kostanji, dozorijo kakiji, v kleteh se mošt počasi spreminja v vino. Po Brdih pravkar potekajo martinovanja, ki jih bomo podrobneje predstavili v naslednji številki. Jesen je čas umirjanja, obiranja sadov in pogleda na vse, kar smo ustvarili v preteklih mesecih.

Letošnja jesen bo vendarle nekoliko drugačna. Pred nami so lokalne volitve, ki prinašajo spremembe na čelu naše občine. Dosedanji župan se po dolgem obdobju vodenja občine poslavlja, na notranjih straneh časnika pa se predstavljajo kandidatke in kandidati za županske funkcije ter liste, ki se potegujejo za mesta v občinskem svetu. Pred nami je torej čas odločitev, novih obrazov, zamisli in pričakovanj. Naj bo tudi čas spoštljivega dialoga in premišljenih odločitev za prihodnost naših Brd.

Tokratna številka Briškega časnika prinaša veliko zanimivih zgodb, srečanj in pomembnih obletnic. Spremljali smo, kako potekajo sanacije plazov in projektiranje ukrepov za odpravo posledic ujme, ki je pred letom dni močno zaznamovala naše kraje.

Posebno mesto namenjamo Nonetu Brda, ki je s čustvenim koncertom obeležil 40 let delovanja. V tem času je postal pomemben glasbeni ambasador naših krajev, ime pevskega sestava je tesno povezano z Brdi in njihovo prepoznavnostjo. S pesmijo, predanostjo in številnimi nastopi so pevci skozi leta razveseljevali občinstvo ter spletli posebno vez s poslušalci. To je potrdil tudi jubilejni koncert, ki je napolnil prostor pred

gradom in združil številne obiskovalce. Ti smo nonetovcem z aplavzom, s čestitkami in hvaležnostjo izrazili spoštovanje za štiri desetletja ustvarjanja in ohranjanja glasbene tradicije.

Zabeležili smo 40-letnico delovanja Društva upokojencev Kojsko, ki že ves ta čas povezuje ljudi in bogati življenje v kraju. Kot pravijo člani društva, je to prostor prijateljstva, medsebojne pomoči, smeha, gibanja in ustvarjalnosti, predvsem pa pripadnosti. Njegovo pravo bogastvo so ljudje, ki društvu podarjajo svoj čas, znanje in dobro voljo.

Med dosežki, ki si zaslužijo posebno pozornost, je tudi prvi diamantni maturant iz Brd Malin Lavrenčič. Njegov uspeh je dopolnil še zlati maturant Blaž Kumar. Kar dve od osmih odličij, podeljenih dijakom novogoriške gimnazije, ki so na splošni maturi dosegli 30 točk in več, sta romali v Brda.

Brda so v zadnjih mesecih bogatili številni kulturni dogodki, medtem ko so naši vinarji s svojim delom in novimi uspehi skrbeli za prepoznavnost briške vinske pokrajine doma in po svetu.

Pomemben del naše prihodnosti je kmetijstvo, ki se tako kot številne druge dejavnosti sooča z vse zahtevnejšimi izzivi. Novi škodljivci, rastlinske bolezni in podnebne spremembe zahtevajo nova znanja, prilagajanje ter pravočasno ukrepanje. Odgovore na te izzive že tretje leto zapored iščeta Svetovalna služba Kleti Brda in Kmetijsko-gozdarski zavod Nova Gorica, ki s pripravo poletne strokovne delavnice skrbita za prenos novega znanja in izkušenj v prakso.

Na Občini Brda so podpisali pismo o nameri pobratenja z Občino Schengen, ki odpira nove možnosti povezovanja in sodelovanja. Posebno spoštovanje namenjamo Brikama, ki sta dočakali častitljivih sto let – Marjeti Terčič in Idi Morenčič.

Ob prebiranju prispevkov, ki prihajajo v uredništvo, se vedno znova zavem, koliko zanimivega se dogaja na našem najbolj zahodnem kotičku Slovenije. Žal v tokratni številki ni bilo prostora za vse prispevke, zato bodo nekateri počakali do prihodnjič. Vsem, ki nam pišete, pošiljate fotografije in nas obveščate o dogajanju, se iskreno zahvaljujem. Vesela sem vsakega vašega prispevka, saj prav z njimi skupaj ohranjamo zgodbe naših Brd.

Naj vam jesenski dnevi prinesejo veliko topline, prijetnih srečanj in časa za stvari, ki nas povezujejo. Vzemite si trenutek zase, za skodelico čaja, kozarec dobrega briškega vina in novo številko Briškega časnika.

Lucija Prinčič Terpin,
odgovorna urednica

BRIŠKI Časnik

Ustanovitelj in založnik:
OBČINA BRDA

UREDNIŠTVO:
Anita Manfreda, glavna urednica
Lucija Prinčič Terpin, odgovorna urednica
Vanda Colja, redakcija, tehnično urejanje
Andrej Colja, fotografije
Ana Cukijati, lektura
Mateja Mavrič, tajnica uredništva

Člani
Monika Prinčič, Goran Simčič, Iva Sivec,
Mateja Drnovšček, Erika Koncut

Oglasno trženje:
Tina Testen Kumar s. p.,
GSM: 040 475 676
E-pošta: tina.testen@gmail.com

Oblikovanje oglasov:
DESENIA Danijela Milašinović s. p.

Za lekturo oglasnih sporočil
so odgovorni naročniki oglasov

Naslov uredništva:
BRIŠKI ČASNIK,
Trg 25. maja 2,
5212 Dobrovo,
Tel.: (05) 335 10 38,
031 220 528

Računalniški prelom in tisk:
GRAFIKA SOČA d. o. o.

Briški časnik prejme brezplačno
vsako gospodinjstvo občine Brda.

ISSN 1318-8860

Naklada: 2650 izvodov

Po mnenju Urada vlade za
informiranje je javno glasilo
Briški časnik proizvod informativnega
značaja iz 13. točke tarifne številke 3
tarife prometnega davka, po kateri se
plačuje DDV.

Briški časnik na internetu:
www.obcina-brda.si

Fotografija na naslovnici:
Damijan Simčič, ZOSO foto

Pogovor z županom Francem Mužičem

Osem mandatov, 80 let in neskončno zgodb

Franc Mužič. Več kot tri desetletja je bil del briškega vsakdana. Po 32 letih se poslavlja od županovanja. Za osmimi mandati ostajajo številni projekti, še več zgodb in predvsem ljudje, ki jim je posvetil velik del svojega življenja.

Zbiranje gostov pred Vilo Vipolže, kjer so se ob praznovanju 80. rojstnega dne Franca Mužiča srečali številni sorodniki, prijatelji, sodelavci in drugi povabljeni.

Če številko osem obrnemo na bok, dobimo znak za neskončnost. Sklenjeno črto brez začetka in konca. Ko sem razmišljala, kako začeti zadnji intervju s Francem Mužičem v vlogi briškega župana, se mi je prav ta simbolika zdela najprimernejša. Osemdeset let življenja. Osem županskih mandatov. Dvaintrideset let na čelu občine. Za temi številkami je nešteto zgodb, srečanj, prijateljstev ter veliko projektov in investicij, ki so spreminjali podobo Brd in življenje prebivalcev. Ko sem mu omenila osmico in neskončnost, se je nasmehnil: »Neskončnost, ja! Ti si profesionalka, znaš to povezati!«

Takšen je župan Franc Mužič. Vedno pripravljen na šalo, pogovor in še kakšno zgodbo. Pri njem je pravzaprav najtežje pogovor zaključiti. Vsako vprašanje odpre nov spomin, vsak spomin prikliče človeka, dogodek ali anekdoto.

Več kot tri desetletja je bil del briškega vsakdana. Zjutraj v občinski pisarni, čez dan na terenu, na sestankih ali na poti na srečanja z ljudmi, ki so pomembno vplivali na razvoj naše občine, popoldne med trtami na domači kmetiji, zvečer pa spet med ljudmi, na prireditvi, odprtju ali praznovanju. Pogosto tam, kjer se je nekaj dogajalo, pa tudi tam, kjer je bilo treba komu prisluhniti.

Poznamo ga kot vztrajnega župana, ki ni rad slišal besed, da nekaj ni mogoče, gostoljubnega Brica, ki je vsakogar pozdravil, ponudil »briško kafe« ali kozarec vina in si vzel čas za pogovor ter bil prisoten ob najpomembnejših življenjskih trenutkih, od poroke do zadnjega slovesa.

Pogovor z županom Francem Mužičem

Ob njegovem 80. rojstnem dnevu in zaključku osmega mandata ne želimo zgolj preštevati obnovljenih cest, vodovodov in velikih projektov. Želimo pogledati za župansko funkcijo. Spoznati Franca Mužiča kot človeka; nekdanjega predsednika krajevne skupnosti, dolgoletnega župana, vinogradnika, povezovalca ljudi, prijatelja, brata, moža, očeta, nonota in pranonota. Človeka, ki je velik del svojega življenja namenil Brdom in njihovim ljudem.

Župan s hčerko Vanjo, pravnukinjo Mijo, nečakinjo Sophie Chloe in vnukinjo Emo Mužič.

»Na začetku nismo vedeli, kaj vse lahko naredimo«

Župan, vrniva se na začetek. Leta 1994 so Brda postala samostojna občina, vi pa njen prvi župan. Kako se spominjate tistih časov?

»Ko je država sprejemala zakon o ustanavljanju novih občin, pravzaprav nismo dobro vedeli, kaj vse bo to pomenilo. Pred tem smo bili del velike novogoriške občine, v Brdih pa so delovale tri krajevne skupnosti Kojsko, Dobrovo in Medana. Sam sem bil štiri mandate predsednik Krajevne skupnosti Medana in tam sem pridobil veliko izkušenj. Ko je nastala nova občina, sem si sprva predstavljal, da bo to nekakšna močnejša krajevna skupnost. Šele pozneje smo ugotovili, koliko več možnosti za razvoj imamo. Pri teh začetkih ne smemo pozabiti ljudi, ki so nam pomagali. Posebej želim omeniti **Črtomirja Špacapana**, ki nam je bil ob ustanavljanju občine v veliko pomoč. Pomagale so nam tudi strokovne službe nekdanje občine Nova Gorica. Takrat vseh potrebnih izkušenj še nismo imeli in ta pomoč je bila neprecenljiva.«

Ko danes pogledate na osem mandatov, na kaj ste najbolj ponosni? Na vodo iz Mrzleka, obnovljeno Šmartno, Vilo Vipolže?

»Vse to so velike pridobitve. Posebno voda iz Mrzleka, saj smo imeli prej Brici velike težave. Ponekod so bili ljudje tudi po dva ali tri dni brez vode. Voda ni bila vedno primerna za pitje, zato smo jo morali kupovati. Projekt Mrzlek je bil velik izziv, predvsem zaradi zahtevne trase in prečkanja Soče. Toda uspelo nam je. Spomnim se odprtja Gradu Dobrovo. To je bil eden tistih dogodkov, ki mi bodo vedno ostali v spominu.

Ampak jaz bi na prvo mesto vendarle postavil prepoznavnost Brd. Ko smo začeli, marsikdo v Sloveniji sploh ni vedel, kje so Brda. Danes je povsem drugače.

Podpirali smo povezovanje vinogradnikov in vinarjev, ustanovili turistično-informacijski center, vinoteko na Gradu Dobrovo in gradili prepoznavnost Brd kot dežele opojnih trenutkov, ustanovili Zavod za turizem, kulturo, mladino in šport (ZTKMŠ) Brda. Veliko smo naredili tudi na področju čezmejnega sode-

Na občini so županu pripravili posebno rojstnodnevno presenečenje. Med sodelavci ga je pričakal "parton" iz trte, bogato obložene z grozdjem.

Pogovor z županom Francem Mužičem

Napovedovalec Egon Ivančič je s svojim nastopom poskrbel za nekaj šaljivih vložkov in spomnil na značilnosti, zaradi katerih je Franc Mužič v vseh teh letih postal tako prepoznaven.

lovanja. Še danes si želim, da bi Brda in Collio delovala bolj povezano.«

Ob tem župan rad poudari posebno geografsko lego Brd. Brda so po njegovem poudarku najzahodnejša slovenska občina, saj celotno občinsko območje leži na desnem bregu reke Soče, na skrajnem zahodnem robu Slovenije. Brici smo najzahodnejši Slovani, na stičišču slovenskega in furlanskega prostora. Prav ta lega in zgodovinska povezanost s sosednjo Furlanijo sta zanj vedno predstavljali razlog za ponos in priložnost za čezmejno sodelovanje.

Franc Mužič je znal za svoje zamisli potrkati na prava vrata. Pomembne ljudi je povabil v Brda, jim na terenu pokazal, kaj občani potrebujejo, in jih očaral z lepoto briške pokrajine. Ob pristnem pogovoru, pogosto tudi kozarcu dobrega briškega vina, so se marsikatera vrata lažje odprla.

Njegovo vztrajnost pri povezovanju ljudi in občin so skozi leta prepoznali tudi zunaj slovenskih meja. Za dolgoletno delo na področju čezmejnega sodelovanja in povezovanja v alpsko-jadranskem prostoru je leta 2015 prejel **Kugyjevo nagrado**, leta 2024 pa postal **prvi častni občan hrvaške Občine Matulji**. Ob zaključevanju županske poti so se mu aprila 2026 poklonili tudi na avstrijskem Koroškem. Prejel je **častni znak dežele Koroške** ter **zahvalno listino Mestne občine Celovec** za dolgoletno prijateljsko sodelovanje.

Za vsemi priznanji niso le uradni podpisi, pobratenja in skupni projekti. So predvsem ljudje, prijateljstva in vezi, ki jih je župan spletal desetletja. Zanj meje nikoli niso bile razlog za ločevanje, temveč priložnost za povezovanje. Prav zato so se ob njegovi 80-letnici zbrali številni prijatelji tudi iz tujine, s katerimi je skozi leta soustvarjal zgodbo o Brdih brez meja.

Briška trma in neizčrpen optimizem

Ljudje vas poznajo po energiji, optimizmu in vztrajnosti. Če so se vam zaprla vrata, ste poskusili skozi okno. Če je bilo zaprto še okno, bi verjetno našli celo dimnik. Od kod ta briška trma?

(Nasmeh) »To moraš imeti v sebi. Jaz sem bil že kot otrok takšen, vedno radoveden, vedno sem kaj poskušal. In ko mi nekdo reče, da nekaj ni mogoče, je to zame poseben izziv. Tudi sodelavcem sem vedno govoril: ‚Ne govorimo takoj, da se ne da. Raje se vprašajmo, kako bomo naredili.‘ Če ni ene možnosti, poiščimo drugo. Če ni druge, še tretjo. Seveda mora biti vse zakonito in pravilno. Toda ne smemo obupati pri prvi oviri.«

Pogovor z županom Francem Mužičem

Korak proti odru, misli pa že pri vseh ljudeh in dogodkih, ki so zaznamovali njegovo dolgo župansko pot. Kaj povedati ob tolikšni množici spominov in čestitk?

V 32 letih županovanja se je ob vas zvrstilo veliko sodelavcev, od štirih direktorjev občinske uprave do vseh drugih zaposlenih. Vsak človek je drugačen. Kako ste jih znali povezati?

»Pomembno je, kakšno vzdušje ustvariš. Jaz sem si vedno prizadeval za pozitivno, povezovalno vzdušje. Vsak ima svoj značaj in način dela, toda skupaj moramo iskati rešitve. Pomembno je tudi, da znaš človeka spoznati, ga razumeti in mu zaupati.«

In prav o sodelavcih ima župan veliko zgodb. Sedanjo direktorico občinske uprave Anito Manfreda hudomušno imenuje kar »vržotarka«, ker prihaja iz Občine Šempeter - Vrtojba. Anita mu je za 70. rojstni dan podarila

Ob podpisu tretjega mandata direktorice občinske uprave Anite Manfreda.

Nonet Brda z vnukinjo Emo Mužič, ki je nonotu zapela pesem Vozi me vlak v daljave. Pevci Noneta Brda, ki jih Franc rad imenuje ambasadorji Brd, so se ob tej priložnosti ponovno zbrali in mu s pesmijo podarili še en nepozaben spomin na številne skupne nastope doma in v tujini.

vržoto. Njuni prvi pogovori o njenem prihodu na občino so se odvijali tudi ob neformalnih srečanjih, kjer sta pila »un' per due« ali kot mi pojasni gingerino s penino. Pomembno mu je, kaj človek zna, kakšen je in kako bo sodeloval z drugimi. Skupaj sodelujeta že skoraj 12 let. Pred njo so funkcijo direktorja občinske uprave opravljali še Bogdan Marinič, Mojmir Konič in Andrej Markočič.

Ko imajo krajani prednost pred predsednikom države

Vedno ste radi hodili med ljudi. Menda ste nekoč zaradi sestanka s krajani pustili čakati celo predsednika države?

»Res je! Milan Kučan mi je to še pozneje omenjal. Rekel mi je: France, tega pa ne bom pozabil! Imel si na obisku predsednika države, ti pa si šel na sestanek v vaško skupnost! Ampak tisti sestanek je bil pomemben. Z ljudmi smo bili dogovorjeni in treba je bilo rešiti določene stvari. Če želiš kaj narediti, jih moraš poslušati. Ne moreš samo sedeti v pisarni.«

Tudi njegovi dolgi govori so postali skoraj legendarni. Ko je stopil pred mikrofon, se je marsikdo nasmehnil in pogledal na uro.

Pogovor je zanj bistven del življenja

Vedno poudarjate, da je treba sodelovati, četudi imamo različna politična prepričanja. To se je poznalo tudi pri delu občinskega sveta. Menda ste imeli celo sejo, ki je trajala manj kot 30 minut?

»Res je! Najkrajša seja je trajala **samo 29 minut.**

To pa ne pomeni, da se nismo ukvarjali s pomembnimi stvarmi. Prav nasprotno. Pred sejo smo se o vpra-

Pogovor z županom Francem Mužičem

Nekateri nekdanji in sedanji sodelavci Franca Mužiča so se odpravili proti Vili Vipolže, kjer se je nadaljevalo osrednje praznovanje njegovega 80. rojstnega dne.

Predstavniki Slovenskega vinskega viteškega reda so Francu Mužiču podelili posebno priznanje. Postal je častni član Vinskega omizja Brda in Vipavska dolina ter bil sprejet med vinske viteze.

šanjih že pogovorili, gradiva so bila obravnavana na komisijah, svetniki različnih strank in list so se usklajevali. Zato smo lahko sklepe sprejemali hitro, pogosto tudi soglasno. Vedno sem poudarjal, da se moramo pogovarjati. Dialog in še enkrat dialog! Če se znamo pogovarjati, lahko rešimo ogromno težav. Če ustvarjamo samo konflikte, pa izgubljamo čas in energijo.«

Po osmih mandatih boste vodenje občine predali svojemu nasledniku. Kaj bi mu položili na srce? Kaj si želite, da bi se v Brdih nadaljevalo tudi po vašem odhodu?

»Predvsem si želim, da bi se nadaljevala povezovalna politika. Da bi tudi nov župan ali županja, občinski svet ter vse stranke in liste znali sodelovati, se pogovarjati in usklajevati. Pomembno je, da se o velikih stvareh pogovorimo, preden sprejmemo odločitve. Da znamo poslušati drug drugega in poiskati skupno rešitev, tudi kadar imamo različne poglede. Neracionalno je stvari po nepotrebnem zapletati. Sam sem vedno zagovarjal dialog. Če se znamo pogovarjati, lahko rešimo ogromno težav. To si želim tudi za Brda v prihodnje. Da bi ljudje znali stopiti skupaj in da bi bila na prvem mestu korist celotne občine.«

Direktorica občinske uprave Anita Manfreda in podžupan Goran Simčič sta Francu Mužiču podarila bon za Agrario. Darilo je bilo izbrano z veliko mero humorja, saj je župan med službenimi opravki večkrat hudomušno dejal: »Čakajte me samo en moment, skočim do Agrarije!«

Med ljudmi v veselju in žalosti

Če bi morala izpostaviti eno od vaših najlepših lastnosti, bi bila to vaša človečnost. Vsakogar ste pozdravili, ne glede na to, kdo je bil. Bili ste ob ljudeh, ko so se veselili, pa tudi takrat, ko jim je bilo najtežje. Skoraj praviloma ste prihajali na pogrebe. Zakaj vam je bilo to tako pomembno?

»Ker vem, kaj čuti družina, ko izgubi svojca. Pri nas poznamo izraz, da prideš pokojnika pokropit, da se od njega posloviš. To je spoštovanje do pokojnika in njegovih svojcev. Včasih sta bila dva ali celo trije pogrebi v istem popoldnevu. Moral sem zelo paziti, kako sem razporedil čas, da sem lahko prišel. In to bom počel tudi potem, ko ne bom več župan.«

Nekoč smo ga v šali vprašali, zakaj tako vztrajno hodi na pogrebe, saj ga pokojni vendar ne bo več volil. Franc pa je hitro odvrnil, da ima pokojni še veliko svojcev. Takšen je njegov humor. Toda za šalo se skriva nekaj globljega: razumevanje, kako pomembno je ljudem pokazati, da niso sami.

Pogovor z županom Francem Mužičem

Ogled filma, ki so mu ga pripravili najbližji. Skozi fotografije in utrinke iz različnih življenjskih obdobij se je pred zbranimi odvila njegova življenjska zgodba. Ob prizorih, polnih spominov, ljubezni in skupnih doživetij, so se orosile oči, marsikdo pa je segel po robčku.

Bili pa ste tudi ob najlepših trenutkih. Koliko parov ste poročili v vseh teh letih?

»Natančno ne vem, ampak med 2200 in 2300.«

Med njimi so bili številni domačini, pa tudi znani športniki in druge osebnosti. Obred je vodil tudi na poroki kolesarskega šampiona Primoža Rogliča. Sama se še danes rada spominjam lastne poroke, ki jo je prav tako vodil Franc Mužič in mi za darilo podaril vožnjo s kočijo. Pred kratkim je omožil tudi našo nepogrešljivo sodelavko Briškega časnika Matejo Mavrič.

Prav iz številnih porok izhaja ena najbolj zabavnih zgodb, povezana z Briškim časnikom.

Briški časnik, kozarec piva in nepričakovano srečanje

Prav vi ste bili pobudnik ustanovitve Briškega časnika, ki izhaja že od leta 1995 in velja za najstarejši še izhajajoči občinski časopis na Primorskem. Zakaj se vam je zdelo pomembno, da imamo svoj časopis?

»Ko smo začeli delati kot nova občina, sem hitro ugotovil, da se dogaja ogromno stvari, ki jih je treba zabeležiti. Če nekaj zapišemo, ostane. Če ne, lahko sčasoma odide v pozabo. Želel sem, da ljudje vedo, kaj se v občini dogaja, kaj delamo, kaj načrtujemo. Da ostane zapis razvoja Brd tudi za zanamce. Danes lahko odpreš stare številke in vidiš, kako so se Brda spreminjala. To se mi zdi izjemno pomembno.«

Župan, potem pa vas je na letalu vendarle presenetila stevardesa?

(Smeh) »Potovali smo proti Skopju. In pride stevardesa, mi prinese naročeno pivo, me pogleda, se malo skloni, da bi me bolje videla. Jaz pa nisem razumel, kaj hoče. Resda sem pil pivo, toda 9000 metrov nad zemljo. Potem me prepozna! Izkazalo se je, da sem jo približno dve leti prej poročil.«

Človek, ki je poročil več kot 2000 parov, pač nikoli ne ve, kje ga bo kdo prepoznal. Niti na letalu, ko bi si rad v miru privoščil pivo.

Župan Franc Mužič je bil pobudnik nastanka časopisa, vendar se v njegovo uredniško politiko ni vmešaval. Želel je, da je Briški časnik predvsem časopis ljudi, ne zgolj občinske uprave. To smo v uredništvu vedno cenili, ker smo lahko pisali o razvoju Brd po svoje, opozorili tudi na težave in si kdaj privoščili celo župana.

Spomnim se fotografije, na kateri župan Franc Mužič na sejmu v Pliberku namesto kozarca briškega vina pije pivo! V Briškem časniku smo hudomušno zapisali, da je očitno nastopila »**Vinska kriza v Sloveniji, če še župan Brd pije pivo!**« Od takrat je bil pri kozarcu piva precej previdnejši. Vedno je pazil, da ga ne bi znova ujeli. A zgodba je dobila nepričakovano nadaljevanje.

Briško »kafe«, domače trte in največja opora

Gostoljubnost je značilnost našega župana. Ko si prišel k njemu, se je praviloma našel kozarec županove mešanice, »briško kafe« ali domač limončelo.

Spominjam se, kako sem pred 30 leti kot mlada novinarka prišla k njemu na intervju. Ponudil mi je briško »kafe«. Takrat še nisem prav dobro vedela, kaj je v njem. Potem sem hitro ugotovila.

Kje ste se naučili pripravljati briško »kafe«?

»To sem se naučil od mojega očeta. Včasih niso pili takšnega »kafeta« kot danes. Pogosto je bila cikorija.

Pogovor z županom Francem Mužičem

Franc Mužič v družbi sodelavk iz županovega kabineta, ki so ga spremljale skozi različna obdobja županovanja. Nika Fabricijo Jug, Mateja Ambrožič, Tina Sirk, Mateja Mavrič, Tatjana Verderber in Tanija Golob.

Mama Ida je skuhala »kafe«, tata pa je dodal še nekaj posebnega.«

Malo žganja?

»Ja, malo. No, včasih mogoče tudi malo več!« In se nasmehne.

V takšnih drobnih zgodbah morda najlepše spoznamo človeka za županske funkcijo. V navadah, ki jih je prinesel od doma, v spominih na starše, v pristni briški gostoljubnosti.

Kako vam je uspelo usklajevati vse te obveznosti? Več kot 30 let med občinsko pisarno, vinogradom, družino in prireditvami. Dopustov skoraj ni bilo.

»To delo moraš čutiti kot poslanstvo. Jaz sem ga tako čutil. Toda brez razumevanja žene in družine zagotovo ne bi šlo. Ko sem začel županovati, so bili otroci še mladi. Veliko breme je zato nosila žena Jožica. Pomagali so nam tudi sorodniki in drugi domači. Največ odrekanja pa je bilo zagotovo na strani družine.«

Njegov najdaljši dopust je trajal komaj 20 dni. Leta 2000 sta z ženo Jožico odpotovala v Venezuelo na poroko nečaka. Načrtovala sta, da bosta ostala do novega leta, a župan ni zdržal. »Ko se je pojavila možnost, da se vrneva prej, sem rekel: ‚Joži, tudi midva greva kar s prvo skupino!' Ko je letalo pristalo v Ronkah in so zaškripale gume, sem si mislil, da me bo morala prav velika sila še enkrat spraviti tako daleč.«

Kaj pa vas najbolj sprosti?

»Meni veliko več pomeni, če grem med domače ljudi, srečam nekaj kmetov, skupaj kaj popijemo in se pogovorimo. Včasih je dovolj 15 minut ali pol ure. In seveda vinograd. Tudi zdaj grem, če le morem, še kaj postorit med trte. Ko bo odpadlo listje, bom začel obrezovati. To me veseli.«

Franc Mužič s sodelavkami ZTKMŠ Brda.

Zdaj boste to končno lahko počeli v miru.

»V miru, ja,« se nasmehne. Čeprav oba veva, da bo župana tudi po zaključku mandata najbrž še marsikdo poklical.

Osemdesetletnica, polna spominov, smeha in ganjenosti

Da za županske funkcijo stoji človek z izjemno bogato življenjsko zgodbo, se je še posebej pokazalo ob praznovanju njegove 80-letnice. Sodelavci so mu pripravili presenečenje in celo pozno trgatev. Pred njim se je znašla trta, polna grozdja, župan pa je moral pokazati, da je po srcu še vedno vinogradnik. Ob čestitkah, smehu in petju je bil vidno ganjen.

»Hvala Bogu, da mi je bilo dano, da sem to dočakal,« je dejal.

Na osrednjem praznovanju v Vili Vipolže so se zbrali ljudje, ki so ga spremljali skozi desetletja: družina, prijatelji, nekdanji in sedanji župani, poslanci, sodelavci in številni drugi življenjski sopotniki.

Tokrat so ga posebej opozorili, naj bo njegov govor nekoliko krajši. Toda kako v nekaj minutah povzeti 80 let življenja?

Spomnil se je Medane, mame Ide in očeta Franca, šolskih let na Plešivem, mladosti in vojaščine. Posebej prisrčna je zgodba, ko se je kot vzoren vojak z nagradnega dopusta nepričakovano vrnil domov. Ker ni bilo telefona, staršem ni sporočil, da prihaja. Nekaj dni je potoval, nato pa utrujen v uniformi zaspal na domačem kavču. Ko se je mama Ida vrnila iz vinograda, je odprla vrata, zagledala neznanca na kavču, jih hitro zaprla in zaklicala možu:

»Joj, Fnče, Fnče, na našem kavču spi en miličnik!«

V svojem sinu ni takoj prepoznala vojaka, ki se je po dolgi poti vrnil domov.

Takšnih zgodb ima Franc za celo knjigo.

Pogovor z županom Francem Mužičem

Posebej ganljiv trenutek praznovanja je bil nagovor Francove soproge Jožice Mužič. V besedah, polnih ljubezni, hvaležnosti in ponosa, je obudila njuno skupno življenjsko pot, leta odrekanj in številne trenutke, ko je bilo treba družinsko življenje prilagajati Francovi predanosti javnemu delu. Spomnila je, da za uspehi ne stoji le posameznik, temveč tudi družina.

Na praznovanju so mu pripravili ganljiv film, ki je na prisrčen način strnil njegovo življenjsko pot. Posebno čustveno noto mu je dala njegova vnukinja **Ema Mužič**, ki je prebrala besedilo filma, ob tej priložnosti pa dedku zapela pesem. Tako so se spomini na 80 let življenja prepletli z glasom mlajše generacije njegove družine.

Na slovesnosti so spregovorili številni prijatelji in gostje. Posebno priznanje so mu podelili predstavniki Združenja slovenskega vinskega viteškega reda, saj je postal častni član vinskega omizja Brda in Vipavska dolina.

Med najbolj ganljivimi je bil nagovor patra Bogdana Knavsa s Svete Gore. Poudaril je, da človekova vrednost ni samo v tem, kaj je ustvaril, temveč predvsem v odnosih, ki jih je gradil. Francu se je zahvalil za dobroto, odprtost in pripravljenost sprejemati ljudi v vsej njihovi različnosti.

Zaposleni na občinski upravi, ožji sodelavci in svetniki so mu podarili bon za Agrario Dobrovo. Saj je župan znan po svojem stavku: »Čakajte me samo en moment, skočim do agrarie!«

Žena Jožica: za kratkimi sejami so bili dolgi dnevi

Najbolj osebne besede pa je županu namenila njegova žena Jožica. V ganljivem nagovoru je spregovorila o njuni skupni poti, o začetkih, ko sta se brez velikih obljub odločila graditi skupen dom, in o letih, ki so minevala med številnimi obveznostmi.

Ob tem se je z njemu tako domačim humorjem dotaknila tudi občinskih sej. Lahko so bile kratke, ena je trajala celo manj kot 30 minut, a Franca kljub temu ni bilo domov še šest ur.

Francu Mužiču je ob jubileju čestital tudi nekdanji direktor občinske uprave Andrej Markočič.

Med številnimi gosti sta bila tudi župan Občine Miren - Kostanjevica Mauricij Humar in mag. Ariana Durnik, nekdanja direktorica ZTKMŠ Brda.

Pogovor z županom Francem Mužičem

Nekateri nekdanji sodelavci so se ob jubileju z veseljem ponovno srečali in obudili skupne spomine. Tonka Simčič, Mojmir Konič, Marjan Vetrih, Zvonimir Kristančič in Andrej Colja.

Za pester in doživet program so poskrbeli Erika Koncut, Matej Srebrnič, Tjaš Mužič, Valentina Šibav Mužič, vnukinja Ema Mužič in Egon Ivančič. S slavljencem so ustvarili večer, poln presenečenj, glasbe, spominov in smeha.

Zbrani so se nasmejali. Toda za to hudomušno pripombo je bila skrita tudi resnica njunega skupnega življenja. Kolikokrat je doma čakala večerja? Kolikokrat je načrtovani skupni čas prekinil telefonski klic, sestanek ali nepredvidena obveznost? Kolikokrat je Jožica vedela, da se bo Franc vrnil pozneje, kot je obljubil? Za vsemi občinskimi projekti, sestanki, potovanji in prireditvami je teklo družinsko življenje. Otroci so odraščali, leta so minevala, za počitek, počitnice in skupne trenutke pa je pogosto zmanjkalo časa.

Jožica je spomnila, da še tako predan vodja brez dobrih sodelavcev in podpore družine ne more uspeti. Njene besede so iskren pogled na življenje, v katerem so se prepletali ljubezen, potrpežljivost, razumevanje in odrekanja. Ob zaključku mandata mu je zaželela predvsem nekaj, česar mu je v vseh teh letih pogosto primanjkovalo – časa. Časa za njiju, za družino, za pogovor in za drobne trenutke, ki jih vsakodnevne obveznosti tako hitro odnesejo.

Francova družina – soproga Jožica, sin Tjaš z ženo Valentino, hčerka Vanja s partnerjem Vojkom ter vnukinja Ema Mužič.

S pesmijo je slavljencu čestitala tudi Helena Blagne.

Pogovor z županom Francem Mužičem

Darij Vouk iz Mosta na Soči mu je za jubilej podaril štruco velikanko.

Dolgoletni župan Občine Miren-Kostanjevica Zlatko Martin Marušič mu je pripravil posebno presenečenje.

Osmica, ki nima konca

Ko se ob 80-letnici oziramo na 32 let županovanja, bi lahko naštevali kilometre obnovljenih cest, vodovode, obnovljeno Šmartno, Vilo Vipolže in številne druge pridobitve. Toda tokrat se mi zdi pomembneje nekaj drugega. Spomniti se človeka, ki je vsakogar pozdravil, ne glede na to, kdo je bil. Ki se je ustavil ob pogovoru, tudi ko se mu je mudilo. Ki je znal s šalo razvedriti sogovornika, s trmo premagovati ovire in s svojim optimizmom prepričevati druge, da je mogoče narediti več.

Župan v družbi sester Darinke in Zore.

Človeka, ki je znal biti med ljudmi, ko so se veselili in ko jim je bilo najtežje. Človeka, ki se je znal iz občinske pisarne vrniti med domače trte, nato pa zvečer spet stopiti med ljudi, ker je čutil, da mora biti tam. Osmi mandat se izteka. Županske pisarno bo prevzel nekdo drug. Dnevi bodo morda mirnejši, manj bo uradnih obveznosti in več časa za Jožico, družino, vinograd in prijatelje.

Težko si predstavljamo, da bi se Franc Mužič zares ustavil. Verjetno ga bomo še srečevali med trtami, na prireditvah, v agrarii, ob kozarcu briškega vina ali ob »šalci briškega kafeta«.

Prav tu se vrnemo k osmici z začetka najinega pogovora. Osemdeset let. Osem mandatov. Neskončno zgodb. Ko številko osem obrnemo na bok, dobimo znak za neskončnost. Morda ta še najlepše ponazarja tisto, kar ostane za človekom, ko se njegovo uradno delo konča. Ne samo zgrajeni objekti, sprejeti sklepi in opravljene naloge. Predvsem ljudje, ki jih je srečal. Roke, ki jih je stisnil. Prijateljstva, ki jih je spletel. In spomini, ki bodo živeli naprej.

Kajti mandat ima svoj začetek in konec. Sledi, ki jih človek pusti v srcih ljudi, pa ostanejo za vedno.

Lucija Prinčič Terpin
Fotografije:
Damijan Simčič, ZOSO foto

Ko bom velik, bom župan!

30. redna seja Občinskega sveta Občine Brda

Občina Brda v leto 2027 vstopa z rekordnim proračunom

Občinski svetniki so na septembrski seji obravnavali proračun za leto 2027, pred tem pa se seznanili z izvrševanjem letošnjega. Občina Brda je v prvem polletju leta 2026 realizirala dobro četrtino načrtovanih proračunskih prihodkov, torej v višini 3.912.530 evrov. Na odhodkovni strani pa je bilo realiziranih (skupaj z odplačilom dolga v višini 3.401.108 evrov) petina načrtovanega. Občina tako konec prvega polletja izkazuje presežek prihodkov nad odhodki v višini 511.422 evrov.

Proračun za leto 2027 bo težak skoraj 25,5 milijona evrov

Največji projekt v letu 2027 bo izvajanje sanacije posledic neurja s poplavami in plazovi, ki je briško občino prizadelo novembra 2025. Občina bo v okviru finančnih zmožnosti nadaljevala tudi z investiranjem v potrebno osnovno infrastrukturo na območju celotne občine, tj. prometno infrastrukturo in vodovodno omrežje. Planirana je tudi ureditev ceste in varne povezave za pešce do spomenika v Gonjačah. Razpoložljiva investicijska sredstva se bodo namenila tudi kulturi, obrambi in ukrepom ob izrednih dogodkih, varovanju okolja in naravne dediščine, prostorskemu planiranju in stanovanjsko-komunalnim dejavnostim, zdravstvenemu varstvu, kulturi, športu in izobraževanju. »Cilj proračuna Občine Brda je v okviru razpoložljivih sredstev uresničiti potrebe in interese lokalne skupnosti ter dokončanje že začetih projektov. V proračun bodo vključeni projekti, ki imajo možnost realizacije,« je zapisano v obrazložitvi predloga proračuna za leto 2027. Občinski svet je na seji sprejel sklep, da se opravi javna razprava o predlogu proračuna. Ta je potekala od 23. septembra do vključno 7. oktobra 2026.

Odvoz smeti se ne bo podražil

V nadaljevanju seje je Nataša Simčič iz podjetja Komunala Nova Gorica d. d. predstavila elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe obdelave in odlaganja komunalnih odpadkov za leto 2026. Cena za uporabnike se ne bo spremenila. V podjetju pojasnjujejo: »Zaradi prenovljenega sistema izmenjave podatkov med javnim podjetjem in občinskimi upravami na območju izvajanja gospodarske javne službe in posledično ažuriranega podatka o številu prebivalcev na območju, ki je za približno 2500 prebivalcev višji od dosedanjega podatka, javno podjetje kljub v elaboratih določeni višji ceni za izvajanje storitev predlaga, da se veljavna cena storitev ne spremeni. Zaradi večjega števila uporabnikov namreč lahko pri veljavnih cenah pokrije višje stroške izvajanja gospodarskih javnih služb ravnanja z komunalnimi odpadki.« Predlog so svetniki potrdili.

Novi prostori za otroke OŠ Kozara

Ravno tako so svetnik prikimali nameri OŠ Kozara, da uredi Vrtec Najdihojca v Novi Gorici in v ta namen nameni presežek prihodkov nad odhodki šole iz preteklih let. »Zaradi povečevanja števila učencev in posledično oddelkov se šola v zadnjem obdobju sooča z vse večjo prostorsko stisko. Na drugi strani je bila zaradi zmanjšanja števila otrok v Vrtcu Nova Gorica s 1. 9. 2023 začasno zaprta enota vrtca Najdihojca na Gregorčičevi ulici v Novi Gorici, ki vse od takrat dalje ni v funkciji. Zato je bila kot smiselna in racionalna sprejeta odločitev, da se enota vrtca Najdihojca izloči iz upravljanja Vrtca Nova Gorica in preda v upravljanje Osnovni šoli Kozara Nova Gorica. Ker je bil objekt dlje časa zaprt, je potrebno pred vzpostavitvijo izvajanja osnovnošolskega programa za otroke s posebnimi potrebami enoto usposobiti in primerno opremiti, za kar naj bi šola, po uveljavitvi dopolnitve odloka, porabila sredstva iz presežka,« beremo v obrazložitvi. Ljudska univerza Nova Gorica pa bo del presežka v višini 20.940,75 evra namenila kritju stroškov za upravljanje Zeliščnega centra Grgarske ravne in nakup opreme.

Svetniki so se seznanili tudi glede odloka o ustanovitvi javnega zavoda Goriška knjižnica Franceta Bevka Nov Gorica. Na predlog statutarno-pravne komisije so odlok sprejeli v prvem branju ob pogoju, da se do drugega branja upošteva nomotehnične popravke.

30. redna seja Občinskega sveta Občine Brda

Nova cena vrtca, občina sofinancira

Občinski svet je potrdil novo ekonomsko ceno vrtca, usklajeno s povišanjem stroškov dela, materialnih stroškov in stroškov hrane. Ob tem je bila sprejeta tudi nova, s strani občine sofinancirana cena za starše otrok, ki obiskujejo vrtec pri OŠ Alojza Gradnika Dobrovo. Za I. starostno obdobje znaša 774,65 evra, za drugo starostno obdobje pa 558,11 evra. Višina plačila staršev je odvisna od odločbe in razvrstitve v plačne razrede, v katere so razporejeni. Odločbe starši pridobijo iz Centra za socialno delo. Starši plačajo največ 77 % cene programa, v katerega je otrok vključen, razliko do polne cene pa pokriva občina zavezanka.

V zaključku seje so svetniki izglasovali še predstavnika Občine Brda v svetu zavoda Zdravstveni dom Osnovno varstvo Nova Gorica. Funkcijo bo naslednja 4 leta opravljal Kostja Jelinčič.

Občina Brda

Števerjan

Županov traktor kot čezmejni povezovalec

Zeleni traktor je simbolično povezal čezmejni občini.

Števerjanski župan Marjan Drufovka in briški župan Franc Mužič.

Županov zeleni Hürlimann je blestel tudi na povorki v Števerjanu. Potem ko je letošnjo povorko 60. Praznika češenj v Brdih otvoril prav župan s svojim zelenim traktorjem, so si vožnje z istim traktorjem domislili tudi v Števerjanu ob vaški trgatvi. Seveda županu Mužiču ni bilo treba ponoviti želje.

»Ker ko se dobro sodelovanje in briška tradicija združita, mora tudi malo zabrneti! Naj bo ta vožnja simbol povezovanja, prijateljstva in ohranjanja naših briških običajev. Hvala, župan Mužič – za Hürlimanna, zaupanje in dobro voljo! Naj se tradicija pelje naprej!« je na družabnem omrežju Facebook zapisal števerjanski župan Marjan Drufovka.

Erika Koncut
Fotografija: Facebook Marjan Drufovka

31. redna seja Občinskega sveta Občine Brda

Letos več inšpekcijskih nadzorov v občini kot lani

V veliki sejni dvorani občinske stavbe je bila 22. oktobra 2026 na sporedu še zadnja seja tega sklica občinskega sveta. Bila pa je tudi zadnja seja Franca Mužiča v vlogi župana, ki se je vidno ganjen ob koncu seje svetnikom zahvalil za sodelovanje.

Svetniki so obravnavali odlok o rebalansu 2 proračuna Občine Brda za leto 2026 ter odlok o proračunu Občine Brda za leto 2027 v drugem branju. Oba dokumenta, ki sta na voljo tudi na spletni strani občine med gradivom 31. redne seje, sta bila sprejeta. Svetniki so pritrdili tudi pooblastilu županu za sprejemanje načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem pod določeno vrednostjo za proračunsko leto 2027 ter pooblastilu županu za potrditev investicijske dokumentacije za proračunsko leto 2027.

V nadaljevanju je občinski svet ponovno obravnaval odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za turistični kompleks Vrhovlje pri Kožbani (VKŽ-01). Odlok je sicer na predhodni seji že potrdil, vendar ga je župan s sklepom št. 35000-0002/2021-38 dne 9. 10. 2026 zadržal in predlagal, da občinski svet o njem ponovno odloči na prvi naslednji seji. Po seji občinskega sveta je namreč projektant ugotovil, da je potrebno gradivo uskladiti z določbami zakona o urejanju prostora (ZUreP-3), ki med spremljajočim gradivom občinskega podrobnega prostorskega načrta predvideva tudi elaborat ekonomike. Odlok je bil tudi tokrat potrjen s strani občinskega sveta.

Obravnava pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o zavarovanju osebnih podatkov pri izvajanju videonadzora v Občini Brda je bila odmaknjena z dnevnega reda. Postopek se prenaša v naslednji sklic občinskega sveta.

Sledilo je polletno poročilo o delu Medobčinske uprave Mestne občine Nova Gorica, Občine Ajdovščina in Občine Brda za leto 2026. Vodja medobčinske inšpekcijske in redarske službe Dušan Bremec je svetnikom predstavil posebnosti prvih petih mesecev letošnjega leta. Na področju inšpekcijskega nadzorstva so v Občini Brda obravnavali za petino več zadev kot v enakem obdobju lani, na področju redarstva pa za dva odstotka manj zadev kot v enakem obdobju leta 2025.

Svetniki so potrdili tudi elaboratu o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe 24-urne dežurne službe v Občini Brda za leto 2026. Na podlagi koncesije jo na območju Občine Brda izvaja družba Komunala Nova Gorica d. d. Služba zagotavlja prevoz pokojnika od kraja smrti do hladilnih prostorov izvajalca oziroma do zdravstvenega zavoda zaradi obdukcije, odvzema organov ali drugih postopkov, nato pa do hladilnih prostorov izva-

31. redna seja Občinskega sveta Občine Brda

jalca, skupaj z njihovo uporabo. Izvajanje je zagotovljeno 24 ur dnevno vse dni v letu. Predračunska cena izvajanja 24-urne dežurne službe za leto 2026 znaša 279,40 evra brez DDV na pokojnika.

Sledila je obravnava ukinitve zaznambe javno dobro v k. o. Medana, za katero je bilo predhodno pridobljeno pozitivno mnenje KS Medana.

Občinski svetniki so se ob zaključku seje seznanili tudi glede podpisa pisma o nameri o pobratenju z luksemburško občino Schengen. Občinsko delegacijo so sestavljale podžupanja Teja Jelina, predsednica komisije za čezmejno sodelovanje Silvestra Elen Brašnić Saffigna in direktorica občinske uprave Anita Manfreda. Podžupanja je svetnikom opisala topel sprejem schengenskih kolegov, kakšni občutki so jo prevevali ob podpisu na znamenitem plovilu, ki je bilo priča tudi podpisu schengenskega sporazuma, in posebno pozornost, ki so jo v Schengenu izkazali s posaditvijo češnje prijateljstva med občinama Brda in Schengen.

Občina Brda
Foto: Erika Koncut

Briška delegacija na tradicionalnem Jormaku

Več kot četrt stoletja sodelovanja

V začetku septembra se je delegacija Občine Brda udeležila tradicionalnega sejma Jormak v Pliberku. Občino Brda sta zastopali podžupanja Teja Jelina ter predsednica komisije za čezmejno sodelovanje Silvestra Elen Brašnić Saffigna.

Brda in Pliberk že več kot 25 let povezujejo prijateljske in partnerske vezi, ki jih občini utrjujeta z rednimi srečanji in sodelovanjem. Briško delegacijo sta prisrčno sprejela novi župan Daniel Wrießnig in Adrian Mandel, za ohranjanje dolgoletnih prijateljskih vezi pa je tudi tokrat poskrbel mestni svetnik Marko Trampuš.

Na slovesni otvoritvi Jormaka so se z minuto molka poklonili pokojnemu dolgoletnemu županu Stefanu Visotšniku, ki je pomembno prispeval k razvoju občine in povezovanju čezmejnih skupnosti. Gesta je bila spoštljiv poklon njegovemu dolgoletnemu delu in zapuščini. Briška delegacija se je udeležila tudi tradicionalne povorke, v šotoru Alpe-Jadran pa so se predstavile pobratene občine. Letos je bila posebej izpostavljena 20. obletnica pobratenja Pliberka in hrvaškega kraja Lovran.

Več kot četrt stoletja sodelovanja med Brdi in Pliberkom potrjuje pomen čezmejnega povezovanja, medsebojnega spoštovanja in prijateljstva. Takšna srečanja niso le priložnost za ohranjanje dolgoletnih vezi, temveč tudi pomemben temelj za nadaljnje sodelovanje in razvoj novih skupnih pobud.

Silvestra Elen Brašnić Saffigna

Na tradicionalnem sejmu Jormak v Pliberku.

Briška delegacija v Svetvinčentu

Ko srednji vek oživi

Delegacija Občine Brda se je na povabilo župana Občine Svetvinčenat Deana Perkovića 2. in 3. avgusta 2026 mudila v hrvaški Istri. Delegacijo smo sestavljale podžupanja Občine Brda Teja Jelina, direktorica občinske uprave Anita Manfreda in predsednica Komisije za čezmejno sodelovanje Občine Brda Silvestra Elen Brašnić Saffigna.

Razlog obiska je bil 14. srednjeveški festival v Svetvinčentu, ki je med 31. julijem in 2. avgustom 2026 staro mestno jedro za tri dni spremenil v pravo srednjeveško prizorišče. V središču dogajanja je mogočni renesančni Grad Morosini-Grimani, eden najprepoznavnejših simbolov Svetvinčenta.

Festival je danes ena pomembnejših in najbolj prepoznavnih prireditev tega dela Istre. V treh dneh se na ulicah Svetvinčenta zvrstijo viteški in konjeniški turnirji, mečevalski dvoboji, prikazi starih obrti in srednjeveškega življenja, glasbeni in plesni nastopi ter ognjeni spektakli. Obiskovalci se lahko sprehodijo med vitezi, lokostrelci in drugimi srednjeveškimi liki ter za nekaj ur začutijo utrip nekega drugega časa.

Ob obisku smo ugotavljale tudi, koliko skupnega imajo Brda in Svetvinčenat. Obe območji zaznamujejo izjemna krajina, lokalna kulinarika in bogata kulturna dediščina. Še pomembneje pa je, da identiteto obeh območij ohranjajo ljudje – društva, prostovoljci, lokalni ponudniki in posamezniki, ki so pripravljeni svoj čas in znanje nameniti skupnosti.

Takšni obiski zato niso le protokolarna srečanja. Predstavljajo priložnost za izmenjavo dobrih praks in idej, spoznavanje različnih pristopov k razvoju turizma in prireditev ter predvsem za vzpostavljanje osebnih vezi, iz katerih lahko zrastejo nove oblike sodelovanja.

Iz Svetvinčenta smo se vrnile z lepimi vtisi, novimi poznanstvi in številnimi idejami. Županu Deanu Perkoviću, Občini Svetvinčenat ter celotni ekipi se iskreno zahvaljujemo za izjemno gostoljubje, odprtost in topel sprejem.

Vidimo se ponovno – v Svetvinčentu ali v naših Brdih.

Silvestra Elen Brašnić Saffigna

Najprostofer 2026

Pridružite se družini prostoferjev

Projekt Prostofer je postal nepogrešljiv del naše skupnosti, saj starejšim, ki se soočajo z izzivi mobilnosti, omogoča lažji dostop do najnujnejših storitev. A prostoferji ne ponujajo zgolj prevoza od ene točke do druge. S prijazno besedo, nasmehom in toplino svojim sopotnikom pogosto polepšajo dan ter jim dajejo občutek, da niso sami.

Fotografija: Damjan Končar

Jože Abramič, najprostofer iz Občine Brda

Pomemben član družine briških prostovoljnih šoferjev je tudi Miran Treplak, upokojeni dolgoletni šofer Bibliobusa, ki je konec poletja opravil že svojo 50. vožnjo v okviru projekta Prostofer. S tem lepim jubilejem je znova dokazal, da se predanost ljudem in veselje do pomoči ne končata z upokojitvijo. Ob njegovi jubilejni vožnji smo se mu iskreno zahvalili za njegov čas, dobro voljo in srčnost. V znak hvaležnosti smo mu namenili čestitke in simbolično darilo, predvsem pa priznanje za njegov dragocen prispevek k dobrobiti naše skupnosti.

V začetku oktobra pa je v AMZS Centru varne vožnje na Vranskem potekal tradicionalni dogodek Zavoda Zlata mreža Najprostofer 2026, ki je na enem mestu združil najbolj predane prostovoljne voznice in voznike projekta Prostofer iz vse Slovenije. Iz vsake sodelujoče občine se je dogodka udeležil po en prostofer – tisti, ki je v svoji občini opravil največ prevozov in ga je občina sama predlagala za naziv najprostofer 2026. Iz Občine Brda se ga je udeležil Jože Abramič.

Iskrene čestitke obema!

Storitev brezplačnih prevozov za starejše v Brdih beleži zelo dobre odzive, zato vabimo k sodelovanju nove prostovoljce, ki so pripravljeni nameniti del svojega prostega časa skupnosti.

Besedilo in fotografija: Občina Brda in Zavod Zlata mreža

Fotografija: Damjan Končar

Miran Treplak, upokojeni dolgoletni šofer Bibliobusa, ki je konec poletja opravil že svojo 50. vožnjo

Podpis pisma o nameri o pobratenju z občino Schengen

Občini Schengen in Brda z evropskim duhom proti tesnejšim vezem

Prijateljstvo med občinama Brda in Schengen, ki se je spletlo ob Prazniku češenj, dobiva nove razsežnosti. Občini sta 19. oktobra 2026 na znamenitem plovilu Princesse Marie Astrid Europa, na kateri je bil podpisan zgodovinski schengenski sporazum, in ob prisotnosti slovenske veleposlanice v Bruslju Anite Stanković Pavlič podpisali pismo o nameri o pobratenju. Zgodovinski trenutek je bil tako prežet z duhom evropskega povezovanja.

V imenu Občine Brda je dokument o povezovanju po pooblastilu župana Franca Mužiča podpisala podžupanja Teja Jelina, priči slavnostnemu dogodku pa sta bili predsednica komisije za čezmejno sodelovanje Silvestra Elen Brašnić Saffigna in direktorica občinske uprave Anita Manfreda.

»Podpisati listino o nameri krepitve prijateljstva in sodelovanja za mizo, za katero je bil podpisan schengenski sporazum, predstavlja za Občino Brda izjemno čast in velik ponos. Ob tem smo pridobili izjemne, srčne in iskrene prijatelje, s katerimi bomo v prihodnje krepili medsebojne vezi, razvijali skupne projekte ter povezovali naši občini v duhu sodelovanja, prijateljstva in skupnih evropskih vrednot,« je poudarila Teja Jelina.

Občini sta s podpisom o nameri postavili temelje za nadaljnje skupne projekte in dolgoročno sodelovanje. Sledijo aktivnosti v smeri sklenitve pobratenja.

Simbolična gesta in darilo briški občini je bila skupna posaditev 10-letne češnje v Esplanade de la Moselle (Mozelski esplanadi) v Schengenu, obrežnemu sprehajališče ob reki Mozeli, kjer so postavljeni spomeniki in obeležja pomembnih mejnikov evropskega povezovanja. Na tem območju je tudi Place de l'Accord de Schengen (tj. Trg schengenskega sporazuma), kjer stoji spomenik podpisa sporazuma iz leta 1985. »Češnja bo odslej simbolizirala naše prijateljstvo in prihodnost sodelovanja med občinama,« so poudarili ob zasaditvi.

Erika Koncut
Fotografija: Občina Schengen

Objavljamo govor podžupanje Teje Jelina ob podpisu pisma o nameri o pobratenju:

»Spoštovani župan, cenjeni predstavniki občine Schengen, dragi prijatelji!

Najprej naj se vam iskreno zahvalim za tako topel in prisrčen sprejem. Prav ta toplina, odprtost in gostoljubnost so tisto, kar nas povezuje in zaradi česar se lahko tudi daleč od doma počutimo domače.

Prav zato smo bili še toliko bolj veseli, da smo vas lahko tudi mi gostili v Brdih in to ob našem največjem prazniku – Prazniku češenj. Verjamemo, da ste takrat začutili vsaj delček naše briške srčnosti.

Obstajajo namreč stvari, ki jih je preprosto lepše deliti in doživljati skupaj. In to Brici dobro vemo. Zobati sladke češnje, se družiti ob kozarcu dobrega vina, si vzeti čas drug za drugega ter ob tem spletati nova prijateljstva in odpirati vrata novim sodelovanjem.

Zato smo danes iskreno veseli in počaščeni, da nas je pot povezala prav z vašo občino Schengen. Z občino, s katero si delimo veliko več kot le željo po prijateljstvu. Povezujejo nas skupne vrednote, vera v čezmejno sodelovanje in prepričanje, da so meje pogosto le v naših glavah. Da nas različni jeziki, kulture in razdalje ne ločujejo, temveč bogatijo. In predvsem, da smo skupaj močnejši.

Podpis pisma o nameri o pobratenju z občino Schengen

Tako Brda kot Schengen dobro razumemo, kaj pomeni živeti ob meji, jo presegati in v njej namesto ovire prepoznati priložnost za povezovanje.

Naj bo zato današnji podpis pisma o nameri več kot le simbolično dejanje.

Naj bo začetek pristnega, trajnega in plodnega prijateljstva, iz katerega bodo zrasle nove ideje, skupni projekti in sodelovanja, ki bodo pustila sled v obeh naših skupnostih, pa tudi širše, v Evropi.

Smisel združene Evrope je, da se povezuje predvsem z ljudmi, ki si podajo roke, odprejo srca in verjamejo v skupno prihodnost. In prav to smo obe občini: Brda in Schengen.

Naj naše prijateljstvo raste, cveti in obrodi bogate sadove – naj bo sladko kot naše briške rdeče češnje, zlato kot schengenske mirabele in žlahtno kot vina, ki zorijo v naših vinogradih. Predvsem pa naj bo trajno in srčno, kot so vezi, ki jih danes spletamo.

Hvala iz srca!«

Erasmus+

Projekt povezuje modri um, zeleno srce in evropsko zavest

Marca 2026 smo na naši šoli uspešno zaključili mednarodni projekt Erasmus+ *Sinergija odnosov in znanja*. Zaključek projekta pa je pomenil tudi nov začetek – uspešni smo bili na novem razpisu Erasmus+ in pridobili projekt *Modri um, zeleno srce in evropska zavest*.

Projekt združuje tri pomembna področja sodobnega izobraževanja: odgovorno uporabo umetne inteligence, skrb za okolje ter razvijanje evropskih vrednot in aktivnega državljanstva.

Na področju umetne inteligence bodo učenci razvijali digitalno pismenost in kritično mišljenje ter spoznavali možnosti in pasti njene uporabe. Z različnimi digitalnimi orodji, učenjem na prostem in dejavnostmi zelenih ambasadorjev bomo krepili tudi okoljsko ozaveščenost in odgovoren odnos do narave.

Pomemben cilj projekta je tudi spoznavanje evropskih vrednot, kot so sodelovanje, spoštovanje, solidarnost, strpnost in odgovorno državljanstvo. Učenci bodo evropski prostor spoznavali kot prostor različnih kultur, idej in izkušenj.

V 18-mesečnem projektu bodo pomembno vlogo imeli tudi učitelji. Udeleževali se bodo strokovnih izobraževanj in sledenj na delovnem mestu pri partnerskih organizacijah v tujini ter pridobljeno znanje prenašali v pouk in širšo šolsko prakso.

V projekt bodo vključeni tudi učenci, ki bodo obiskali partnerske šole v Andaluziji v Španiji ter na Siciliji v Italiji. Tam bodo sodelovali z vrstniki, spoznavali druge kulture ter razvijali samostojnost, komunikacijske in socialne veščine. Hkrati bomo maja 2027 na naši šoli gostili učence in strokovne delavce iz partnerskih držav.

Projekt tako povezuje digitalno prihodnost, skrb za okolje in evropsko državljanstvo, predvsem pa spodbuja povezovanje, sodelovanje in učenje preko državnih meja.

V naslednjih 18 mesecih nas čaka veliko novih znanj, izkušenj, srečanj in priložnosti za skupno rast. Verjamemo, da bomo s projektom skupaj ustvarjali modre ume, zelena srca in odgovorne evropske državljane.

šolska ekipa učiteljev Erasmus+

Sofinancira Evropska unija

Sanacije po ujmi 2025

Poletje v znamenju aktivnosti odpravljanja posledic ujme

Odpravljanje posledic ujme, ki je pred letom dni pustošila po Brdih, je v polnem teku. Tudi v poletnih mesecih so potekale sanacije nekaterih plazov oziroma projektiranje.

21. julija 2026 je Občina Brda podpisala pogodbo z izvajalcem del za zagotovitev nujne prevoznosti na relaciji Peternel–Belo. Dela v vrednosti 121.412,08 evra z DDV je izvajalo podjetje Fornazarič, gradbene storitve, d. o. o. Izvajalec je bil izbran na osnovi javnega naročila gradenj »Nujna zagotovitev začasne prevoznosti na štirih lokacijah v Občini Brda po ujmi 2025«. Sredstva za financiranje je v celoti zagotovila Republika Slovenija prek ministrstva za naravne vire in prostor iz programa za odpravo posledic naravnih nesreč.

4. avgusta je sledil podpis pogodbe z izvajalcem del za zagotovitev nujne prevoznosti na lokalnih cestah Nozno, Višnjevik in javne poti Gradno. Dela v vrednosti 119.016,38 evra z DDV je izvajalo podjetje Kolektor, Cestno podjetje Nova Gorica, d. o. o. Tudi v tem primeru je bil izvajalec izbran na osnovi javnega naročila gradenj »Nujna zagotovitev začasne prevoznosti na štirih lokacijah v Občini Brda po ujmi 2025«. Vrednost sklopa del na lokalni cesti Nozno je znašala 68.582,91 evra z DDV, sklopa del na lokalnih cestah Višnjevik–Vrhovlje in Gradno pa 50.433,47 evra z DDV. Sredstva za financiranje je v celoti zagotovila Republika Slovenija prek ministrstva za naravne vire in prostor iz programa za odpravo posledic naravnih nesreč.

Dan kasneje, 5. avgusta, je Občina Brda podpisala pogodbo s podjetjem Projekt d. d. Nova Gorica, podjetje za inženiring, geodezijo, urbanizem in projektiranje, za storitve inženirja v fazi izdelave projektne dokumentacije in potrebnih raziskav terena ter storitve inženirja/nadzornika pri gradnji v okviru sanacije po ujmi dne 16. in 17. novembra 2025. Vrednost naročila za storitve inženirja v fazi izdelave projektne dokumentacije je 837.500 evrov brez DDV, za storitve inženirja/nadzornika pri gradnji pa 1.583.628,77 evra z DDV. Pogodba velja do 31. 12. 2030. Naročilo se financira iz Programa odprave posledic neposredne škode na stvareh zaradi neurja s poplavami in zemeljskimi plazovi 16. in 17. novembra 2025. Predmet storitev inženirja in nadzora bo predvidoma 51 projektov.

Podpis pogodb o sanaciji plazov v Fojani in Bregu pri Golem brdu

Podpis pogodb o projektiranju zahtevnih primerov sanacij APC inženirski biro

11. avgusta je sledil podpis štirih pogodb s podjetjem AC&P inženirski biro, podjetje za geotehniko, infrastrukturo in raziskave, d. o. o., v skupni vrednosti 571.122,99 evra z DDV. Gre za projektiranje šestih zahtevnih primerov sanacije po ujmi 2025. Tudi v tem primeru se storitve financirajo iz Programa odprave posledic neposredne škode na stvareh zaradi neurja s poplavami in zemeljskimi plazovi 16. in 17. novembra 2025.

Sanacije po ujmi 2025

Predmet pogodb so sledeči projekti:

lokalna cesta 020121 BRDICE PRI KOŽBANI–PRIKLJUČEK NA R3 606 (PLAZ VRHOVLJE PRI KOŽBANI 8) – prioriteta št. 1 po sanacijskem programu;

stanovanjski objekt, gospodarski objekt, dvorišče v Neblem – prioriteta št. 2 po sanacijskem programu;

lokalna cesta 020101 BELO–NOZNO (PLAZ) – prioriteta št. 4 po sanacijskem programu;

lokalna cesta 020101 NOZNO (PLAZ) – prioriteta št. 5 po sanacijskem programu;

javna pot 520851 HLEVNIK VAS (PLAZ HLEVNIK 5A) – prioriteta št. 8 po sanacijskem programu;

lokalna cesta 020121 PETERNEL–PROJE (PLAZ PETERNEL–HLEVNIK 3) – prioriteta št. 9 po sanacijskem programu.

Projektant bo na podlagi izvedenih raziskav preveril in predlagal optimalno tehnično rešitev sanacije. Izvajalec bo vso projektno dokumentacijo izdelal in zagotovil njeno uspešno recenzijo najkasneje do 30. novembra 2026.

14. septembra sta bili nazadnje podpisani pogodbi za sanacijo plazov v Bregu pri Golem Brdu in Fojani po ujmi 2025, in sicer s podjetjem Kolektor, Cestno podjetje Nova Gorica, d. o. o.. Sanacija plazu v vasi Breg pri Golem Brdu je vredna 329.514,14 evra, prva faza sanacije plazu v Fojani pa znaša 718.583,62 evra. Investiciji se v celoti financirata iz Programa odprave posledic neposredne škode na stvareh zaradi neurja s poplavami in zemeljskimi plazovi 16. in 17. novembra 2025.

Podpis pogodbe Zuza gradbeništvo - plaz Vrhovlje pri Kojskem

Občina Brda

Vabilo generaciji 1957

Srečanje ob 70-letnici

Drage Brike in Brici, rojeni v letu 1957!

Prihajajoče leto nam prinaša prav poseben razlog za praznovanje – naš okrogli **70. jubilej.** Želja nas organizatorjev je, da se ob tej lepi obletnici ponovno srečamo, nazdravimo na prehojeno pot in se po dolgem času zares podružimo.

Zanimivo je, da je leto 1957 pustilo močan pečat v naši regiji, saj je prav takrat začela delovati Vinska klet Brda. Lahko bi rekli, da gre za **resnično vrhunski in žlahten letnik!**

Da bo srečanje uspešno, vas prosimo, da se nam javite vsi vrstniki (letnik 1957), ki izpolnjujete kateregakoli od naslednjih pogojev:

- **ste** se rodili v Brdih oziroma ste ob rojstvu tam imeli bivališče (ne glede na to, ali danes še živite tu ali pa ste se preselili drugam);
- **danes** živite v Brdih, pa čeprav ste se sem priselili kasneje iz drugih krajev.

Prijava podatkov

Zaradi lažje organizacije in pošiljanja uradnih vabil vas prosimo, da svoje podatke (ime, priimek, naslov in telefonsko številko) čim prej sporočite organizatorkama:

- **Aleksandra Lipovšek,** tel. št.: 040 328 085 ali
- **Tatjana Simčič,** tel. št.: 041 594 224

Delite naprej: če poznate kakšnega vrstnika, ki se je iz Brd odselil, mu prosim prenesite to sporočilo, da se zberemo v čim večjem številu.

Veselimo se nepozabnega srečanja in obujanja spominov.

Ob 30-letnici Briškega časnika

Uredništvo ujelo Veroniko za rep

Veronika Deseniška – ženska, ki je ljubila globoko, a živela prekratko. Njena ljubezen do Friderika II. Celjskega je presegla družbene meje in se zapisala v zgodovino. Umrla je tiho, a spomin nanjo še vedno govori, saj med zidovi Celjskega gradu odmevajo njeni koraki ... In srce mesta jo še danes čuti. O tem so se v začetku julija prepričali tudi člani uredniškega odbora Briškega časnika ob praznovanju 30-letnice izhajanja.

Člani uredniškega odbora Briškega časnika so po 30-tih letih neprekinjenega izhajanja glasila obiskali Celjski grad in si ogledali muzikal Veronika Deseniška.

Za člane uredništva Briškega časnika je že značilno, da svoje mejnike oz. obletnice delovanja vedno proslavijo na način, da se ob tem tudi izobražujejo in/ali kulturno udejstvujejo. Nič drugače ni bilo niti ob praznovanju treh desetletij neprekinjenega izhajanja Briškega časnika, ko so se z velikim zanimanjem podali v knežje mesto na ogled izvirnega domačega muzikala Veronika Deseniška.

Ko zgodovinska legenda oživi

»Ogled spektakularnega muzikala Veronika Deseniška v čudovitem ambientu Celjskega gradu je bil nepozabno doživetje, ki je potekal na prijazno povabilo celjskega župana, ki je pobudo za to kulturno srečanje podal županu Francu Mužiču ob svojem obisku v Brdih,« je povedala direktorica občinske uprave in glavna urednica Briškega časnika Anita Manfreda. Veronika Deseniška velja za najspektakularnejši slovenski muzikal na prostem, ki je po desetih letih uspehov in več kot 38.000 obiskovalcih letos poleti zabeležil svojo zadnjo, poslovilno sezono. Pripoveduje slavno zgodovinsko legendo o dinastiji mogočnih celjskih grofov ter tragični in prepovedani ljubezni med Friderikom II. Celjskim in nižjo plemkinjo Veroniko iz Desenic. Glasbeno partituro je napisal slovenski skladatelj mlajše generacije Leon Firšt, scenarij pa je delo Janeza Usenika. Režiser je bil Marko Plantan, umetniški vodja in dirigent pa Simon Dvoršak. Muzikal so v desetih letih odigrali približno 30-krat, na sporedu pa je bil izključno v poletnem času na prizorišču na prostem na Starem gradu v Celju. Po izjemno uspešnih prvih sezonah (že v prvih dveh letih so odigrali 20 ponovitev) so projekt zaradi logističnih zahtev in epidemije začasno zaustavili, na grajsko dvorišče pa se je ponovno vrnil leta 2024.

Jubilejna sezona ob deseti obletnici premiere je prinesla uradno slovo te izjemno priljubljene glasbeno-gledališke produkcije, kar so za rep ujeli tudi dolgoletni ustvarjalci Briškega časnika. Dih sta jim že pred začetkom spektakla jemala slikovito grajsko prizorišče

Ob 30-letnici Briškega časnika

Po spektakularnem muzikalu so se člani uredniškega odbora fotografirali z izvajalci Veronike Deseniške.

in zvezdnato nebo, vetrna sapica pa je narekovala unikaten poletni večer ter s čustvi polno večurno odrsko doživetje.

Ljubezen, ki po 600 letih še vedno živi

Veronika Deseniška ni izmišljena junakinja – je resnična ženska, ki je ljubila plemiča, ko to ni bilo dovoljeno. Njena zgodba je globoko vtkana v zgodovino Celjskih grofov – edine slovenske plemiške rodbine, ki se je zavihtela med evropsko elito. In vendar je najbolj človeški del te zgodovine prav Veronika. V spektaklu je sodelovalo več kot 60 glasbenikov, igralcev in plesalcev. Glavno vlogo Veronike je vsa leta igrala Eva Černe Avbelj (alternacija: Biba Novak ali Gaja Sorč), ob njej pa so nastopali še Klemen Bunderla, Tjaša Hrovat Steklasa, Marjan Bunič in Gregor Ravnik. Muzikal je bil znan po izjemni avtentični scenografiji, saj so mogočne ruševine Starega gradu v Celju služile kot popolna zgodovinska kulisa za to vizualno in zvočno mojstrovino.

»Ob 30. obletnici neprekinjenega izhajanja Briškega časnika je članom uredništva Občina Brda podarila obisk Celja in ogled muzikala Veronika Deseniška na Celjskem gradu. Večer je bil preplet druženja in zahvala za dolgoletno skupno delo vsem, ki soustvarjamo Briški časnik. Lepo je bilo proslaviti nekoliko drugače, skupaj, ob kulturi, glasbi in zgodbi, ki nas je spomnila, kako pomembno je, da svoje zgodbe zapisujemo in ohranjamo,« pa je po dogodku povedala odgovorna urednica Lucija Prinčič Terpin.

Celje kot spomenik ljubezni

Ko so gledalci s stoječimi ovacijami pospremili nastopajoče in so ugasnile luči, pa dogajanja še ni bilo konec. Četudi je briško delegacijo čakal povratek domov, so v zaodrju pokramljali z nastopajočimi ter čestitali številčni ekipi mladih pevk in pevcev za očarljivo doživetje. Med njimi je bilo tudi nekaj Primorcev (Gregor Ravnik, Gaja Sorč, Andrej Orel, Alen Kofol, Maša Simčič ...). »Spektakli niso ravno moja priljubljena izbira. A Veronika je bila predstava, ki je v meni pustila sled subtilnega nanosa človeškega trpljenja. Tistega, ki ga čas nenehno briše in hkrati ohranja,« je o dogodku menila Iva Sivec, ki se že leta podpisuje pod mnoge članke v Briškem časniku. Zgodba o Veroniki Deseniški je pravzaprav slovenska zgodba o Romeu in Juliji in je po besedah ustvarjalcev drugi največji slovenski ep, scenarij muzikala pa govori tudi o tem, kako je Friderik II. Celjski mesto Celje zgradil kot spomenik njuni ljubezni. Tudi Briški časnik je svojevrsten spomenik: minulih treh desetletij zgodovine in razvoja Goriških brd.

»Briški časnik je danes eno redkih občinskih glasil v Sloveniji, ki neprekinjeno izhaja že 30 let. To je lep jubilej in velika odgovornost. Na naših straneh je zapisana zgodovina Brd, še posebej zgodbe ljudi, ki so gradili, ustvarjali, povezovali in pustili svoj pečat. Upamo, da se ta dragocena tradicija nikoli ne prekine,« je sklenila odgovorna urednica.

Ana Cukijati

Ob 35. obletnici državnosti

Na Sabotinu slovesno dvignili slovensko zastavo

Ob 35. obletnici samostojnosti in državnosti Republike Slovenije so člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo VETERAN Nova Gorica, Veteranskega združenja Sever za severno Primorsko, Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Kanal in Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Brda na Sabotinu slovesno dvignili slovensko zastavo.

Sabotin, ki predstavlja simbol poguma, vztrajnosti in pripadnosti domovini, je tudi letos gostil slovesnost, na kateri so se veterani in domoljubi poklonili spominu na dogodke iz obdobja osamosvojitve Slovenije. Z dvigom slovenske zastave so izrazili spoštovanje do vseh, ki so prispevali k nastanku samostojne države, ter poudarili pomen ohranjanja zgodovinskega spomina in domoljubnih vrednot za prihodnje rodove. Slovenska zastava, ki je zaplapolala nad **Sabotinom, simbolizira enotnost, ponos in odgovornost do domovine. Ob tej priložnosti so se udeleženci** spomnili dogodkov iz leta 1991 ter vseh, ki so s pogumom in odločnostjo sodelovali pri obrambi slovenske samostojnosti.

Veteranske organizacije ob prazniku državnosti poudarjajo svojo zavezanost vrednotam osamosvojitve, miru, sodelovanja in domoljubja ter izražajo željo, da bi slovenska zastava tudi v prihodnje povezovala vse generacije Slovencev in ostala trajen simbol naše skupne identitete.

Jože Abramič,
predsednik OZVVS Brda

Merjenje malo drugače

Nekaj devetošolcev je 11. junija 2026 obiskalo POŠ Kojsko, kjer so v okviru dneva dejavnosti tretješolcem predstavili svoje znanje o merjenju, uporabi merskih enot ter merilnih pripomočkov. Mlajši učenci so ob njihovi pomoči izvajali različne meritve in reševali izzive, pri tem pa so jih starejši učenci usmerjali in spodbujali.

Kozana

Praznik sv. Roka povezuje vaščane

Kozana je tudi letos praznovala svoj tradicionalni praznik sv. Roka, ki že vrsto let povezuje vaščane in številne obiskovalce. Praznovanje, ki se tradicionalno odvija ob godu sv. Roka 16. avgusta, je ponudilo vse, kar je za ta kozanski praznik značilno – tradicijo, dobro hrano in vino, glasbo, ples ter predvsem veliko dobre volje.

Dogajanje se je začelo že čez dan s tradicionalnim turnirjem malega nogometa in sveto mašo v cerkvi sv. Hieronima v Kozani. Praznično bogoslužje so s svojim sodelovanjem popestrili tudi briški pritrkovalci. Po maši so domače gospodinje pripravile pokušino domačih dobrot, ob kateri seveda ni manjkala niti domača briška kapljica.

Osrednje dogajanje je nato potekalo na placu, kjer je za kulinarični kotiček s hrano in pijačo ter dobro razpoloženje poskrbela predvsem kozanska mladina. Obiskovalci so lahko pokušali različna briška in kozanska vina, posebno zanimanje pa je, kot vsako leto, vzbudil tudi bogat srečelov Vaške skupnosti Kozana. Srečke so bile med obiskovalci zelo iskane in so hitro pošle.

Ko je padel večer, se je praznovanje nadaljevalo ob glasbi. Za dobro razpoloženje je poskrbel DJ Domači, skupina Gas Kras pa je s svojim širokim repertoarjem napolnila plesišče. Obiskovalci so se ob glasbi, plesu, hrani in pijači družili še dolgo v noč, nekateri pa so vztrajali vse do jutranjih ur.

Posebno mesto pri praznovanju ima tradicionalni ples za petelina. Tudi letošnji ples za petelina je poskrbel za veliko dobre volje, tekmovalni duh in predvsem zabavo. Prav ta nekoliko hudomušna kozanska posebnost je eden od dogodkov, ki prazniku dajejo njegov prepoznaven značaj in vsako leto privabijo številne obiskovalce.

Kozanski petelin, umetniško delo domače umetnice Tanje Rusjan, je očitno postal pravi svetovni popotnik. Če je lani poletel čez ocean do New Yorka v Združenih državah Amerike, je letos znova dokazal, da njegove poti segajo precej dlje od kozanskih gričev. Kozanski petelin očitno ne pozna meja. Predsednik Vaške skupnosti Kozana Emil Čadež ga je letos ponosno izročil v roke mlademu mednarodno sestavljenemu paru. Plesalec je doma iz Buenos Airesa v Argentini, njegova mlada plesalka pa je iz Renč.

Za uspešno izvedbo praznika gre velika zahvala glavnemu organizatorju prireditve Klubu mladine Kozana, Vaški skupnosti Kozana, vsem vaščanom, ki so pomagali pri organizaciji, sponzorjem, vinarjem in drugim sodelujočim. Prav njihova pripravljenost pomagati in sodelovati je tista, zaradi katere lahko praznik sv. Roka vsako leto znova zaživi v tako prijetnem vzdušju.

Kozanska mladina s svojo energijo in idejami tako nadaljuje tradicijo, hkrati pa skrbi, da praznik ostaja zanimiv tudi za mlajše generacije. Vsako leto se trudijo dodati kaj novega, pri tem pa ohranjajo tisto, kar je pri prazniku najpomembnejše – druženje, povezanost vaščanov in dobra briška fešta. Predsednik Kluba mladine Kozana Toni Peršolja pravi, da jim številčnost obiska in dobro vzdušje daje zagon za naprej. Z željo, da bi vas zaživela in bi spodbudili druženje, so tudi letos uspešno pripravili WINE PARTY ob Dnevu odprtih kleti in skupno pustovanje ter nekaj manjših dogodkov.

Kozana ima svojo tradicijo, svojega petelina in svoj način praznovanja. In prav zato se bomo prihodnje leto spet z veseljem vprašali: Kam bo prihodnje leto poletel kozanski petelin?

Romana Velišček, VS Kozana

Čezmejno doživetje na Turistični kmetiji Kont v Golem Brdu

Srečanje ob reki Idriji

Konec junija 2026 je v Golem Brdu ponovno zaživela prav posebna zgodba. Turistična kmetija Kont je ob rečnem bregu obudila utrip praznovanja, poimenovanega River Party. To ni bil le navaden dogodek, temveč pravo čezmejno doživetje v sodelovanju z lokalnimi kmeti in ponudniki, hkrati pa povabilo gostom, da začutijo utrip domačnosti in okusijo tisto, kar zemlja rodi.

Kontovi fantje in njihov pomočnik (zadnji z desne)

Domačija Kont diha z naravo. Vse, kar se znajde na mizi, je sad njihovega lastnega truda. Njihova živina se prosto pase pod milim nebom, sami pečejo kruh, delajo njoke in rezance, lastnikov brat Matjaž predeluje domače meso v izvrstne suhe mesnine po tradicionalnih receptih, mama Miranda kuha marmelade, nabira zelišča za čaje, pripravlja osvežilne sokove in različne ozimnice.

»Iz pogovora z našimi gosti se je porodila ideja o čezmejnem povezovanju kmetov in drugih lokalnih ponudnikov iz bližnjih Brd in sosednjega Collia,« pripoveduje lastnik Martin Peresin. In tako se je pod velikim šotorom, kjer so bale sena domiselno spremenili v mehka sedišča, stkal mozaik sodelovanja. Svoja vina je ponujalo osem vinarjev z obeh bregov Idrije, kmečki turizem iz Brega je svojo stojnico obložil z domačimi dobrotami, kruh in pecivo so zamesili v pekarni iz Prapotna onkraj Idrije, celo ročno izdelan nakit se je ponujal. Seveda niso manjkale dobrote iz Kontove kuhinje. Ob reki je zaživela plaža s senčniki, poskrbljeno je bilo tudi za najmlajše. Obisk je presegel vsa pričakovanja – prišlo je več sto ljudi, pošle so vse zaloge, v zraku pa je bilo čutiti neprecenljivo energijo brezmejnosti. K sproščenemu vzdušju je prispeval tudi DJ iz Čedada, ki je z zimzelenimi melodijami osemdesetih in devetdesetih let preteklega stoletja obudil duh nekih brezskrbnih časov.

Živahen utrip ob reki Idriji

Martin spregovori tudi o začetkih. V spletu okoliščin je po njegovi končani kmetijski šoli vzniknila ideja o kmečkem turizmu, ki svojo ponudbo prilagaja sezoni in deluje samooskrbno. Ideja je zaživela in povezala celotno družino: brat je mesar, oče pek, mama ima večletne izkušnje v gostinstvu, nona Gabrijela ima v glavi še kup starih lokalnih receptov. Stara hiša, obnovljena s pravo mero dobrega okusa in globokim spoštovanjem do tradicije, danes v spodnjem delu gosti lačne in žejne, v zgornjem pa ponuja topel dom. Pri obnovi so uporabili staro kamenje, les, vrata, luči ipd. Iz dveh velikih starih hrastovih hlodov so denimo ves teden tesali unikatno streho nad zunanjimi mizami – pravo malo umetnino, ki priča o vztrajnosti in izjemnih ročnih spretnostih.

Martinov življenjski moto je preprost, a globok. Živeti in delati je treba premišljeno, brez kljubovanja divjemu ritmu sodobnega sveta. To filozofijo najlepše ponazarja starinska stenska ura v lokalu, darilo njegovega tasta. Ura deluje brezhibno, a njeni kazalci ne tečejo. Je simbolni opomin, da je tekmovanje s časom nesmiselno. »Naj nas kazalci ne preganjajo,« pravi Martin, »naj čas preprosto traja.«

In zakaj ravno srečanje ob reki? »Tu smo doma,« pojasni Martin. »Vsi, ki živimo ob Idriji, živimo z njo in ob njej.« Tudi to srečanje je bilo poklon Idriji, ki povezuje bregove in ljudi. Naslednje leto sledi ponovitev.

Iva Sivec

Fotografija: zasebni arhiv MP

Roženca v Medani

Mejnik v življenju vaščanov

V Medani smo 15. avgusta 2026, kot veleva naš dolgoletni običaj, tudi letos slovesno praznovali Marijino vnebovzetje - *roženco*. Ta praznik ima v naši vasi prav poseben pomen. Ni le cerkveni praznik, ampak tudi poseben mejnik v življenju vaščanov. Še danes pogosto rečemo, da se je zgodilo nekaj pred *roženco* ali po njej. Tako se je ta praznik skozi generacije globoko zasidral v naš vsakdan in naš način pripovedovanja.

Roženca je tudi priložnost, ko se vaščani povežemo in vsak po svojih močeh prispeva k temu, da praznovanje poteka slovesno in dostojanstveno. Pri pripravi sodeluje več ljudi, vsak s svojim delom in dobro voljo, prav ta skupni duh pa daje prazniku posebno toplino.

Pri tokratnem bogoslužju in procesiji sta sodelovala cerkveni pevski zbor iz Šlovrenca in pritrkovalci iz sosednjih vasi, ki so s petjem in zvonjenjem še dodatno poudarili praznični značaj dneva. Zvečer je sledila pogostitev vseh sodelujočih. Po uradnem delu pa se je praznovanje nadaljevalo na placu, kjer je potekala sproščena in vesela zabava tako za domačine kot za goste.

Vesna Simčič

Zaščitite se proti pnevmokokni pljučnici

Pljučnice najpogosteje povzroča skupina bakterij, imenovane pnevmokoki. Okužba se pojavlja tekom celega leta in se prenaša s kašljanjem, kihanjem ali z govorjenjem.

Starejši odrasli (65 let in več), kronični bolniki, osebe z imunskimi pomanjkljivostmi in majhni otroci imajo večje tveganje za težji potek bolezni in zdravljenje v bolnišnici. **Cepljenje** je najučinkovitejši ukrep za preprečevanje pnevmokoknih pljučnic in njihovih zapletov. Posebej priporočljivo je za starejše od 65 let in kronične bolnike, ki se lahko cepijo **brezplačno** v cepilnem centru zdravstvenega doma.

Za učinkovito zaščito odraslega zadostuje en odmerek cepiva enkrat v življenju.
Za več informacij obiščite ***spletno stran NIJZ***.
Prijava na cepljenje in dodatne informacije:
Cepilni center ZD Nova Gorica
Lokacija: Rejčeva 4, Nova Gorica
Elektronski naslov: cepljenje@zd-go.si
Telefon: 051 656 558
Urnik telefonskega naročanja je objavljen na spletni strani Cepilnega centra Nova Gorica.

Češnjev koncert

Jubilej, ki ni ostal tiho

Več kot 700 obiskovalcev, pet glasbenih nastopov in Češnjev koncert – Dobrovo je prvo junijsko soboto praznovalo na ves glas.
Sobota, 6. junija 2026, je bila v Brdih nekaj posebnega. Jubilejni 60. Praznik češenj je Dobrovo znova napolnil z ljudmi, tradicijo, glasbo in praznično utripom. Ko se je dan prevesil v večer, pa je praznovanje dobilo še posebej glasen značaj – na parkirišču pri prostorih Agrarie je zaživel Češnjev koncert, ki je privabil več kot 700 obiskovalcev.
Šest desetletij Praznika češenj ni le okrogla obletnica. Je šest desetletij spominov, druženja in zgodbe, ki jo soustvarjajo generacije Brik in Bricev. Letošnji jubilej je bil zato priložnost, da se tradiciji poklonimo na poseben način – tudi z večerom, namenjenim glasbi, druženju in zabavi.

Mladi talenti na velikem odru

Večer se je začel z nastopoma skupin Peroxid in Both Side, ki sta poskrbeli za uvod v koncertno dogajanje. Posebno pozornost je pritegnil Peroxid, mlada in perspektivna glasbena skupina, ki nase opozarja z avtorsko glasbo in energičnimi nastopi. Letošnji nastop v Brdih je imel še posebno težo, saj je skupina letos postala zmagovalka dogodka MC ima talent 2026. Mladi glasbeniki so tako na Češnjevem koncertu nastopili v letu, ko so naredili pomemben korak naprej na svoji glasbeni poti. Njihov nastop je bil lep uvod v večer, ki je povezoval različne generacije izvajalcev in obiskovalcev. Za njimi je oder prevzel Ansambel Stil, ki je poskrbel za nadaljevanje glasbenega večera in dvignil občinstvo na noge.

Ko je na oder stopil Luka Basi

Vrhunec večera je sledil z nastopom Luke Basija, ki je med obiskovalci požel veliko navdušenja. Njegove pesmi so napolnile prostor, občinstvo pa se je hitro prepustilo petju, plesu in sproščenemu vzdušju. Parkirišče pri prostorih Agrarie se je za nekaj ur spremenilo v veliko koncertno prizorišče, kjer so se srečali domačini in obiskovalci od drugod, mladi in nekoliko manj mladi ter ljubitelji briške tradicije in sodobne glasbe.

Po koncertnih nastopih se večer še ni zaključil. Za nadaljevanje zabave je poskrbel DJ Torta, ki je z glasbo ohranjal energijo in obiskovalce spremljal v pozne večerne ure.

Češnjev koncert

DJ Torta

Več kot koncert

Češnjev koncert je bil več kot le glasbeni dogodek. Bil je del jubilejnega praznovanja in hkrati lep primer, kako se lahko tradicija poveže s sodobnim utripom.

Praznik češenj že šest desetletij povezuje generacije. Starejši se spominjajo njegovih začetkov in številnih praznovanj, mlajši pa tradiciji dodajajo nove vsebine in energijo.

Na enem mestu se je zbralo več kot 700 ljudi, ki so prišli z različnimi pričakovanji, a so večer zaključili z istim občutkom: da je bilo vredno priti. Češnja je bila razlog za praznik, glasba pa je poskrbela, da je praznovanje dobilo še dodaten utrip.

Ansambel Stil

In ko je zadnja glasba utihnila, je ostalo tisto, zaradi česar takšni večeri štejejo – občutek, da smo bili del nečesa skupnega. Skupnega večera, skupnega praznovanja in zgodbe, ki jo Brike in Brici že šest desetletij pišemo skupaj.

Jessica Di Nallo, LuNin Events

Petošolci v šoli v naravi na Debelem rtiču

Pester teden ob morju

Petošolci so teden od 21. do 25. septembra 2026 preživeli v Mladinskem domu Veverička na Debelem rtiču.

Poleg vsakodnevnega plavanja so prvi in drugi dan bivanja raziskovali morsko obalo ter imeli pouk na prostem. Tretji dan so si popestrili s športnimi igrami in nočnim pohodom. Četrti dan pa so imeli še naravoslovne dejavnosti. Teden je bil pester in zanimiv.

Mladinski center Brda

Stičišče srečevanj in ustvarjanja

Mladinski center Brda je že od svojih začetkov pomembno stičišče, kjer se srečujejo mladi pa tudi tisti malo starejši. Je živahen prostor, kjer se dejavnosti izmenjujejo iz dneva v dan in kjer vsakdo najde kaj zanimivega zase.

Ko se ob začetku jeseni ozremo nazaj na poletje, lahko ponosno povemo, da je za nami prečudovitih šest tednov počitniškega varstva. Bilo je res izjemno poletje, polno učenja, ustvarjanja, dobre volje in novih spoznanj. V mladinskem centru smo se trudili otrokom še dodatno razširiti obzorja, zato smo k sodelovanju povabili člane številnih društev in goste. Veliko časa smo preživeli v naravi – v novem borovem gozdičku, na piknik prostoru Čelo in na grajskem travniku. Veliko smo ustvarjali in marsikateri izdelek zdaj krasi naše prostore ter nas spominja na lepe dni v super družbi. Poskrbeli smo za gibanje in spoznavanje novih športov, hkrati pa smo na igriv način skrbeli, da otroški možgani čez poletje niso povsem zaspali. Dejavnosti je bilo res izjemno veliko.

Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se odzvali našemu povabilu in popestrili naše dni. Hvala Lokostrelskemu društvu Gorica, Društvu za umetnostno kotalkanje Nova Gorica, Balinarskemu društvu Brda, Šahovskemu klubu Gorica, Taborniškemu rodu Soški mejaši, Društvu za borilne veščine Gorica, Društvu upokojencev Kojsko, našim gasilcem, briškim lovcem, ekipi novogoriške podružnice Društva Tačke pomagačke, ZD Nova Gorica s programom Odloči se zase, Ljudski univerzi Nova Gorica, Hiši eksperimentov, Društvu njeblške mladine, fantom iz Občine Brda ter osebju OŠ Alojza Gradnika Dobrovo – še posebej kuhinji za vse legendarne pudinge, sladolede, njoke in pice! Posebna hvala gre našim animatorkam Lari, Sofiji, Kaji, Liliji in Maji za ves trud ter staršem za izkazano zaupanje. Se vidimo spet naslednje poletje!

Z jesenjo in novim šolskim letom pa smo že krepko zaorali v naše redne dejavnosti.

PONEDELJEK
12.00–17.00: izmenjevalnica igrač in knjig
13.00–17.00: učne ure klavirja
17.30–19.45: tečaj španskega jezika

TOREK
13.45–15.30: karate
17.00–20.00: gledališka skupina
18.00–20.00: namizni tenis

SREDA
17.00–18.30: šahovski krožek

ČETRTEK
10.00–12.00: namizni tenis
12.00–17.00: izmenjevalnica igrač in knjig
13.00–17.00: učne ure klavirja
14.00–20.00: učne ure harmonike
17.30–19.00: tečaj španskega jezika

PETEK
13.45–15.30: karate
18.00–20.00: urice baleta
*še vedno se lahko vpišete na ure harmonike, violine in baleta.

Letošnja novost je tudi mala Briška knjižnica. Konec tedna se v prostorih odvijajo rojstnodnevne zabave. Ob večerih pa že tradicionalno glasbeno sobo zasedejo mladi glasbeniki in briške glasbene skupine, ki pridno vadijo.

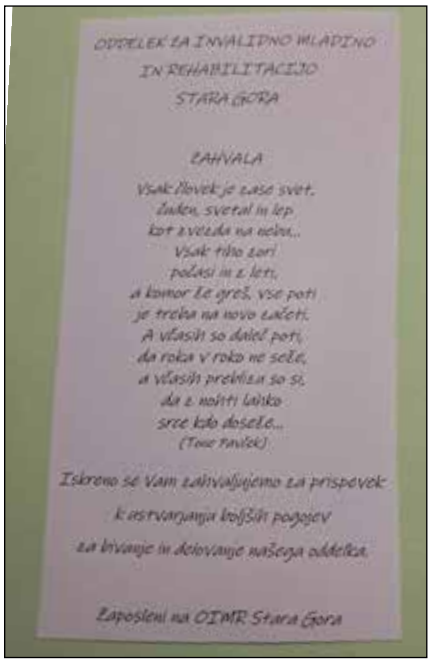
Pred nami je tudi nova sezona otroških gledaliških predstav v Vili Vipolže, ki se bodo vedno začele ob 17. uri. Prva predstava *Žabica Brokolina in polž sladkosned* v izvedbi Miškinega gledališča je bila na sporedu v soboto, 17. 10. 2026.

V letošnji gledališki sezoni bodo na ogled še predstave:
21. 11. 2026: *Pesmice s podstrešja*
19. 12. 2026: *Rudi in čarobni ljubčkomat* skupaj z obiskom Božička
16. 1. 2027: *Pehtin zdravilni napoj*
20. 2. 2027: *Hrestač*
20. 3. 2027: *Maček Muri in Muca Maca*

Boštjan Zobec, Mladinski center Brda

Dobrodelni otroci iz Dolnjega Cerovega

Delati dobro je vrednota, ki jo nosimo v srcu

V vasi Cerovo imamo navado, da na velikonočno soboto zjutraj duhovnik blagoslovi ogenj. Otroci imajo za to prilagojene gobe, ki jih prislonijo k ognju in jo odnesejo v domove.

Tako so tudi v Dolnjem Cerovem Gaja in Anej Debenjak, Žana in Angela Simčič ter Mei Jug nosili blagoslovljen ogenj od hiše do hiše. Vsak jim je v zahvalo dal kak evro.

Otroci so se odločili, da zbran denar namenijo Oddelku za invalidno mladino in rehabilitacijo Stara Gora. Lepo so nas sprejeli in nam tudi razkazali oddelek. Domov smo odšli veseli, da smo lahko z malenkostjo prispevali k ustvarjanju boljših pogojev za otroke, ki tam bivajo.

Alida Debenjak

Srečanje s članicama Slavističnega društva Nova Gorica

Stičišče srečevanj in ustvarjanja

Župan Franc Mužič se je 9. septembra 2026 srečal s predsednico in tajnico Slavističnega društva Nova Gorica, Ernesto Dejak Furlan in Aniko Velišček, ki sta mu predstavili idejo o organizaciji tradicionalnega znanstveno-strokovnega srečanja 36. Primorski slovenistični dnevi v Brdih v aprilu 2027.

Slavistično društvo Nova Gorica organizira dogodek s Slavističnim društvom Koper in Slavističnim društvom Trst-Gorica-Videm z željo po srečevanju učiteljev, širjenju znanja in novih spoznanj ter povezovanju med društvi, različnimi strokami in okoljem. V letu, ko bo Slavistično društvo Nova Gorica obeležilo 60. obletnico, bo dogodek še posebej slovesen in tematsko pester. Župan je smele načrte društva z navdušenjem pozdravil in obljubil vsestransko pomoč in sodelovanje.

Anika Velišček

Društvo upokojencev Kojsko

Poletje polno aktivnosti in druženja

Poletje je bilo za člane Društva upokojencev Kojsko zelo pestro. Tudi v vročih mesecih nismo počivali, saj smo se udeleževali pohodov, se odpravili na izlet, organizirali balinarski turnir v Vipolžah, ustvarjali z otroki ter predvsem poskrbeli za veliko prijetnega druženja.

Pohodniki so bili še posebej aktivni. Junija so raziskovali dolino Glinščice in Banjško planoto, julija pa se podali na zahtevnejši dvodnevni pohod na Vogel. Poletje so zaključili s prijetnim izletom z vlakom na Bled, ki se ga je udeležilo kar 36 pohodnikov. Vsem potem, razgledom in novim doživetjem je bilo skupno predvsem dobro razpoloženje in prijetna družba.

Junija smo se odpravili tudi na izlet v furlanske Dolomite in Sauris. Obiskali smo sirarno, pršutarno in pivovarno ter spoznali zanimivo kulturno in kulinarično dediščino tega odmaknjenega kraja. Dan je hitro minil ob občudovanju narave, okušanju lokalnih dobrot in druženju.

Pomemben del našega delovanja ostaja tudi medgeneracijsko sodelovanje. Maja in junija smo obiskali učence podružnične osnovne šole Kojsko, kjer smo skupaj ustvarjali in se preizkusili v vezenju prtičkov. Otroci so nam srečanje polepšali s prisrčnim kulturnim programom.

Na Prazniku češenj smo članice DU Kojsko pripravile delavnico izdelovanja punčk iz cunj. Otroci so z velikim veseljem ustvarjali, pri delu pa so se jim pridružili tudi starši in stari starši. Odzvali smo se tudi vabilu Mladinskega centra Brda in na počitniški delavnici skupaj z otroki izdelovali prikupne klobučke za shranjevanje igel ter ustvarjali mozaike iz češnjevih koščic.

Poleti ni manjkalo niti balinarskih srečanj

11. in 12. avgusta 2026 smo na balinišču v Športnem parku Vipolže pripravili tradicionalni turnir trojk, na katerem je sodelovalo **deset ženskih in osem moških ekip društev upokojencev**. Kljub veliki vročini je tekmovanje potekalo v sproščenem, prijateljskem in hkrati tekmovalnem duhu. Med ženskami so slavile balinarke DU Deskle, med moškimi pa balinarji DU Vipava. Veseli smo bili tudi domačih ekip ter ekipe balinark iz Medane. Turnir je ponovno pokazal, da so takšna srečanja veliko več kot le tekmovanje – so priložnost za druženje, povezovanje in prijetno preživljanje skupnega dne.

Za nami je tako še eno poletje, polno gibanja, ustvarjalnosti, novih doživetij in predvsem druženja. Prav slednje daje našim dejavnostim posebno vrednost in nas spodbuja, da z veseljem načrtujemo nove dogodke in srečanja.

Majda Korenjak

Vipolže

Prvo tekmovanje v balinanju na ravni ZVVS

V Športnem parku Vipolže je 4. julija 2026 potekalo 1. tekmovanje v balinanju na ravni Zveze veteranov vojne za Slovenijo (ZVVS). Dogodek je združil veterane iz različnih območnih združenj veteranov vojne za Slovenijo, ki so se v športnem, prijateljskem in tekmovalnem duhu pomerili v balinanju ter ob tem utrjevali medsebojno sodelovanje, spoštovanje in vrednote, ki jih veterani ohranjajo že od osamosvojitve Republike Slovenije dalje.

Tekmovanje je potekalo v odličnem vzdušju in ob zgledni organizaciji. Poleg športnega dela je bilo srečanje namenjeno tudi druženju, izmenjavi izkušenj ter krepitvi prijateljskih vezi med člani veteranskih organizacij iz različnih delov Slovenije.

Po napetih in izenačenih dvobojih so najboljše uvrstitve osvojili: 1. mesto OZVVS Brda, 2. mesto OZVVS Brkini – Sežana, 3. mesto OZVVS Vrhnika – Borovnica.

Zmagovalcem in vsem sodelujočim iskreno čestitamo za dosežene rezultate, športno borbenost in korekten odnos na tekmovališču.

Posebna zahvala za odlično organizacijo in brezhibno izvedbo prvega tekmovanja gre Zvezdanu Prinčiču, Zarjanu Kocini, Lučku Kocini in Radivoju Veliščku, ki so s svojim prostovoljnim delom, prizadevnostjo in predanostjo pomembno prispevali k uspehu dogodka.

Organizatorji se zahvaljujejo tudi Zvezi veteranov vojne za Slovenijo za podporo pri organizaciji ter Občini Brda, ki s svojo pomočjo omogoča izvedbo športnih in veteranskih prireditev ter spodbuja povezovanje lokalne skupnosti.

Prvo tekmovanje v balinanju na ravni ZVVS predstavlja pomemben mejnik pri razvoju športnih aktivnosti veteranov vojne za Slovenijo. Uspešna izvedba in odličen odziv udeležencev potrjujeta, da ima dogodek vse možnosti, da postane tradicionalno srečanje, na katerem se bodo veterani vsako leto znova srečevali v duhu prijateljstva, športa in medsebojnega spoštovanja.

V Vipolžah je bil tako postavljen pomemben kamenček v mozaiku veteranskih športnih srečanj, ki dokazujejo, da šport tudi danes ostaja pomembna vez med ljudmi ter spodbuja sodelovanje, tovarištvo in ohranjanje vrednot, za katere so se veterani zavzemali v času osamosvojitve Slovenije.

40 let Društva upokojencev Kojsko

Prostor prijateljstva, medsebojne pomoči, smeha, gibanja, ustvarjalnosti in pripadnosti

V Brdih je bilo sprva eno samo društvo upokojencev, kasneje pa so na območjih tedanjih krajevnih skupnosti nastala tri društva: Dobrovo, Kojsko in Medana. Pobudo za ustanovitev Društva upokojencev Kojsko je dala Krajevna organizacija zveze borcev Kojsko. Ustanovitveni zbor je bil 18. maja 1986 v prostorih gostilne pri spomeniku v Gonjačah. Za prvega predsednika je bil izvoljen Friderik Gabrijelčič z Vrhovelj, ki je društvo uspešno vodil dolgih 13 let. Ob ustanovitvi je društvo štelo 238 članov. Že takrat so si zastavili cilje, ki ostajajo živi še danes: povezovati upokojence, spodbujati kulturno in športno udejstvovanje, organizirati izlete, druženja ter omogočati aktivno in kakovostno preživljanje prostega časa.

Posebno mesto v zgodovini našega društva ima leto 2006. Takrat smo se vključili v projekt Zveze društev upokojencev Slovenije *Starejši za boljšo kakovost življenja doma*. Pod vodstvom koordinatorke Milene Beguš so naši prostovoljci vrsto let obiskovali starejše in jim s svojo pomočjo ter toplino polepšali marsikateri dan. Projekt *Starejši za starejše* je v našem društvu uspešno potekal vse do leta 2017. V štirih desetletjih se je marsikaj spremenilo, temeljno poslanstvo društva pa je ostalo enako – povezovati ljudi. Društvo so skozi leta vodili predani predsedniki: Friderik Gabrijelčič, Vinko Kumar, Danilo Štekar, Milena Beguš in Karlo Turk. Od leta 2023 društvo vodi sedanja predsednica Majda Korenjak.

Danes Društvo upokojencev Kojsko združuje 320 članov. Naše poslanstvo je, da starejša leta niso čas osamljenosti, temveč obdobje dejavnosti, druženja, ustvarjalnosti in novih doživetij.

Naši člani radi potujejo in odkrivajo nove kraje. Vsako leto se podamo na enodnevni in večdnevni izlet, tradicionalni Martinov izlet ter srečanja upokojencev Primorske. Prav na teh poteh se spletajo številna nova prijateljstva.

Pozornost namenjamo tudi športu. Ponosni smo na naši balinarski ekipi, na uspehe naših tekmovalk in tekmovalcev ter na turnirje, ki jih organiziramo v Vipolžah. Vedno številčnejša je tudi skupina pohodnikov, ki z navdušenjem odkriva poti po Brdih in širše.

Posebno mesto imajo naše rokodelke in prostovoljke. Z ljubeznijo pletejo copatke in kapice za novorojenčke v šempetrski porodnišnici, svoje znanje prenašajo na mlajše rodove ter dokazujejo, da lahko že majhna dobra dela pustijo velik pečat.

Nagovor župana Občine Brda Franca Mužiča na skupščini društva 2006. Fotografija: Arhiv DU Kojsko

Ponosni smo tudi na medgeneracijsko sodelovanje. Sodelujemo s podružnično osnovno šolo Kojsko, z domom upokojencev v Podsabotinu, vaškimi skupnostmi, Občino Brda, DU Dobrovo in drugimi društvi. Verjamemo, da skupnost postane močnejša takrat, ko različne generacije stopijo skupaj.

V zadnjih letih smo dejavnostim dodali tudi izobraževanja in digitalno opismenjevanje, saj želimo, da naši člani samozavestno stopajo v korak s sodobnim časom.

40 let Društva upokojencev Kojsko

Če bi kdo vprašal, kako je videti društvo danes, mu ne bi odgovorili z besedami, ampak z ljudmi.

Podelitev Plakete ZDUS za 40 let delovanja

Z ljudmi, ki podarjajo svoj čas, svoje znanje, svojo dobro voljo in srce. Društvo je prostor prijateljstva, medsebojne pomoči, smeha, gibanja, ustvarjalnosti in pripadnosti. Prav zato z optimizmom gledamo tudi v prihodnost in verjamemo, da bomo skupaj pisali še veliko lepih zgodb.

Hvala vsem, ki ste bili in ste del zgodbe Društva upokojencev Kojsko. Naj bo tudi prihodnjih 40 let tako bogatih, srčnih in povezanih, kot je bilo prvih 40.

Majda Korenjak,
predsednica DU Kojsko

Sejalci zgodb: od semena do zgodbe

V knjižnici ohranjajo bogato dediščino lokalnega prostora

Ali na vašem vrtu raste kakšna stara sorta vrtnin? Se spomnite, kako so vaši starši, nonoti in none shranjevali semena in obdelovali zemljo?

Še pred kratkim so ljudje skrbno hranili domača semena, jih vsako leto znova sejali ter znanje prenašali na mlajše generacije. Danes ta znanja počasi izginjajo, zato si v Goriški knjižnici Franceta Bevka Nova Gorica prizadevamo, da bi jih ohranili in približali mladim. Leta 2020 smo odprli prvo Knjižnico semen v Sloveniji, ki se je razširila v številne slovenske, hrvaške in italijanske knjižnice.

V časih, ko se soočamo z izzivi na področju trajnosti in podnebnih sprememb ter negotovostjo glede preskrbe s hrano, so znanja in prakse, povezane z vrtnarjenjem, pomembnejše kot kdajkoli prej. Zato bomo v sklopu projekta *Sejalci zgodb: od semena do zgodbe* zbirali zgodbe, stare recepte, spomine ter fotografije, povezane s semeni in vrtnarjenjem, s katerimi želimo ohraniti bogato dediščino lokalnega prostora. Zbrane zgodbe bomo med drugim objavili na portalu Kamra.

Vabimo vas, da z nami delite svoje spomine ter pomagate ustvariti zbirko zgodb, ki bi sicer utonile v pozabo.

Gradivo bomo zbirali 18. novembra 2026 v Goriški knjižnici Franceta Bevka Nova Gorica po urniku, objavljenem na spletni strani knjižnice. Za več informacij nam lahko pišete na e-naslov: knjiznica.semen@gkfb.si.

Ana Kosič

Obisk Martina Goloba na Vrhovljah

Ko se združijo vera, srčnost in Goriška brda

Vrhovlje pri Kojskem je v nedeljo, 13. septembra 2026, doživelo dogodek, ki bo še dolgo ostal zapisan v zgodovini kraja. Marijina Božjepotna cerkev je pokala po šivih, saj je privabila neverjetno množico vernikov in radovednežev od blizu in daleč. Razlog za tako izjemen obisk je bila slovesna sveta maša, ki jo je vodil priljubljeni duhovnik Martin Golob, ter navdihujoč program, ki je sledil.

Že zgodaj dopoldne je postalo jasno, da bo obisk presegel vsa pričakovanja. Parkirišča in poti, ki vodijo do slikovite Marijine cerkve v Vrhovljah, so bili hitro zapolnjeni. Odziv ljudi je bil neopisljiv – obiskovalci niso prišli le iz okoliških briških vasi in sosednje Gorice, temveč z vseh koncev Slovenije in celo iz tujine.

Med množico je bilo slišati različna narečja in jezike. Romarji so se na pot podali iz Prekmurja, Dolenjske (Novega mesta) in Gorenjske (Kranja). Dogodek pa je dobil mednarodno dimenzijo, saj so Vrhovlje obiskali številni verniki iz sosednje Hrvaške in Italije ter celo rojaki in obiskovalci iz Avstrije in Nemčije. Vsi z enim samim namenom: prisluhniti navdihujočim besedam duhovnika Martina Goloba, ki s svojo neposrednostjo in pristno energijo vedno znova povezuje ljudje.

Slovesna sveta maša pod briškim nebom

Sveto mašo je ob izjemnem vzdušju in polni cerkvi vodil Martin Golob, ob njem pa sta somaševala biljanski župnik Alojz Suban in domači župnik Jože Ipavec. Pri oltarju je zbrano pomagal tudi bogoslovec Jakob Domenik. Skupaj so poskrbeli za čudovito in dostojanstveno bogoslužje, polno petja in globoke molitve.

Po zaključku svete maše se je duhovno druženje nadaljevalo v bolj sproščenem tonu. Organiziran je bil pogovor z gostom Martinom Golobom, ki ga je spretno vodil domači mežnar v Vrhovljah Zoran Slejko. Skozi zanimiva in življenjska vprašanja je Martin Golob zbranim ponovno približal krščanske vrednote na njemu lasten, preprost in topel način. Po končanem obredu in pogovoru pa je priljubljeni duhovnik obiskovalcem predstavil še svoje knjižne uspešnice, ki so med ljudmi požele veliko zanimanja.

Čudovit nedeljski dan se je zaključil tako, kot se za Brda spodobi – s pristnim družabnim srečanjem. Zbrani so obudili vezi in poklepetali ob kozarcu odlične briške kapljice ter vrhunskih dobrotah, ki so jih z ljubeznijo pripravile domače gospodinje.

Da je bil dogodek ob tako množičnem obisku uspešno izpeljan, gre velika zahvala domačim organizatorjem in številnim prostovoljcem. Vidno ganjeni domači duhovnik Jože Ipavec se je ob koncu iz srca zahvalil vsem: »Hvala vsem sodelujočim za ta spektakel in pomoč pri organizaciji!«

Nedeljsko srečanje v Vrhovljah pri Kojskem je dokaz, da ljudje v današnjem času še kako iščejo kraje duhovne osvežitve, druženja in povezovanja. Fenomenalen odziv je dal Marijini Božjepotni cerkvi nov pečat ter potrdil, da briški hribi ostajajo močna točka srečevanja – ne glede na to, kako daleč je treba prepotovati.

Zoran Slejko

Zborovanje v Kožbani

Oživeli spomini na pogum, upor in svobodo

Kožbana je tudi letos postala kraj spomina, spoštovanja in razmisleka o dogodkih, ki so pred več kot 80 leti zaznamovali zgodovino Brd in širšega obmejnega prostora. Spominska slovesnost je znova povezala predstavnike borčevskih in veteranskih organizacij ter domačine, ki se zavedajo, da svoboda, v kateri živimo danes, ni bila samoumevna.

V Kožbani so se tudi letos zbrali številni obiskovalci, da bi počastili spomin na pogumne žene in može, ki so se v najtežjih trenutkih naše zgodovine uprli fašizmu in nacizmu ter se postavili v bran svojemu narodu, jeziku in svobodi. Srečanje tradicionalno obeležuje veliki volilni shod 9. julija 1944, na katerem se je zbralo več kot 3000 domačink in domačinov. Tradicionalna spominska slovesnost je tokrat potekala nekoliko drugače, saj zaradi posledic zemeljskih plazov in lanske novembrske ujme srečanja ni bilo mogoče pripraviti na običajnem prizorišču. Toda sprememba lokacije ni zmanjšala pomena dogodka.

Brda so bila v preteklem stoletju prizorišče številnih zgodovinskih preizkušenj

Po prvi svetovni vojni so skupaj z velikim delom Primorske pripadla Italiji, v času fašizma pa so slovenski prebivalci občutili raznarodovalno politiko, zatiranje slovenskega jezika in poseganje v narodno identiteto. Druga svetovna vojna je v te kraje prinesla še več nasilja, trpljenja in izgub, hkrati pa tudi organiziran odpor ter upanje na svobodnejšo prihodnost. Prav zato imajo spominska srečanja, kakršno je kožbansko, poseben pomen. Niso namenjena zgolj obujanju preteklosti, temveč tudi razumevanju časa, v katerem živimo. Spominjajo nas, da so bile pravice, ki jih danes pogosto jemljemo za samoumevne, nekoč razlog za velike žrtve.

Slovesnost se je začela s prihodom praporščakov Območnega združenja borcev za vrednote NOB, veteranov vojne za Slovenijo in predstavnikov italijanske partizanske organizacije ANPI. Ob slovenski himni, ki jo je zapela ženska vokalna skupina Zimzelen, so prapori povezali različne generacije in zgodovinska obdobja boja za svobodo.

Slavnostni govornik letošnjega srečanja je bil Jožko Člekovič

Zbrane je nagovoril predsednik KO Združenja borcev za vrednote NOB Brda Žarko Kodermac, slavnostni govornik letošnjega srečanja pa je bil Jožko Člekovič, podpredsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo. Njuna prisotnost je poudarila pomen nadaljevanja tradicije spominskih srečanj ter odgovornost, ki jo imamo do ohranjanja zgodovinske resnice.

Posebno mesto v programu je pripadlo pesmi

Ženska vokalna skupina Zimzelen je s svojim petjem znova dokazala, da so partizanske, domoljubne in narodne pesmi pomemben del naše kulturne dediščine. Glasba je namreč v času vojne pomenila veliko več kot le umetniški izraz. Bila je vir poguma, upanja in povezanosti med ljudmi. S svojo avtorsko pesmijo, posvečeno Srečku Kosovelu, je kulturni program obogatil tudi Renato Miklavčič.

Zborovanje v Kožbani

Ženska vokalna skupina Zimzelen

Kožbansko srečanje ostaja mnogo več kot zgolj vsakoletna slovesnost

Prav za zbor v Kožbani leta 1944 je pesnica Dora Sirk Obljubek napisala pesem *Mladini*, v kateri je izrazila odločnost mlade generacije, da vztraja v boju za svobodo. Njene besede pričajo o času, ko so mladi, pogosto še skoraj otroci, prevzemali odgovornost za prihodnost svojega naroda.

»Pod zastavo slovensko mladina je zbrana,
da svetu dokaže kako narodu je vdana.

Očetje in bratje se naši borijo,
jim žene in dekleta ob boku stojijo,
da skupaj iz zemlje tujca spodijo.
Boj je že dolg, a ni še končan,
Veliko je žrtev, mnog dom je požgan.
A narod vztraja, trpi in umira ...
Partizan že svobodí vrata odpírat.

Zato naj zdaj mladina pesem zapoje,
naj dvigne zastave, čez gore, čez morje.«

Zbrane je nagovoril predsednik KO Združenja borcev za vrednote NOB Brda Žarko Kodermac

Pesem je tudi danes dragocen opomin, da pogum ni zgolj stvar velikih zgodovinskih osebnosti, temveč tudi običajnih ljudi, ki se v odločilnih trenutkih odločijo ravnati po svoji vesti.

Kožbansko srečanje tako ostaja mnogo več kot zgolj vsakoletna slovesnost. Je poklon preteklim generacijam, priložnost za srečevanje in predvsem opomin, da mir, svoboda in sožitje niso trajne danosti, temveč vrednote, za katere si moramo prizadevati tudi danes.

Kajti zgodovina živi toliko časa, dokler jo pripovedujemo. In dokler se bomo v Kožbani zbirali, bodo živele tudi zgodbe tistih, ki so verjeli, da je svoboda vredna boja.

D. R.

ZAHVALA

Ob slovesu od našega dragega brata in strica Bogdana Blažiča se iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Posebej smo hvaležni za vašo podporo in za vse izraze spoštovanja, ki ste jih ob slovesu namenili Bogdanu, ter za spoznanje, da je bil s svojim življenjem in delom povezan s številnimi ljudmi. Vaša pozornost in sočutje nam v bolečini ob izgubi pomenita veliko.

Z iskreno hvaležnostjo, njegovi domači

Vrhovlje

Slovesna proslava ob dnevu državnosti Za samostojno in demokratično državo

30. junija 2026 je v Vrhovljah na vpadnici za Sabotin potekala slovesna prireditev ob dnevu državnosti, s katero so se udeleženci poklonili nastanku samostojne Slovenije ter obudili spomin na dogodke iz časa osamosvojitvene vojne.

Program je povezoval Dominik Rusjan, ki je zbrane popeljal skozi slovesnost. V uvodnem delu sta navzoče nagovorila Angel Vidmar, predsednik Združenja SEVER severne Primorske, in Jože Abramič, predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Brda. Abramič je v svojem govoru posebej izpostavil pomembno vlogo prebivalcev Vrhovelj v času osamosvojitvene vojne leta 1991, ko so bile v vasi nastanjene enote Teritorialne obrambe. Zahvalil se jim je za nesebično pomoč, gostoljubje, podporo in solidarnost, ki so jo izkazovali pripadnikom enot, ter s tem pomembno prispevali k obrambi in nastanku samostojne Slovenije.

Osrednji govornik Zvonko Kristančič je v vsebinsko bogatem, iskrenem in kritičnem nagovoru spomnil na vrednote slovenske osamosvojitve, pomen domoljubja, odgovornosti do domovine ter nujnost ohranjanja zgodovinskega spomina. Poudaril je, da so svoboda, demokracija in državnost vrednote, ki jih je treba spoštovati in negovati tudi danes. Kulturni program sta obogatila Pihalni orkester Brda in harmonikar Jan, ki sta s svojimi nastopi ustvarila prijetno, slovesno in domoljubno vzdušje.

Prireditev je ponovno pokazala, kako pomembno je ohranjati spomin na dogodke, ki so tlakovali pot do slovenske samostojnosti, ter z medsebojnim spoštovanjem in sodelovanjem negovati vrednote, na katerih je nastala naša država.

Organizatorji se iskreno zahvaljujejo vsem nastopajočim, gostom in številnim obiskovalcem, ki so s svojo prisotnostjo prispevali k dostojnemu praznovanju dneva državnosti.

Naj živi samostojna, demokratična in ponosna Slovenija!

16. Festival sodobne glasbe Brda

Sodobna ustvarjalna glasba v prepletu z umetnostjo

Brda Contemporary Music Festival, festival ustvarjalne glasbe in improvizacije, se je med 10. in 12. septembrom 2026 že šestnajstič vrnil v osrčje Goriških brd. V povezavi med slovensko, furlansko in italijansko kulturo, ki tvori enega najpomembnejših ciljev festivala, se je ponovno izpostavil kot stičišče lokalne in mednarodne ustvarjalne scene z udeležbo mladih glasbenikov in prepletanju z uveljavljenimi ustvarjalci. Na festivalu se je sodobna ustvarjalna glasba srečala tudi z drugimi umetniškimi zvrstmi, tj. z vizualnimi umetnostmi in poezijo, s čimer je obogatil okolje in ga ob nekdanjih mejah odprl mednarodni panorami. Festival se je tudi letos odvil v nekdanji kinodvorani v Medani ter v spominski hiši Alojza Gradnika in Ludvika Zorzuta.

Festival se je začel v četrtek, 10. septembra, ob 17. uri, ko je skupina Perkakšns poskrbela za tolkalsko budnico. Sledila je otvoritev fotografske razstave *Brnenje temnin*, ki jo je pripravil Andrej Perko. Ob otvoritvi sta nastopila Žiga Golob in Nikola Vuković.

Večer so zaznamovali trii. Prvega so sestavili Žiga Ipavec, Matjaž Bajc in Mirko Cisilino, v Tripsi triu so nastopili Marko Lasič, Roberto Fabrizio in Yannis Maizan, zadnja pa je svoj sestav predstavila Švedinja Anna Högberg, ki sta se ji pridružila še Gus Loxbo in Anton Jonsson.

Letošnji delavnici, na sporedu v petek, 11. septembra, sta vodili grška vokalistka Savina Yannatou in italijanska kontrabasistka Silvia Bolognesi. Koncerte je otvoril katalonski tolkalec Joni Sigil, sledil mu je finsko-nemški duet Harri Sjöström in Frank Gratkowski, za njima se je predstavila Savina Yannatou s solo nastopom, večer pa so sklenili Lucía Martínez, Silvia Bolognesi in Frank Gratkowski.

V soboto, 12. septembra, so za preplet glasbe in poezije poskrbeli Zvočni izviri kvartet s predstavitvijo uglasbljene Kosovelove poezije, naslovljene *Oblaki življenja,* ki sta jo interpretirala Ana Geršak in Pierluigi Pintar. Nadaljevala je Chiara Desantis, njenemu nastopu je sledil duet Ane Kravanja in Biliane Voutchkove, za njima pa Up and down quartet, v katerem so nastopili Harri Sjöström, Zlatko Kaučič, John Edwards in Jordina Millà, festival pa sta zaključila nastopa udeležencev delavnice Savine Yannatou in udeležencev delavnice Silvie Bolognesi.

Podpora: Ministrstvo za Kulturo, Občina Brda, KUD Zvočni izviri, Ministrstvo RS za javno upravo

V sodelovanju z Vizija, KUD Morgan, Jazz Cerkno, Zavod Sploh, Circolo culturale Controtempo, Pecar piano center

Organizator festivala: KUD Zvočni izviri

Kurator festivala: Zlatko Kaučič

Globoka glasbena izpoved Mance Kumar in Joachima Besseja

Med sanjami in resničnostjo

Večer samospevov z naslovom *Občutek tihe nevarnosti* je bil premierno izveden 8. julija 2026 v Poitiersu v Franciji, 29. julija je sledila izvedba v Mestni hiši v Ljubljani, sklenil pa se je 31. julija v Vili Vipolže. Koncert je presegel okvire običajnega recitala in se izkazal kot premišljeno zasnovana glasbena izpoved, v kateri sta briška sopranistka Manca Kumar in francoski pianist Joachim Besse ustvarila izrazno ubran dialog.

S skrbno premišljenim programom sta poslušalce popeljala skozi svet sanj, skrivnostnosti, temačnih slutenj, pretresa in končne pomiritve. V središču večera je bila Manca Kumar, ki je z izrazno občutljivostjo in zvočno barvitostjo prepričljivo oblikovala raznolika razpoloženja. Od nežne poetičnosti je prehajala k nemiru in temačnosti, nato k prebujenju in pomiritvi. Takšna interpretacija zahteva več kot obvladovanje pevske tehnike: terja tudi globoko razumevanje sporočilnosti besedil in občutek za najfinejše odtenke glasbenega izraza. Manca zato ni le poustvarjala skladb, temveč je z občuteno interpretativno močjo razkrivala notranji svet njihovih avtorjev, ki pravzaprav odseva tudi notranji svet slehernega človeka. Prepričala je tudi s skrbno in razločno izgovorjavo besedil v različnih jezikih. Pri samospevu je to bistveno, saj so zvočnost, poudarki in ritem besede neločljivo povezani z melodijo.

Za briško sopranistko je bil nastop v Vili Vipolže tudi priložnost, da se je po mednarodni študijski poti, ki jo je vodila od Slovenije prek Švice do Finske, predstavila občinstvu v domačem okolju. Koncert je pokazal, da lahko tudi zahtevna umetniška glasba nagovori širok krog poslušalcev, kadar se prefinjena pevska interpretacija prepletе z globokim razumevanjem človekovega doživljanja. Manca Kumar je s pretanjenim občutkom za besedo in čustveno globino skladb poslušalcem omogočila, da so se v njih prepoznali in jih doživeli na osebni ravni.

Pomemben soustvarjalec večera je bil pianist Joachim Besse, s katerim sopranistko povezuje študij na Glasbeni akademiji Jana Sibeliusa v Helsinkih. Z izostrenim čutom za zvočne odtenke in s pozornim odzivanjem na pevski glas je soustvarjal izrazno celoto, v kateri klavir ni bil zgolj spremljava, temveč enakovreden partner pevskemu glasu. Njuno muziciranje je pokazalo, koliko interpretativne občutljivosti zahteva samospev, toda hkrati kako veliko pripovedno moč ima lahko ta zvrst, ki temelji na intimnem razmerju med glasom, klavirjem in poezijo.

Zahtevni spored je segel od del Albana Berga, Sergeja Rahmaninova, Lucijana Marije Škerjanca in Lojzeta Lebiča do samospevov skladateljic Poldowski, Claire Delbos, Kaije Saariaho in Henriette Puig-Roget. Čeprav so se skladbe razlikovale po slogu, jeziku in razpoloženju, so skupaj oblikovale prepričljiv čustveni lok od sanjske nežnosti do notranjega nemira in končne umiritve.

Briška sopranistka Manca Kumar in francoski pianist Joachim Besse

K celovitemu doživetju je pomembno prispevala tudi programska knjižica, ki je pojasnila koncept koncerta. V prevodih besedil in naslovov v slovenščino pa so poslušalci lahko med petjem spremljali tudi vsebino pesmi. Dodatno jih je skozi program vodil ženski glas, ki je napovedoval naslednje sklope in ustvarjal prehode med različnimi razpoloženji. Tako je tudi zahtevnejši repertoar postal dostopnejši, občinstvo pa je lažje sledilo vsebinski povezanosti večera.

Koncert se je simbolno sklenil s skladbo *Večerni hlad* briškega rojaka Rada Simonitija, ki jo je Manca Kumar izbrala za dodatek. S tem se je poklonila domačemu okolju in skladatelju, ki je zaznamoval briški prostor.

Da je nastop občinstvo globoko ganil, je pričal dolg aplavz, ki je bil obenem tudi zahvala obema izvajalcema. Mlada glasbena interpreta sta nas s svojo umetniško in čustveno zrelostjo spodbudila k razmisleku o naših lastnih čustvih in notranjih doživljanjih, ki so pogosto skrita očem, a pomembno usmerjajo naše življenje.

BČ

Fotografija: Damjan Simčič, ZOSO foto

Koncert Big Band NOVA s solisti v Vili Vipolže

Tenor, čustva in popevka

Glasbeno društvo NOVA deluje že od leta 1995 in združuje mlade talente, ljubiteljske ter profesionalne glasbenike z Goriške. Pod vodstvom jazz pianista in skladatelja Blaža Pahorja je zasedba 29. avgusta 2026 v Vili Vipolže pripravila pester glasbeni večer, v katerem je poleg jazzovskega repertoarja predstavila tudi popularne skladbe in avtorske priredbe.

Na koncertu so nastopili priznani slovenski vokalisti Gregor Ravnik, Nina Sirk in Tanja Srednik. Gregor Ravnik je občinstvo navdušil s prepoznavnim tenorjem in odrsko karizmo, domačinka Nina Sirk z izrazno in čustveno interpretacijo, Tanja Srednik pa z izkušnjami iz sveta jazza in popevke. Njihovi nastopi so se lepo prepletali z zvokom big banda in ustvarili razgiban ter energičen program.

Večer je zaznamovalo tudi prijetno vzdušje in povezanost med glasbeniki in občinstvom. Koncert je ponudil zanimiv preplet jazza, popa in drugih priljubljenih glasbenih zvrsti ter še enkrat pokazal ustvarjalnost in kakovost Big Banda NOVA.

Patricija Špacapan
Fotografija: Damijan Simčič, ZOSO foto

Poslovalnica banke OTP Dobrovo: razstava akvarelov Katrin Komjanc

V barvah Brd

V poslovalnici banke OTP na Dobrovem si lahko ogledate samostojno razstavo *V barvah Brd* avtorice Katrin Komjanc. Avla, ki je običajno prizorišče vsakodnevnih finančnih opravil, se je za nekaj tednov prelevila v razstavni prostor akvarelov briške pokrajine z nasičenimi in intenzivnimi podobami. Avtorica, ki prihaja iz Števerjana, se je po končanem študiju slikarstva racionalno preusmerila v svet industrijskega oblikovanja, kar ji je odprlo vrata do raziskovanja novih tehnik in povezovanja različnih znanj. Delovala je na področju oblikovanja in grafike, a največja strast je vedno ostalo slikarstvo, kateremu se v zadnjem obdobju intenzivneje posveča.

Razstava obsega serijo del z motivi iz lokalnega okolja, kjer na slikah oživijo mehki griči in briški vinogradi v različnih tudi dramatičnih vremenskih razpoloženjih. Likovni izraz avtorice temelji na premišljenem povezovanju opaznih nasprotij. Hrapavost in materialnost trt postavlja nasproti mehkemu, zračnemu razlivanju barv na nebu, medtem ko ritmična in geometrijska struktura vinogradniških teras daje kompoziciji stabilnost. V svojem delu slikarka vzpostavlja premišljen dialog med zavestnim nadzorom in ustvarjalno svobodo, saj s potezo čopiča barvo zgolj usmerja in prepušča vodi ključno vlogo pri oblikovanju kompozicij, polnih notranjega gibanja in stalnega spreminjanja. Iskanje harmonije med močnimi kontrasti je vodilo njenega ustvarjanja. Razstava bo v poslovalnici banke na Dobrovem na ogled do konca oktobra. Vse stranke, obiskovalce in ljubitelje umetnosti vljudno vabimo, da si v času uradnih poslovnih ur vzamejo trenutek za ogled del v vstopni avli ter skozi avtoričine akvarele doživijo raznolike obraze briške pokrajine.

Andrea Bojić, um. zgo.

Prvi diamantni in zlati maturant v Brdih: Malin Lavrenčič in Blaž Kumar

Znanje ni nekaj, kar se da osvojiti čez noč

Šumeči listi in dišeči kostanji nam naznanjajo jesen, ta pa mlade študente podi od doma v daljno Ljubljano in druga študijska središča. Med njimi sta letos prvič tudi diamantni maturant Malin Lavrenčič in zlati maturant Blaž Kumar. Kar dve od osmih odličij, podeljenih dijakom novogoriške gimnazije, ki so na splošni maturi dosegli 30 točk in več, sta tako romali v Brda. Priznanje za diamantni uspeh na maturi je Malin kot prvi Bric prinesel v Biljano, Blaž pa je svojega nesel domov v Gonjače.

Na Občini Brda so jima 30. septembra 2026 pripravili topel sprejem, kjer so župan Fran Mužič, direktorica občinske uprave Anita Manfreda in vodja oddelka za splošne zadeve in družbene dejavnosti Nika Fabricijo Jug z njima poklepetali in jima izrekli iskrene čestitke. Nekdanja dijaka sta potrdila, da znanje ni nekaj, kar se da osvojiti čez noč, in da je pomembno, da do njega vseskozi kultiviramo nekakšno spoštovanje. »Mislim, da matura zares ni tako težka kot strašijo, če delaš stvari sproti. Je le neko preverjanje vsega, kar si se v štirih letih naučil, vidim pa, kako se lahko nabere veliko snovi, če se je prej štiri leta izogibaš,« nam pove Malin.

Bodoča matematika

Oba maturanta sta z oktobrom začela študij matematike na Fakulteti za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani in nam priznala, da jima tudi zaradi nizke omejitve vpisa na omenjen program končni gimnazijski preizkus znanja ni povzročal veliko stresa. Na novico, da je na maturi dosegel vseh 34 možnih točk, se je Malin odzval precej umirjeno: »Že na začetku leta, ko sem z zanimanjem odprl nekaj maturitetnih pol, sem videl, da so povečini takšne naloge, ki se jih z vajo da usvojiti. Na preizkuse sem se dobro pripravil in tudi po opravljenih testih sem imel dober občutek, zato sem pričakoval lepo oceno.« Blaž prizna, da se je na maturo zaradi že omenjene nizke omejitve vpisa na željenem študijskem programu odpravil precej sproščeno in ni imel ambicioznih pričakovanj. Rezultata se je razveselil, doda pa tudi, da je na dober uspeh morda vplivala odsotnost stresa, saj se je lahko res osredotočil le na svoje znanje in polo pred sabo. Na maturi je poleg obvezne slovenščine, matematike in angleščine izbral še fiziko in kemijo, saj se je ta predmeta raje učil in se mu zdita bolj logična od ostalih: »Naravoslovni predmeti so mi bili vedno ljubši in vedel sem, da bom tako najlažje opravil maturo.«

Podobne razloge za izbiro kemije in filozofije navaja tudi Malin, ki nam zaupa še, da ga je vmes poklical še študij primerjalnega jezikoslovja na Filozofski fakulteti

Univerze v Ljubljani, vendar ga je na koncu premamila pedagoška matematika. Doda še, da je imel z učiteljskim poklicem vedno veliko stikov, saj je bil tudi njegov oče osnovnošolski učitelj, očetov najboljši prijatelj pa ravno Malinov profesor matematike na gimnaziji, pri katerem je spoznal in vzljubil svoj bodoči poklic. Obratno pa Blaž pove, da ga je študij matematike od vedno zanimal: »Z matematiko sem se prvič spoznal, ko me je nona učila seštevati punte pri briškoli in že takrat sem jo vzljubil. Kasneje me je še dodatno navdušila učiteljica matematike v osnovni šoli, h kateri sem na priprave za tekmovanja z veseljem hodil tudi ob sobotah. Od takrat sem vedel, da bom matematik.« Izzive študija sprejema z odprtimi rokami in mnenjem, da mu bo kos z veliko mero zagnanosti in organizacije, ki ju je izpilil že kot večletni sovodja Oratorija v Biljani. S podobnim optimizmom zaključuje tudi Malin, ki pravi: »Pomembno je ostati zvest samemu sebi in svojim ciljem«.

Fantoma želimo veliko sreče, vztrajnosti in uspehov na nadaljnji življenjski poti ter mnogo razburljivih in očarljivih izkušenj in poznanstev v študentskih letih.

Maja Terpin

eTwinning projekti na POŠ Kojsko

Skrb za okolje ter raziskovanje sveta

Na Podružnični šoli Kojsko smo v lanskem šolskem letu sodelovali v dveh zanimivih eTwinning projektih, v katerih so se učenci skozi ustvarjalno delo, raziskovanje in sodelovanje učili pomembnih življenjskih veščin.

Prvošolci POŠ Kojsko so sodelovali v eTwinning projektu *Recikliranje in igra*. Skozi različne dejavnosti so spoznavali pomen ponovne uporabe odpadnih materialov ter se učili, kako lahko iz teh predmetov ustvarijo nove, uporabne in zanimive izdelke. Izdelke so izdelali v razredu ali doma s pomočjo staršev (npr. igre človek ne jezi se, spomin, tetris, zapestnice, lutke …). Projekt je učencem približal skrb za okolje ter jih spodbudil k odgovornemu ravnanju z odpadki, hkrati pa krepil sodelovanje, ustvarjalnost in medsebojno pomoč.

Na starejši stopnji pa so učenci nadgradili svoje znanje in izkušnje še z mednarodnim sodelovanjem. Učenci 5. razreda so se vključili v mednarodni eTwinning projekt *HiTs of Europe – Hidden Treasures of Europe #skillsforlife*. Skupaj z vrstniki iz osmih različnih evropskih držav so raziskovali manj znane znamenitosti in kulturne posebnosti ter jih predstavljali na ustvarjalen in sodoben način.

Pri delu so pripravljali digitalne predstavitve, sodelovali v skupnih nalogah in izmenjevali ideje s partnerji. Sodelovanje v projektu jim je omogočilo poglobljeno razumevanje evropskega prostora, razvijanje medkulturnega dialoga in izboljšanje znanja tujih jezikov. Učenci so ob tem pridobili tudi pomembne življenjske veščine, kot so sodelovanje, kritično razmišljanje in ustvarjalnost, ter dodatno motivacijo za raziskovanje sveta okoli sebe.

Blagoslov v Biljani

Obnovljeni Jermannovi hiši krasijo umetniška dela

Biljana je bogatejša za nove prostore, v katerih se srečujeta umetnost in povezanost z domačim krajem. Za njihovo podobo in umetniška dela je poskrbel priznani vinar Silvio Jermann, ki ga z Biljano povezujejo tudi osebne korenine. Odprtje tako ni bilo le predstavitev novih prostorov in umetniških stvaritev, temveč tudi poklon kraju, iz katerega izhajajo njegove korenine.

»Ponosen sem na svoje srednjeevropske korenine. In če sem danes tukaj, se moram predvsem zahvaliti svojemu očetu, Angelu Jermannu, ki me je kot otroka večkrat pripeljal sem v Biljano na obisk k sorodnikom. Spomini, ki so mi skozi leta ostali dragi,« je v govoru čustveno izpostavil Silvio Jermann, ki je 27. septembra 2026, dvajset let po nakupu prvih dveh hiš v bližini biljanske cerkve, zbral sodelujoče pri obnovi in sokrajane, da bi proslavili in blagoslovili obnovo hiš in tri umetniška dela, ki ju krasijo.

Reliefni skulpturi sta delo kiparja Tedeja Razingarja: »Eden predstavlja svetega Urbana, zaščitnika vinarjev in dveh starih trt, ki se vzpenjata po stenah tukaj zunaj. Upajmo, da ju bo tudi obvaroval in ohranil. Drugi relief pa predstavlja svetega Mihaela, nadangela, zavetnika Biljane.«

Na cesto pa je usmerjena freska Marine Gruden, ki je posvečena Brezmadežni Devici Mariji. »Ideja za fresko se mi je porodila ob pogledu na barve, ki so še vedno prisotne na pročelju nasprotne hiše, kjer je na zidu upodobljena zastava, in po tem, ko sem izvedel za domnevno prikazovanje Device Marije na zvoniku cerkve v Biljani leta 2008. Želel sem, da bi bila njena obleka naslikana v enakih barvah kot zastava – v beli, modri

in rdeči, pri čemer ima vsaka od njih tudi svoj pomen. Dodal sem še zlato rumeno barvo, ki spominja na barvo naše kraljice grozdja, to je rebulo,« je še pojasnil Silvio Jermann.

Blagoslov je sovpadal z župnijskim praznikom zavetnika svetega Mihaela. Pri maši sta poleg biljanskega cerkvenega pevskega zbora pod vodstvom Tjaše Simčič sodelovala tudi operni pevec, baritonist Ivan Andres Arnšek, ki ga je spremljal Martin Skubin, in briški pritrkovalci. Maši je nato sledil blagoslov pod vodstvom domačega župnika Alojza Subana in ob prisotnosti svetogorskega patra Bogdana Knavsa.

Silvio Jermann se je posebej zahvalil županu Francu Mužiču, vsem prebivalcem Biljane za njihovo potrpežljivost in pripravljenost, ki so ju pokazali med obnovitve-

Blagoslov v Biljani

nimi deli, arhitektu Martinu Simčiču, gradbincu Zoranu Simčiču ter Robertu Kosu, ki je koordiniral in nadziral obnovo hiš.

Erika Koncut
Fotografija: Stefan Velkov

Praznovanje svete Marjete

Topel julijski večer je v središče Hruševlja ponovno privabil vse generacije »Krušucev« od blizu in daleč. Sveta Marjeta nas je znova poklicala skupaj. Ne le k praznovanju, temveč tudi k nazdravljanju, deljenju starih in novih dogodivščin ter prijetnemu druženju. Ob sproščenem klepetu, smehu in dobri volji je poletni večer kar prehitro minil. Praznovanje se je sklenilo z nedeljsko sveto mašo v domači cerkvici svete Marjete.

Takšna srečanja nas spomnijo, da vas niso le hiše in domačije, temveč ljudje, ki ji dajejo dušo in jo držijo skupaj. Kakor cvetni listi marjetice tvorijo en sam cvet, tako tudi različne generacije ustvarjamo srce naše vasi. Naj nas Marjetin klic še dolgo združuje. Nasvidenje ob letu osorej.

Erika Koncut
Fotografija: Alenka Kos

Čestitka Mateji

Naša nepogrešljiva in marljiva sodelavka Briškega časnika Mateja Mavrič se je oktobra poročila z Luco. Na njun poseben dan jima je družbo delala hčerkica Asia.

V uredništvu Briškega časnika vama iz srca želimo, da bi bila vajina skupna življenjska pot vedno posuta z ljubeznijo, s srečo, z iskrenim razumevanjem, s spoštovanjem in z zaupanjem. Naj vama nikoli ne zmanjka toplih objemov, iskrenih nasmehov, drobnih pozornosti, potrpežljivosti in moči, da skupaj premagata vse življenjske izzive.

Draga Mateja in Luca, iskrene čestitke! Naj bo vajina skupna zgodba še dolgo polna ljubezni, veselja in nepozabnih trenutkov!

uredništvo Briškega časnika

Brda na Milano Wine Week

Brda, gostujoča vinska regija v Italiji

Brda so bila letošnja gostujoča vinorodna regija na Milano Wine Week, enem izmed najpomembnejših dogodkov na področju vina v Italiji. Trinajst briških vinarjev je v okviru dveh dogodkov (*Masterclass* in *Walk around tasting Brda Home of Rebula*) predstavilo 13 različnih interpretacij rebule.

Rebula je naš skupni jezik in najmočnejši izraz identitete Brd

»Trinajst vinarjev v Milanu predstavlja 13 različnih interpretacij, za katerimi stojijo isti prostor, predanost kakovosti in prepričanje v potencial naše sorte. Kot Konzorcij želimo s skupnim nastopom utrditi položaj Brd med velikimi vinskimi regijami sveta. Milano je pomembna priložnost, da mednarodni vinski javnosti pokažemo, kaj rebula že dosega in kakšna prihodnost je še pred njo. Prepričan sem, da si rebula zasluži mesto ob velikih belih vinih sveta. Na nas je, da to z vsakim letnikom tudi potrdimo,« poudarja Marjan Simčič, predsednik Konzorcija Brda.

Masterclass Brda Home of Rebula v Milanu je moderiral Marco Reitano, ena najvidnejših osebnosti italijanske somelierske scene in mednarodno uveljavljen strokovnjak za vino: »Razvoj Brd in rebule spremljam že več kot 20 let in menim, da je bila najpomembnejša sprememba prehod od vinogradništva, osredotočenega na poudarjanje sorte, k bolj premišljenemu pogledu, v katerem rebula postaja sredstvo za pripovedovanje zgodbe o terroirju. Sčasoma sem opazil vse večjo natančnost pri delu v vinogradih in večjo enološko senzibilnost, pa tudi vse večjo sposobnost pridelovalcev, da rebulo interpretirajo v različnih slogih, pri tem pa ohranjajo močno vez z lastno identiteto. Trinajst predstavljenih izrazov rebule v Milanu je konkreten dokaz tega razvoja: ena sama sorta, ki daje glas različnim interpretacijam – od svežine in mineralne napetosti do strukture, kompleksnosti in sposobnosti zorenja. Menim, da so Brda danes dosegla pomembno stopnjo zrelosti in imajo prepoznavno teritorialno identiteto tudi na mednarodni ravni. Rebula ima vse lastnosti, da se uveljavi med velikimi belimi vini sveta, ne s posnemanjem drugih vinorodnih območij ali sledenjem modnim trendom, temveč s poudarjanjem tistega, kar jo dela edinstveno.«

Rebula je vino prihodnosti

»Rebula je vino prihodnosti,« poudarja tudi enolog Kleti Brda Luka Ribolica, ki je skupaj z Reitanom somoderiral dogodek in je udeležencem masterclassa predstavil terroir Brd in značilnosti rebule. Rebula je v Brdih našla idealen dom, kjer lahko izrazi vso svojo ekpresivno moč. Osončene terase, opoka, ki jo sili v globine, terroir vgnezden na pol poti med Alpami in Jadranom ter natančno delo z upoštevanjem naravnih ci-

Brda na Milano Wine Week

Na razprodanem masterclassu s 100 slušatelji so spregovorile rebule:

- ***Rebula Kristancic 2025,***
- ***Rebula Zanut 2022,***
- ***Rebula Edi Simcic 2024,***
- ***Rebula Golden Epoque Medot 2023,***
- ***Rebula Single vineyard Furlanovo de Baguer 2021,***
- ***Rebula Gradisciutta 2023,***
- ***Rebula Epoca Ferdinand 2023,***
- ***Rebula UP Scurek,***
- ***Rebula Opoka Medana Jama Cru Marjan Simčič 2022,***
- ***Rebula Marinič 2021,***
- ***Rebula On di la 2022 Dolfo,***
- ***Rebula Sylvmann Visvik 2023,***
- ***Keber Brda 2020.***

klusov v vinogradih in kleti ji dajejo edinstven karakter. »Rebula je s svojo reprezentativnostjo briškega terroirja, sposobnostjo prilagajanja spreminjajočim se klimatskim pogojem in trendom na tržišču to, kar so največje pop ikone v glasbi: brezčasna, prepoznavna in vedno znova relevantna, saj zna ohraniti svojo identiteto ter hkrati nagovarjati nove generacije. Ikona, ki se ne ponavlja, ampak se vedno znova odkriva,« še dodaja Ribolica.

Erika Koncut

Fotografija: Arhiv Brda Home of Rebula

Novinarska trgatev 2026

Najboljša promocija na tujih trgih: doživeti briški vinograd in tradicijo

Vino najbolj ekspresivno pripoveduje o zemlji, podnebju, prostoru in ljudeh, ki ga ustvarjajo. Zavedanju, da je prav doživetje terroirja, iz katerega vino prihaja, ključna dodana vrednost pri prodaji vina na tujih trgih, sledijo tudi v Kleti Brda, kjer so letos hkrati z novinarsko trgatvijo obeležili 20. obisk skupine ameriških distributerjev vin. Ameriški trg je največji izvozni trg briške zadružne kleti, kjer je preko hčerinskega podjetja Laureate Imports Company prisotna v 40 zveznih državah.

Pomembne so dobre zgodbe

Distributerji vin z obiskom Brd in Slovenije doživijo celostno in poglobljeno izkušnjo. Gostoljubnost vinogradniških družin postane več kot le pripoved iz daljnih krajev. Gostje začutijo vinograde z vsemi čuti, kar jim omogoča zares temeljito izkušnjo vina, spoznajo bisere zelene Slovenije in čez ocean odnesejo tisto, kar nobena etiketa ne more izpovedati.

Letošnji udeleženec trgatve Matt Nuoffer iz Columbusa v zvezni državi Ohio, ki je prvič obiskal Slovenijo, je pojasnil: »Ameriški vinski trg se precej hitro spreminja. Za številne vinske regije, predvsem tiste tradicionalne, so trenutno zahtevni časi. Z mlajšo generacijo, ki vstopa v svet vina, pa se spreminjajo tudi preference potrošnikov. Mladi se bolj zanimajo za ekološko pridelavo, trajnostni razvoj in dobre zgodbe, ki spremljajo vina. Prav zaradi tega so slovenska vina pri nas postala zanimiva. Dogodki, na katerih predstavljamo slovenska vina, so med mojimi najbolj obiskanimi oziroma priljubljenimi. Menim, da so slovenska vina cenovno zelo dostopna in prijetna za pitje, hkrati pa gre za kakovostna, skrbno in obrtniško pridelana vina.«

K prepoznavnosti Slovenije in slovenskih vin prispeva tudi slovenska skupnost v Clevelandu, dodaja Nuoffer: »V Ohiu živi velika skupnost Slovencev, podobno velja tudi za Hrvate. Zato menim, da pri nas že obstaja trg za vina iz vzhodne Evrope, ki ga ljudje podpirajo. Sicer pa ljudje radi preizkušajo nove stvari. Če ameriškim potrošnikom ponudite kozarec dobrega vina, obstaja velika verjetnost, da mu bodo ostali zvesti.«

Vzajemnost zadružništva in visoke ocene vin na mednarodnih ocenjevanjih pomenijo dodano vrednost

Poleg lepot Slovenije, vrhunskih vin in hrane poseben vtis na ameriške distributerje vin naredi tudi zadružna zgodba Kleti Brda, kjer so pridelovalci grozdja tudi lastniki kleti, ki si prizadevajo za trajnostni razvoj teritorija. To dojemajo kot zagotovilo konstantne kakovosti in trajnostne naravnanosti in prav to izpostavljajo kot dodatno konkurenčno prednost Kleti Brda. Zaupanje v naše blagovne znamke krepijo tudi zaporedne visoke ocene svetovno priznanega ameriškega vinskega kritika Jamesa Sucklinga. Vpliv njegovih ocen na prodajo vin, sploh čez Atlantik, je ogromen in pomeni dodaten impulz kupcem v razredih premium in super premium vin.

Erika Koncut

Fotografija: Damijan Simčič, ZOSO foto

Veliko priznanje Gambero Rosso briškemu teritoriju

»Osemnajst čaš« za briška vina

»Prav kombinacija vrhunske kakovosti, človeške dimenzije podjetij in zvestobe kraju je tista, zaradi katere so Brda eno najbolj očarljivih območij, s katerimi se vsako leto srečujemo pri naših degustacijah,« tako ena najpomembnejših italijanskih enogastronomskih založb Gambero Rosso strni misli pod objavo letošnjih briških prejemnikov najvišjih ocen Tre Bicchieri (tj. tri čaše) v Brdih, ki bodo objavljeni v vinskem vodniku Vini d'Italia 2027. Vanj se Brda redno umeščajo že od leta 2023 dalje.

»Priznanje Tre Bicchieri velja v Italiji za najuglednejše oziroma najvišje priznanje, ki ga lahko prejme vinar za svoje vino. Letos so ocenjevalci ocenili več kot 24.000 vzorcev iz 2605 kleti. Prestižno oceno je dobilo le 508 vin,« o vodniku Vini d'Italia pove Marjan Simčič, eden izmed glavnih ambasadorjev briškega vinskega terroirja v svetu.

Uvrstitev Brd v ta vinski vodnik je Simčiču v poseben ponos. »Po večletnem pregovarjanju mi je uspelo prepričati vodilne ljudi v inštituciji Gambero Rosso, da si Brda zaslužijo biti vključena v ta ikoničen vodnik kot mejna regija z italijansko Furlanijo. Letos je izšel že peti zaporedni vodič, v katerem smo tudi vinarji iz Brd.«

Tako navaja tudi uredništvo revije Gambero Rosso: »Brda so se v zadnjih letih stalno uveljavila na straneh vodnika Vini d'Italia založbe Gambero Rosso in vsakoletne degustacije potrjujejo, kako zelo si to majhno območje Slovenije zasluži lasten prostor. Ne le zaradi geografske povezanosti Goriških brd s Colliem, ki postane očitna takoj, ko danes skoraj neopazno prečkamo mejo, temveč predvsem zaradi izjemno visoke ravni kakovosti.«

V eliti najboljših šest briških vin

Ocena »Tre Bicchieri« ima v Italiji podoben pomen kot zlata medalja pri Decanterju. Zgolj najboljša vina – z več kot 85/100 točk – se uvrstijo v finalne degustacije, ki julija in avgusta potekajo v italijanski prestolnici. Če v finalni degustaciji vino doseže več kot 90/100 točk, prejme priznanje »Tre Bicchieri« (tri čaše). Vina, ki te meje ne presežejo, a so vseeno vstopila v finalni krog, so v vodniku označena z oznako »Due Bicchieri Rossi« (tj. dve rdeči čaši).

In prav oceno »Tre Bicchieri« so v ediciji 2027, poleg Simčičeve rebule opoka Medana jama cru 2023, dobili še Sylvmannova Amber rebula Višvik-Višvik 2023, bela Carolina Cosana I classe 2023 kleti Carolina Jakončič, chardonnay Bagueri superior 2022 Kleti Brda, chardonnay Groblja Vedrignano II Cru 2023 kleti Noüe Marinič in Ferdinandov sivi pinot Ramato Amber Gris 2024.

Vini d'Italia založbe Gambero Rosso z 39-letno tradicijo neprekinjenega izhajanja velja za eminenco med vinskimi vodniki. Je svetovno prepoznaven brend, ki podpira in sooblikuje vinsko kulturo in vinske trende. Je tudi pomembna referenca za vrhunske restavracije po vsem svetu. Zato je tovrstna uvrstitev kar šestih briških vin velik promocijski preboj tudi za cel briški prostor. Vina so, kot navajajo v reviji, pripoved briških gričev: »Ne glede na posamezne sorte je tisto, kar pri naših degustacijah še posebej izstopa, splošna konsistentnost. Briški vinarji skozi zelo različne vinarske pristope izražajo vina z izrazitim teritorialnim pečatom: avtorska, osebna, včasih celo radikalna, a vedno sposobna natančno pripovedovati zgodbo teh gričev.«

Podelitev v večnem mestu

Gambero Rosso podelitev simbolov »Tre Bicchieri« ravno tako ne prepušča naključju, zato je bilo tudi letos v Rimu. Tukaj se zberejo najpomembnejši akterji v italijanskem vinskem sektorju. Dogodku sledi turneja po drugih celinah: od Tokia, Shangaia in Hong Konga v Aziji, do Montreala, Toronta, Los Angelesa, San Francisca, Chicaga, New Yorka in Miamija v Severni Ameriki ter še številnih pomembnih evropskih mestih.

Erika Koncut

Terenski test tehnik nanosa in programov varstva rastlin 2026

Da bo varstvo rastlin učinkovito, ekonomično in obenem prijazno do okolja

Kako biti danes, ob vedno novih izzivih z novimi škodljivci, boleznimi in podnebnimi spremembami, učinkoviti in ekonomični pri varstvu rastlin? Kakšna so pričakovanja pridelovalcev in kakšni so odgovori stroke? Tovrstna vprašanja postavljajo kmetijski sektor pred težko preizkušnjo, sploh v luči zahtev trga glede »trajnosti«, vse ožjemu naboru razpoložljivih sredstev za varstvo rastlin in vse višjim stroškom za gorivo. Svetovalna služba Kleti Brda in Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica odgovore na tovrstne dileme že tretje leto zapored iščeta z organizacijo poletne delavnice o različnih tehnikah nanosa sredstev za varstvo rastlin in programov tovrstnega varstva vključno z ekološkim in biotičnim pristopom.

Od primerjave učinkovitosti različnih škropilnic do biotičnega varstva

Letošnja delavnica je na kmetijo Damjana Koncuta navkljub julijskim visokim temperaturam pritegnila 70 udeležencev iz celotne severne Primorske, ki so lahko primerjali učinkovitost šestih različnih programov varstva rastlin in deset škropilnic z različnimi tehnikami nanosa.

Rezultate testiranja so udeleženci videli že na kraju prikaza, sicer pa si lahko zainteresirani primerjalne rezultate s testnimi lističi še vedno lahko ogledajo na oddelku za varstvo rastlin trgovine Agraria na Dobrovem.

Posebno pozornost so udeleženci namenili povsem novemu pristopu zatiranja vinske mušice in marmorirane smrdljivke. Po lanskem uspešnem testnem vnosu parazitske osice *Trichopria drosophilae* proti plodovi vinski mušici v Višnjeviku je letos v Brdih stekla obsežnejša akcija, s katero na biotičen (tj. na naraven) način omejujejo širjenje plodove vinske mušice in zmanjšujejo njeno populacijo. V okviru projekta LAS V objemu sonca *Češnja: sadež identitete in prihodnosti* sta bila letos izvedena že dva izpusta jajčnega parazitoida *Anastatus bifasciatus*, ki prispeva k omejevanju populacije marmorirane smrdljivke.

Tudi tehnika in človek odločata o uspehu

Zanimiva je bila tudi analiza najpogostejših napak pri varstvu rastlin. Lani so obravnavali napake pri mešanju pripravkov, letos pa je bil poudarek na tehničnih pomanjkljivostih in človeških napakah. Mag. Tomaž Poje s Kmetijskega inštituta Slovenije je izpostavil situacije, kot so razlitja in puščanja ter nepravilno nastavljene šobe škropilnic. »Tovrsten prikaz je odličen način, da vinogradnike usmerimo, na kaj naj bodo pri varstvu rastlin pozorni, od tehnološkega vidika do optimalne uporabe sredstev,« poudarja vodja oddelka za varstvo rastlin pri KGZ Nova Gorica dr. Ivan Žežlina.

Terenski test tehnik nanosa in programov varstva rastlin 2026

Znanje, podatki in pravočasni ukrepi

K ohranjanju zdravih trt in omejevanju pojava bolezni najbolj učinkovito prispeva celosten pristop, ki vključuje upoštevanje lege, podlag, pogojev za razvoj bolezni, pravočasna zelena dela in upoštevanje vremenskih razmer. Gre za veliko dela na podatkih in podrobnostih, ki se zrcalijo v boljši učinkovitosti in ekonomičnosti varstva trt.

Vse strokovno znanje dobi pravo vrednost, če ga dejansko prenesemo v vsakdanje ravnanje pridelovalcev in s tem ključno prispevamo k manjšemu obremenjevanju okolja.

Sezona varstva trt 2026 v Brdih

»Letošnja sezona varstva trt je bila nezahtevna. Primarnih pogojev za razvoj okužb s peronosporo in oidijem ni bilo veliko, zato z njima nismo imeli težav. Večje težave so bile s sončnimi ožigi, ki pa so bolj tehnološke narave. Kdor je pravočasno opravil zelena dela, je imel manj škode,« je pojasnil Žežlina.

Strokovne službe Kleti Brda že desetletja tesno sodelujejo s Kmetijsko gozdarskim zavodom Nova Gorica. Eden od rezultatov tega sodelovanja in hitrega prenosa v prakso je bila tudi pravočasna uvedba ukrepov za omejevanje širjenja zlate trsne rumenice, saj imamo zaradi tega v Brdih zaenkrat bistveno manj težav kot drugod po Sloveniji.

Podnebne spremembe premikajo začetek varstva rastlin

Zaradi klimatskih sprememb se spreminja tudi koledar varstva rastlin: »Če smo še pred leti z ukrepi pričenjali v maju, se zadnja leta pogoji za pojav peronospore pojavljajo že v drugi polovici aprila. Tudi trte prej vstopajo v fazo vegetacije, kar je sicer težava s stališča možnosti pozebe.«

Take delavnice, pri katerih je teoretični del podkrepljen z neposrednimi izkušnjami na domačem terenu, se izkazujejo za močno orodje pri prizadevanju za trajnostno in naravi prijazno varstvo rastlin, zato bosta Klet Brda in KGZ Nova Gorica z njimi nadaljevala tudi v prihodnje.

Erika Koncut
Fotografija: Marjan Feri

Kojskovizija 2026

Učenci in njihovi številni talenti

Na POŠ Kojsko je na koncu prejšnjega šolskega leta ponovno potekal že tradicionalni dogodek Kojskovizija, ki vsako leto prinaša veliko ustvarjalnosti, poguma in dobre volje. Učenci so se predstavili z raznolikimi in zanimivimi točkami ter navdušili občinstvo.

Videli smo številne talente – od nogometnih in kolesarskih trikov do pevskih in plesnih nastopov ter igranja na kitaro. Nekateri učenci so pokazali tudi svoje spretnosti v judu in gimnastiki. Posebej zanimivi so bili eksperimentalni prikazi, ogledali pa smo si tudi dramatizacijo in skeč.

Dogodek je bil poln pozitivne energije in medsebojnega spodbujanja.

Balinarski klub Goriška brda

Pestro poletje na baliništču v športnem parku Vipolže

Konec junija se je končalo prvenstvo v prvi državni ligi. Kot novinci v ligi smo dosegli zastavljeni cilj. Kljub velikim težavam s poškodbami in boleznimi smo si po zmagi v zadnjem krogu doma proti ekipi iz Idrije zagotovili obstanek v prvi ligi. Tudi v pokalu smo nastopili uspešno, saj smo se uvrstili med osem najboljših. Klonili smo šele v četrtfinalu proti ekipi Skale iz Sežane, ki je letos nastopala v evropskem pokalu.

27. maja 2026 smo organizirali prvenstvo OBZ Nova Gorica v četvorkah za starejše člane. Nastopilo je deset ekip, zmagala pa je domača ekipa pred ekipo iz Deskel. Obe ekipi sta si s tem priigrali nastop na državnem prvenstvu.

14. junija 2026 je ekipa starejših članov v postavi Roman Korenjak, Radivoj Velišček, Darko Mišigoj in Zvezdan Prinčič na državnem prvenstvu v četvorkah, ki je potekalo v Kranju, osvojila 3. mesto, kar je zelo lep uspeh.

20. junija 2026 smo organizirali državno prvenstvo za dečke U-14 v dvojicah. Zmagala je ekipa Hrast iz Kobjeglave.

4. julija 2026 je v Vipolžah potekalo državno prvenstvo veteranov vojne za Slovenijo, na katerem je zmagala ekipa OZVVS Brda. Drugo mesto si je prislužila ekipa Kras-Brkini.

22. avgusta 2026 smo organizirali tradicionalni mednarodni turnir za pokal Brd. Zmagala je ekipa iz Tolmina pred domačo ekipo. Pokal za najboljšega zbijalca je prejel naš novi član Igor Carli, najboljši bližalec je bil član ekipe iz Manzana v Italiji. Turnir je bil za balinarske razmere dobro obiskan. Zelo veliko je bilo ljubiteljev balinanja iz Koprivna (Capriva del Friuli), ki so prišli spodbujat svojo ekipo.

Septembra se je začela nova sezona v prvi državni ligi. Okrepljeni z novim igralcem Igorjem Carlijem, ki je prestopil iz ekipe Šempetra pri Gorici, si bomo poskušali tudi letos v konkurenci 12 ekip zagotoviti obstanek. Začelo se je tudi novo tekmovanje v pokalu Slovenije. Po zmagi v Košani smo se uvrstili v osmino finala, ko bomo doma igrali z ekipo Balinarskega kluba Tržič Orodjarstvo Knific.

Besedilo in fotografija:
Balinarski klub Goriška brda

Zdravilni zvoki na Gradu Dobrovo

Kako se vrniti k sebi?

Renesančni Grad Dobrovo je 19. septembra 2026 zaživel v zelo posebnem vzdušju. Dogodek Zdravilni zvoki na Gradu Dobrovo v organizaciji Petra Mariniča in programa Zdravilni turizem je privabil več kot 100 obiskovalcev, ki so skozi šest skrbno zasnovanih doživetij skupaj ustvarili prostor miru, srčnosti in globoke notranje povezanosti. Popoldan in večer sta bila posvečena vprašanju, ki si ga v hitrem tempu vsakdana zastavimo vse preredko – kako se vrniti k sebi?

Program se je pričel ob 16. uri z nežnim sproščanjem telesa, ki sta ga vodili Maja Bratuž in Mia Kristan. S pomočjo zavestnega diha, gibanja in prisotnosti so udeleženci postopoma odložili napetosti ter se odprli trenutku. Sledilo je doživetje Srce kot kompas, kjer je Sandi Jug obiskovalce popeljal v čutenje lastnega srca in jih povabil, da prisluhnejo svoji najgloblji notranji modrosti.

Ko se je skupina že umirila, je sledila poglobljena srčna meditacija, ki je v grajskih prostorih ustvarila skoraj otipljivo tišino. Prav iz te tišine se je rodil naslednji korak – odpiranje glasu. Skupina Premananda je skupaj z obiskovalci zapela mantre, katerih preproste melodije so povezale ljudi ne glede na starost ali glasbene izkušnje. Sledila je skupinska izkušnja petja prvinskega zvoka *om*, ko se je več kot 100 glasov zlilo v en sam harmoničen ton in napolnilo grajske dvorane z izjemno močjo skupne vibracije.

Udeleženci so spoznali različne pristope za umirjanje uma, vračanje razpršene pozornosti nazaj v srce ter ponovno odkrivanje polnega, zavestnega diha. Mnogi so po dogodku delili občutke globoke sproščenosti, notranjega miru in hvaležnosti. Takšni trenutki nas spomnijo, kaj je v življenju resnično pomembno – odnosi, prisotnost, srčnost in sposobnost, da si podarimo čas zase.

Vrhunec večera je bil meditativni koncert glasbenic Bhoiravi Achenbach in Kimiko Krutz, ki izvajata glasbo mojstra Sri Chinmoya. Posebej za Grad Dobrovo pripravljen program za violino in klavir je občinstvo popeljal v nežno, brezčasno zvočno pokrajino v frekvenci 432 Hz. Namesto aplavza med skladbami je dvorano prevevala tiha zbranost, ob zaključku pa so glasbenice prejele dolg, iskren aplavz.

Dogodek je ponovno pokazal, da Goriška brda niso le prostor izjemne naravne in kulturne dediščine, temveč tudi prostor srečevanja ljudi, ki iščejo lepoto, mir in navdih. Zdravilni zvoki na Gradu Dobrovo so za mnoge postali več kot koncert – postali so nepozabno notranje potovanje.

Tatjana Jug Lazar

Vila Vipolže: razstava Marina Beroviča

Zažarele so barve jeseni

V Vili Vipolže so 17. septembra 2026 odprli slikarsko razstavo *Barve jeseni*, na kateri je svoja likovna dela predstavil akademik, restavrator, konservator in likovni umetnik Marin Berovič.

Na ogled je postavil cikel slik, posvečenih briški pokrajini, v katerih je skozi bogastvo barv, svetlobe in razpoloženj ujel lepoto jeseni ter značilno podobo Brd. Ob predstavitvi razstave je Marin Berovič razkril tudi zanimivo ozadje nastajanja slik. Cikel je nastajal v času epidemije, ko je imel več priložnosti za ustvarjanje in poglobljeno raziskovanje likovnih izrazov. Pri tem je posebno vlogo odigrala tudi briška vinska kapljica, saj je vsaka slika nastala ob kozarčka rujnega, ki je umetniku služil kot navdih za barve, razpoloženja in likovno izražanje.

Razstavo je kurirala Anamarija Stibilj Šajn, ki je osvetlila umetnikovo ustvarjalnost in vsebinsko sporočilnost razstavljenih del, kulturni program pa je obogatil Oktet Sotočje.

Patricija Špacapan

Flores Musicae v Vili Vipolže

Festival srednjeveške in renesančne glasbe

Konec septembra je v **Vili Vipolže** v okviru festivala **Flores Musicae** potekal koncert **Amour Courtois, srednjeveški jazz**.

Festival organizira **Kulturni dom Nova Gorica** v sodelovanju z društvom **DRAMSAM – Centro Giuliano di Musica Antica**, pri izvedbi pa sodelujejo tudi številni partnerji, med njimi **Zavod za turizem, kulturo, mladino in šport Brda**. Umetniški vodja festivala je **Bor Zuljan**.

Letošnjo zasedbo je sestavljal mednarodni trio, ki so ga oblikovali **Baptiste Bailly** na klavirju, **Matthew Baker** na baritonu ter **Efrén López** z oud-om in hurdy-gurdyjem. Glasbeniki so občinstvu predstavili zanimivo prepletanje srednjeveške glasbene tradicije in sodobnega jazzovskega izraza ter ustvarili edinstven glasbeni večer.

Veseli nas, da lahko z organizatorji in partnerji festivala že vrsto let sodelujemo ter skupaj soustvarjamo kakovostne kulturne in glasbene dogodke, ki bogatijo kulturno dogajanje v Brdih in širšem prostoru.

Patricija Špacapan
Fotografija: Saša Mrak

Piccolo Opera Festival v Vili Vipolže

Svoboda in ljubezen v operni glasbi

Vila Vipolže je bila tudi letos prizorišče dogodka Piccolo Opera Festival, ki je v svoji 19. ediciji potekal pod geslom *LIBERTÀ - SVOBODA - FREEDOM*.

Predstava je izhajala iz znamenite arije *Sempre libera* iz Verdijeve opere *La traviata*, ki velja za eno najbolj prepoznavnih in najzahtevnejših sopranskih arij v operni literaturi. S svojo tematiko svobode, ljubezni in osebnih odločitev se je odlično vključila v osrednjo rdečo nit letošnjega festivala.

Brda z italijanskim društvom Piccolo Opera Festival sodelujejo že od leta **2019**. V teh letih se je zvrstilo kar nekaj posebnih opernih večerov, ki so v Vilo Vipolže, na Grad Dobrovo in v druge briške kotičke prinesli glasbo, umetnike in

čisto posebno festivalsko vzdušje.

Veselilo nas je, da smo lahko tudi letos soustvarjali zgodbo festivala in skupaj z njim povezali **Brda, kulturo in umetnost.**

Patricija Špacapan
Fotografija: Damijan Simčič, ZOSO foto

Počitnicam naproti

S pesmijo in smehom v poletje

Učenci in učitelji POŠ Kojsko smo zadnji dan pouka, 24. junija 2026, zaključili v zelo prijetnem vzdušju.

Dan smo obeležili z zaključno prireditvijo, na kateri je vsak prispeval svoj del. Program so popestrile barvite točke pevskega zbora, zanimive dramske uprizoritve in doživete deklamacije. Seveda ni manjkala niti podelitev priznanj najuspešnejšim učencem, ki so s svojim trudom, znanjem in vztrajnostjo izstopali skozi vse leto. Dan smo zaključili sproščeno – z druženjem, pesmijo, smehom, klepetom in objemi.

Tako smo se poslovili od še enega lepega in uspešnega šolskega leta 2025&26 ter z nasmehom stopili proti poletju in zasluženim počitnicam.

Organska snov v vinogradniških tleh

Naložba v rodovitnost in odpornost vinograda

Vinogradniki pogosto razmišljamo o jesenskem gnojenju predvsem kot o dodajanju hranil. V razmerah vse pogostejših suš, vročinskih valov in intenzivnih padavin pa postaja vsaj enako pomembno vprašanje, **kako povečati in dolgoročno ohraniti organsko snov v tleh**. Vinograd je trajni nasad, zato posledice neustreznega ravnanja s tlemi – premalo organske snovi, zbitost, slabša infiltracija vode in erozija – postajajo z leti vse izrazitejše. Nasprotno lahko kombinacija ozelenitve, organskih in mineralnih gnojil, vračanja rastlinskih ostankov (seno, kompostirane tropine in pecljevina) in zastiranja postopoma izboljšuje rodovitnost in odpornost vinogradniških tal. Novejše raziskave potrjujejo, da je večletni in stalen rastlinski pokrov eden najučinkovitejših načinov povečevanja zalog organskega ogljika v vinogradih.

Zakaj je organska snov za vinograd tako pomembna?

Organska snov ni samo zaloga hranil, ampak eden ključnih nosilcev **fizikalne, kemične in biološke rodovitnosti tal**. Izboljšuje agregatno strukturo in poroznost tal, povečuje infiltracijo ter sposobnost zadrževanja vode, zmanjšuje zaskorjenost in zbitost, povečuje kationsko izmenjalno kapaciteto ter predstavlja vir energije za talne mikroorganizme. Z razgradnjo organske snovi se postopoma sproščajo dušik, fosfor, žveplo in druga hranila.

Za vinsko trto je to še posebej pomembno zaradi večdesetletne življenjske dobe vinograda. Dobro strukturirana in založena tla (rigolana pred sajenjem) omogočajo boljši razvoj koreninskega sistema in njegovo prodiranje v globlje horizonte. Trta tako razpolaga z večjim volumnom tal, iz katerega lahko črpa vodo in hranila. Dolgoročne raziskave potrjujejo tudi povezavo med načinom gospodarjenja s tlemi in razporeditvijo korenin vinske trte.

Pomen organske snovi se še povečuje s podnebnimi spremembami. Pri močnem nalivu potrebujemo tla, ki vodo **sprejmejo**, pri večtedenski suši pa tla, ki jo lahko **zadržijo**. Kompleksne analize številnih raziskav kažejo, da pokrovni posevki (večvrstne mešanice trav, detelj, križnic, kobulnice, dresnovke itn.) izboljšujejo poroznost in infiltracijo, dolgoročna uporaba ozelenitve pa lahko izboljša tudi vodozadrževalne lastnosti vinogradniških tal.

Medvrstna trajna ozelenitev

Napačna uporaba tropin

Pozna jesen – tla naj ne ostanejo gola

Eden najpomembnejših ukrepov, ki ga lahko vinogradnik izvede jeseni, je **vzpostavitev rastlinskega pokrova v medvrstnem prostoru**. Kjer vremenske in talne razmere še omogočajo vznik, lahko posejemo namensko mešanico; pri poznih setvah pa je treba izbrati vrste, ki dobro prenašajo nizke temperature in lahko nadaljujejo razvoj spomladi.

Prednost imajo **večvrstne mešanice**, v katerih združujemo trave oziroma žita, metuljnice in druge funkcionalne vrste (na primer facelija – srhkolistovke; ajda – dresnovke; koriander – kobulnice). Trave tvorijo veliko koreninske mase, učinkovito varujejo tla in vežejo hranila; metuljnice z biološko vezavo dušika povečujejo njegov vnos v

Organska snov v vinogradniških tleh

sistem; globlje korenine nekaterih vrst izboljšujejo strukturo tal. Raznovrstna mešanica je praviloma stabilnejša tudi ob vremenskih ekstremih. Za Primorsko bi se posebej priporočalo jesensko-zimsko mešanico in kot izhodišče morda 25 % ječmen + 20 % tritikala + 15 % grašica + 15 % inkarnatka + 15 % podzemna detelja + 10 % facelija. Ključna prednost te strategije je, da biomaso ustvarjamo predvsem takrat, ko je vode dovolj – od jeseni do pozne pomladi. Ko začne voda postajati omejujoča, posevek povaljamo oziroma zmulčimo. Tako zmanjšamo transpiracijsko konkurenco trti, ostanki pa tvorijo zastirko.

Cilj ozelenitve ni zgolj zelena površina med vrstami. **Nadzemna biomasa in predvsem korenine predstavljajo stalen dotok ogljika v tla.** Po odmiranju korenin del organske mase ostane neposredno v profilu tal, kjer ga mikroorganizmi postopoma vključujejo v kroženje organske snovi.

Jesensko gnojenje – organska gnojila pred hitro topnimi hranili

Jesen je primeren čas za uporabo **zrelega hlevskega gnoja, kakovostnega komposta in drugih stabiliziranih organskih gnojil**, kadar analize tal in način pridelave njihovo uporabo utemeljujejo. Njihova vrednost ni samo v vsebnosti N, P in K. V tla vnašamo predvsem organski ogljik, ki ga z mineralnimi gnojili ne moremo nadomestiti. Odmerke je treba določiti glede na **analizo tal, vsebnost organske snovi, teksturo, založenost s hranili, pričakovani pridelek in veljavne omejitve vnosa hranil**. Jesensko gnojenje zato ne pomeni avtomatičnega dodajanja večjih količin dušika. Presežek hitro dostopnega dušika v času, ko ga trta ne more učinkovito porabiti, povečuje nevarnost izgub in izpiranja.

Skromna medvrstna ozelenitev

Spravilo sena z brežine v medvrstni postor

Jeseni dajemo prednost izboljševanju tal in dolgoročnemu kroženju hranil.

Pozimi – čim manj posegov v mokra tla

Pozimi je pomemben ukrep lahko tudi **neukrepanje**. Vožnja s težko mehanizacijo po mokrih tleh povzroča zbijanje, zmanjšuje makroporoznost ter poslabšuje infiltracijo in zračnost tal. Posledice so lahko dolgotrajne, posebej v težjih tleh.

Tudi intenzivna zimska obdelava celotne površine praviloma ni najboljša rešitev. Pogosta obdelava pospešuje mineralizacijo organske snovi, ruši agregate in pušča tla izpostavljena eroziji. Na nagnjenih vinogradniških legah je ohranjanje rastlinskega pokrova še posebej pomembno, saj zmanjšuje površinski odtok in izgubo tal ter z njimi organskega ogljika.

Pomlad – biomaso pridelajmo, nato jo vrnimo tlom

Spomladi je smiselno dovoliti pokrovnim rastlinam, da ustvarijo čim več primerne biomase, vendar le do trenutka, ko konkurenca trti za vodo in hranila postane pomembnejša od koristi ozelenitve. Takrat lahko rastline **pokosimo, povaljamo ali zmulčimo** in biomaso pustimo na površini kot zastirko.

To je pomembno zlasti v sušnejših vinogradih. Površinska organska zastirka zmanjšuje neposredno izhlapevanje, blaži segrevanje površine tal, omejuje rast plevelov ter se postopoma razgrajuje in vrača organsko snov v tla.

Pri suši zato trajna ozelenitev ni vedno najboljša rešitev. Raziskave v sredozemskih vinogradih opozarjajo, da lahko aktivna podrast spomladi tekmuje s trto za vodo in dušik. Na plitvih, skeletnih in sušnih tleh je zato smiselna **prilagodljiva ozelenitev**: jeseni in pozimi tla pokrijemo, spomladi pa glede na zalogo vode vegetacijo pravočasno prekinemo (**pokosimo, povaljamo ali zmulčimo**) ter ostanke uporabimo kot zastirko.

Rastna doba – organsko maso ohranimo v vinogradu

V vinogradu se letno proizvedejo velike količine lastne biomase. **Rozge po rezi, pokošena podrast in drugi zdravi rastlinski ostanki (mulč ali seno, otavo z brežin spraviti v medvrstni prostor in/ali pod trte) so velik vir organske snovi**, zato jih je, kadar ni fitosanitarnih

Organska snov v vinogradniških tleh

razlogov za odstranitev, smiselno zdrobiti in vrniti tlom. Pri lesu, okuženem s povzročitelji bolezni lesa vinske trte, pa je treba upoštevati fitosanitarna priporočila in ga ne obravnavati kot običajen material za mulčenje.

V rastni dobi moramo zmanjševati nepotrebno pogosto obdelavo. Cilj sodobnega gospodarjenja ni nujno popolna opustitev obdelave, ampak **minimalna intenzivnost, potrebna za doseganje agronomskega cilja**. Izmenična obdelava medvrstnih prostorov, mulčenje, valjanje in kombiniranje začasne ter trajne ozelenitve omogočajo prilagajanje posameznemu vinogradu.

Organske snovi ne povečamo v eni sezoni

Povečevanje organske snovi je dolgoročen proces. Učinek ene setve ali enkratnega vnosa komposta je omejen; bistveno je, da več let zapored ustvarjamo **pozitivno bilanco organskega ogljika** – v tla vrnemo več organske mase, kot je izgubimo z mineralizacijo, erozijo in odnašanjem biomase. Dolgoročni poskusi kažejo, da se koristi večletne ozelenitve kopičijo in lahko izboljšujejo dostopnost vode ter biološko aktivnost tal tudi v polsušnih trajnih nasadih.

Sušen medvrstni prostor poleti

Ustrezna ozelenitev

Zato naj bo strategija vinogradnika preprosta: **jeseni tla ozelenimo in po potrebi dodamo organska gnojila, pozimi jih čim manj obremenjujemo, spomladi pridelano biomaso pravočasno uravnavamo, poleti pa tla čim dlje ščitimo pred neposrednim soncem in izgubo vode.** Organska snov tako postaja eden najpomembnejših dolgoročnih »rezervoarjev« rodovitnosti, vode in odpornosti vinograda na podnebne ekstreme.

prof. dr. Denis Rusjan,
Oddelek za agronomijo BF
Univerze v Ljubljani

OŠ Alojza Gradnika Dobrovo

Prireditev ob prvem šolskem dnevu

Prvi šolski dan novega šolskega leta smo otvorili ob spremljavi glasbe in zabavnega programa. Na šolskem igrišču nas je pričakal ravnatelj Uroš Kobal, ki nas je nagovoril, obiskala pa sta nas tudi policist ter podžupan Občine Brda, ki sta učencem in zaposlenim prav tako namenila nekaj spodbudnih besed.

Kot na vsaki šolski prireditvi so tudi tokrat zablesteli naši učenci in učenke, ki so pokazali svoje pevske, govorniške in plesne talente ter poskrbeli za prijetno vzdušje ob začetku novega šolskega leta.

Vsem učencem želimo uspešno šolsko leto 2026/2027, polno motivacije, veselja, novih znanj in zagnanosti!

Klet Brda na sejmu AGRA 2026

Šampiona za Klet Brda in priznanje Goranu Jakinu za trajen doprinos k zadružništvu

Gornja Radgona je med 22. in 26. avgustom 2026 znova postala osrednje stičišče slovenskega in mednarodnega kmetijstva, živilstva, kmetijske politike in stroke. 64. mednarodni kmetijsko-živilski sejem AGRA je letos povezal 1690 razstavljavcev iz 36 držav ter privabil več kot 90.000 obiskovalcev. Kot eden najpomembnejših tovrstnih dogodkov v tem delu Evrope je gornjeradgonski sejem prostor za predstavitev dosežkov, izmenjavo znanja in razpravo o prihodnosti kmetijstva.

Vina Kleti Brda so tudi letos potrdila zavezanost konstantni kakovosti, za katero skrbi več kot 300 vinogradniških družin in strokovna ekipa Kleti Brda. Na 52. odprtem državnem ocenjevanju Vino Slovenija je Klet Brda poleg ene velike zlate in 17 zlatih medalj prejela šampionski naziv v obeh glavnih tržnih kategorijah: za bela mirna suha vina letnika 2025 in rdeča suha vina starejša od treh let. Šampiona sta dobili vini RebUla Ula 2025 in Krasno Syrah 2022.

V okviru dneva zadružnikov se je odvila podelitev priznanj Zadružne zveze Slovenije. Priznanje za trajen doprinos k razvoju zadružništva je prejel vodja svetovalne službe Kleti Brda Goran Jakin. V več kot 40 letih dela v svetovalni službi zadružne kleti je vpeljeval sodobne vinogradniške prakse, moderno obnovo vinogradov ter uvajal nove podlage in klone vinske trte. Vsem pridelovalcem v Brdih pomeni pomembno referenčno točko za vse v zvezi z varstvom vinske trte in sadnega drevja. Poleg delovanja na lokalnem nivoju je član številnih strokovnih odborov Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije in Zadružne zveze Slovenije. Čestitke!

Besedilo in fotografija: Klet Brda

Dramski krožek

Zmešnjava v deželi pravljic

V četrtek in petek, 18. in 19. junija 2026, smo člani dramskega krožka uprizorili predstavo *Zmešnjava v deželi pravljic* za učence POŠ Kojsko, stanovalce doma upokojencev v Podsabotinu ter predšolske otroke in učence do 5. razreda na matični šoli.

Nad predstavo so bili navdušeni tako otroci kot odrasli, zato smo bili zelo veseli in ponosni. Poplačan je bil ves trud, ki smo ga vložili v učenje svojih vlog.

40. obletnica Noneta Brda

»O, krkaj sem prpohaju …«

Ob 40. obletnici delovanja se je 27. junija 2026 zgodil veliki koncert Noneta Brda. Na prepolnem dvorišču Gradu Dobrovo so zadoneli ubrani glasovi mož, ki so vztrajali v skupnem petju in druženju cela štiri desetletja. Petje je postalo pomemben del njihovega življenja. Tisti del, ki je namenjen duši in lepoti.

Začetki zelo uspešne zgodbe

Začelo se je z ustavljanjem časa. Davnega leta 1985. Takrat še fantje so hoteli ustaviti frenezijo vsakdanjika. Ustaviti čas: s petjem druženjem, prijateljevanjem. Bila je mladost, čista energija, bila je moč … In še neka skrita zagnanost. Čas je ječar in mi njegovi ujetniki. Premagati čas je pomenilo iti na vaje: vztrajati, prijateljevati, peti. Kajti petje je ljubezen, ljubezen pa se razdaja ljudem, ki ljubijo petje.

Hoteli so peti, saj so fantje peli že od osnovne šole naprej. Prve službe, prve ljubezenske zveze, prve poroke, prvi otroci, nepozabno študentsko petje, tradicija prejšnjega briškega okteta, prijateljsko druženje, veliko energije in hrepenenja po ubranem petju in še in še … Nato zbiranje, iskanje pevovodje, prostora za vaje, programskih zasnutkov. Začnemo. Še malo počakajmo; treba je še odslužiti vojaščino, potem pa ja. Šola v Kojskem, dekle enega izmed njih sede za klavir in korepetira. *Kje so tiste stezice*. Bil je 8. marec 1988, njihov prvi nastop v zadružnem domu v Fojani.

In sedaj, po tolikih letih, pogled v preteklost. Kakšna sreča je za človeka, da je svoje dobre lastnosti izkoristil in jih začel s pridom rabiti že zelo zgodaj, zato so izkušnje lepe in dobre, nikakor ne bridke.

Če so na začetku hoteli ustaviti čas, ga sedaj ne morejo več. Svoj čas so porabili. Dobro je, da jih ne more več preganjati, ker ga ni več. Slabo je, da se mu ne morejo več upirati. Zdaj se ga ne trudijo več ustavljati, ker se morajo ustaviti sami, ker ni več mladosti, ker ni energije, ker ni moči.

Zato, četudi neradi, gledajo v preteklost. In to v kakšno preteklost! Lepo, bogato, sončno kot pomlad njihovih mladih življenj. Na njihovih obrazih so znamenja časa, toda mlad je spomin, nova je pesem.

Življenje je sinusoida: z vzponi in padci, je dobro in slabo, je veselje in je žalost; je hladen razum in so vroča čustva, je iskriv duh in melanholija minevanja … In vse to je pripovedovala njihova pesem.

Ali kot beremo v Pridigarju (Prd2/18): Vse ima svojo uro, vsako veselje ima svoj čas pod nebom; je čas rojevanja in umiranja; je čas sajenja in čas ruvanja nasada …, je čas podiranja in čas zidanja, je čas jokanja in smejanja; je čas žalovanja in čas plesanja …

V štirih desetletjih se je v vlogi pevovodje zvrstilo več glasbenikov. Janez Slivnik, njihov učitelj glasbe v osnovni šoli, jih je zbral. Pa se je preseli na Kras, zato je vskočila Irena Zuljan, za kratek čas, dokler jih ni prevzel Radovan Kokošar. Gotovo je prav on dal nonetu največ, saj jih je

40. obletnica Noneta Brda

Velik koncert Noneta Brda na dvorišču Gradu Dobrovo.

S koncertom so se poklonili Radovanu Kokošarju. Na sliki z ženo Martino Kokošar in sinom Ivanom.

vodil, glasovno oblikoval in zanje skladal pesmi več kot polovico vsega časa. Radovan Kokošar je bil njihov umetniški vodja in prijatelj. Njegova ustvarjalna moč je bila izjemna, čeprav očem velikokrat skrita. Nekdo izmed njih je o njem rekel: Radovan je nekdo, ki razume pevce in zanje piše glasbo, ne prav preprosto, ampak tako, da pevci z njo rastejo in kažejo svojo prepoznavnost v prostoru in času. Radovana ni več med njimi. Z njimi so njegove pesmi, ki jih je zlil iz srca in duše prav zanje.

Ob 20. obletnici delovanja je sam zapisal: »Hvaležen sem usodi, ki mi je dodelila eno glavnih vlog v zgodbi Noneta Brda. Moč naključja, kjer sta se v istem trenutku združila vzrok in posledica, je botrovala tudi mojemu načinu življenja. Petina stoletja je drobno zrno v časovnem prahu neskončnosti. Lahko pa je tudi bivanjski pas neslutenih dimenzij, vprašanj in odgovorov, ki jih neprestano iščemo. In začeli smo raziskovati skupaj. Nastale so harmonije, ki združujejo. Kar ni samo petje, je mnogo več.«

In čas je tekel … Hitro, prehitro? Pojejo, še vedno pojejo. Čas jim je zmehčal duše, oko se hitreje orosi, saj je za njimi toliko lepega, dobrega. (Pa brez obžalovanja.) Še so tu, še se najdejo, še je pesem tista, ki polno živi v njih, jih navdihuje, bogati, bodri.

Petje postane način življenja

Kateri spomin je najmočnejši? Na pesem, ki ni le spomin, na osrečevanje poslušalstva, na poti do nastopov, na neskončno število ur, podarjenih glasbi, na Radovana, ki ga ni več?

S kašče spominov lahko izberemo na tisoče dogodkov. Srečevanj, poti, novih prijateljev, neskončno dolgih aplavzov, dodatkov …

Naj se sprehodimo od Brd po vsej Sloveniji ali pa po tistih evropskih državah, kamor so kot ambasadorji slovenske pesmi ponesli v svet ta čudoviti zahodni rob naše domovine.

V Brdih so s svojim petjem počastili vsak kulturni dogodek. Ko je nonet začel svojo pot, se je rojevala tudi nova občina Brda. Bili so zraven, vedno, pa naj je šlo za martinovanja, Praznik češenj, občinske prireditve, odprtja, božične koncerte. Na kulturnem področju so prav oni zaorali, posejali, zato da sedaj žanjejo. Njihovo petje je pognalo nove pevske sestave, postavili so nove standarde, zlasti s samostojnimi tematskimi koncerti. Ob 10. obletnici so pevsko povzeli dotedanje delovanje z ljudskimi pesmimi Ivana Kokošarja in zimzelenimi melodijami. Ob 20. obletnici so oživili zlato dobo slovenske popevke, ob 25. obletnici pa je Radovan Kokošar zanje in mali orkester napisal glasbeno zgodbo od srednjega veka do modernizma.

Po Sloveniji so prepevali po dolgem in počez: od slovenskih gora do prekmurske ravnice, obeleževali dogodke, sodelovali in tekmovali na revijalnih nastopih. Eden njihovih največjih uspehov je bil na festivalu Sredi zvezd z dvema 3. mestoma. Na reviji izbranih slovenskih oktetov pa so prejeli zlati pečat JSKD. Dvakrat so peli za domovino ob državnem prazniku v slovenskem parlamentu.

In potem so postali ambasadorji slovenskega petja po Evropi

Ko je Slovenija vstopala v evropsko družino narodov, so pevci dosegli svoj vrhunec in ponosno slovenstvo pokazali s čudovito ubranim petjem. Kajti v zborovskem petju smo Slovenci izjemni. Navdušeno občinstvo jih je sprejemalo z odprtimi rokami, njihova dobra volja je ljudem zlezla pod kožo, tako da so jih v nekatere kraje vabili celo dvakrat ali trikrat. Kakšno moč povezovanja med ljudmi ima petje!

Tako je šlo po vrsti: Rovigo (Italija)

Ob prvem nastopu je bilo občinstvo tako navdušeno, da so jih na svojo prireditev povabili še dvakrat. Njihovo petje je povezalo tudi občini.

Koroška (Avstrija)

Tu so bili kot doma. Korošci so z občino Brda sodelovali že na mnogih področjih, nonet pa jih je povezal še v kulturi.

40. obletnica Noneta Brda

Z njimi je nastopila tudi njihova zadnja pevovodkinja Martina Kocina ob kitarski spremljavi Ivana, sina Radovana Kokošarja

Pecs (Madžarska) - festival vinskih pesmi

Šlo je za velik mednarodni dogodek, na katerem so zapeli zlasti moški sestavi iz šestih držav s pesmimi o vinu. Tu so si odprli tudi vrata na koncertiranje v Združenem kraljestvu in Piemontu v Italiji, kar je za nonet predstavljalo dva umetniška vrhunca.

Cornwall (Združeno kraljestvo)

Izjemen čas za Nonet: sedem koncertov v petih dneh, prepolne dvorane in stoječe ovacije!

Piemont (Italija)

Kar trikrat so se udeležili glasbenega festivala v Saviglianu. Imeli so po tri koncerte v različnih krajih in dodobra ogreli zahtevno italijansko občinstvo.

Ulcinj, Perast (Črna gora)

Nonet je na slovenski kulturni praznik povabil takratni slovenski konzul v Črni gori. Tam so jih poslušali organizatorji pevskega festivala klap v Perastu. Tako so se tega festivala tudi udeležili in prejeli tretje mesto med tekmovalci iz sedmih evropskih držav.

Negotin (Srbija)

Bili so gostje na Mokranjćevih večerih.

Oristano (Sardinija)

V Piemontu so se spoznali tudi s sestavom Coro Maurizio Carta iz Oristana na Sardiniji. Dobili so povabilo na znameniti pevski festival, ki spremlja pustne svečanosti. Zapeli so na treh koncertih. Po koncertu jih je poiskala gospa, že zelo v letih, in jim povedala, da je Brika, ki jo je življenjska pot peljala na Sardinijo. In z enim od pevcev sta celo v sorodu!

Ujeli so begavi čas!

Srce zaigra, čuti se zbudijo in let, minljivosti, časa ni več. To ni samo pesem, je lepota bivanja, je ena sama ljubezen, ki ni podvržena času.

Solze v očeh, ki jih privabi spomin na občutja ob petju; na človeka, ki je bil v tvoji bližini, na čas, ki je bil dober in lep …

Duša je zmehčana, preplavljajo jo spomini in čeprav lahko samo za trenutek, imaš občutek popolne sreče …

Res zadnji koncert?

Na koncert ob 40. obletnici se je zgrnila res velika množica. Prostor pred gradom je pokal po šivih, kar je nonetovcem dalo vedeti, kako priljubljeni so. Odločitev, da pojejo samo slovenske pesmi, da se s koncertom poklonijo Radovanu Kokošarju in spregovorijo na posnetkih tudi o sebi, je bila prava, saj ni manjkalo ganljivih trenutkov. Z njimi je nastopila tudi njihova zadnja pevovodkinja Martina Kocina ob kitarski spremljavi sina Radovana Kokošarja z noviteto *Mavrica*, ki je bila najdena po naključju, ko so pripravljali zbirko njegovih skladb. Za to priložnost so nonetovci zbrali pesmi, ki jih je Radovan Kokošar zložil zanje, in jih izdali v knjigi, ki so jo podarili njegovi ženi Martini Kokošar in sinu Ivanu.

Članom noneta je vodja območne izpostave JSKD Sabina Volk Simčič izročila častne Gallusove značke za 30 in več let petja, nonetu kot sestavu pa srebrno jubilejno priznanje sklada. Klet Brda je za to priložnost pripravila posebno polnitev vina iz grozdja devetih belih briških sort, drugi vinarji pa so poskrbeli za bogato pokušino po koncertu.

Iskrene čestitke, nonetovci. Naj vaša pesem živi še naprej.

Irena Zuljan
Fotografija: Andrej Colja

Kulturni utrip na Skubinovi domačiji v Bregu pri Golem Brdu

Brezčasni preplet gline, čipk, giba in besede

Delavnica, fotografija IS

Forma viva v Bregu, fotografija DC

Kot da sta se narava in človek, otrpla v poletni vročini, v mili jeseni ponovno prebudila. Narava si je oddahnila, v človeku je spet vzbrstel njegov prirojeni ustvarjalni nagon. Tudi v Bregu pri Golem Brdu je ponovno začelo utripati ustvarjalno življenje. Pri Ivanu Skubinu so v glini ustvarjali člani Likovnega društva Dablo, kanalski keramiki pa so se na štirih delavnicah preizkušali v izdelavi velike forme, prav tako v glini. Vmes je Ivan razstavljal v Centru za keramično umetnost v New Yorku na temo *Zavrzimo plastiko, uporabimo keramiko*, bil sprejet na Majski salon – selekcionirano likovno prireditev z najdaljšo tradicijo v Sloveniji, ki je bila letos posvečena Kosovelu – in se uvrstil v selekcijo Mednarodne spletne razstave Bele noći, MajdanArt 2026. In oživele so čipke pod košato murvo na Skubinovi domačiji.

Forma viva in prepletene zgodbe

Morda je bilo potrebno prav to – da je neka roka odprla star, pozabljen *škancel* none Cvetke in none Majde ter v njegovi tišini ugledala belo, skorajda breztelesno bogastvo čipk, ki so tam počivale kot ujeti spomini na minuli čas. Iz te tišine se je porodila čudovita, skorajda trmasta ideja, kako te krhke niti znova vrniti v življenje. Nono Lučano, od nekdaj vešč spletanja in prepletanja prožnih vrbovih šib, jih je z vso svojo potrpežljivostjo in spoštovanjem do materiala vpel v organske, grobe okvirje iz rozg trte, rožja. S tem je ustvaril most med zemljo in zrakom, med grobostjo narave in milino človeškega ustvarjanja.

Iz te drobne geste je avtorica projekta Lili Grudina začela polagoma spletati zgodbo, vizualno in zvočno tapiserijo, v katero je povabila glasbenika Boštjana Zobca, da z zvenom svojega *hang druma* prebudi odmeve davnine, in pesnico Sabino Vostner, katere globoke rime je pod murvo na domačiji Ivana Skubina prebiral Dominik Rusjan. Projekt, ki ga je avtorica Lili poimenovala *Prepletanje*, jo je postavil v vlogo izrazne plesalke in glavne nosilke sporočila. S svojimi mehkimi in pomenljivimi gibi, ki se izmikajo ujetosti jezika, je ob sončnem zahodu ponazorila tisto, kar je neizrekljivo, globoko in sveto. Večer je dopolnila priložnostna razstava keramičnih izdelkov, ki so jih člani briškega Likovnega društva Dablo pod mentorstvom Ivana Skubina ustvarjali na dveh delavnicah. Na prvi so iz gline, *materie prime*, zgnetli človeške ali živalske figure, na drugi pa so na žgane izdelke nanesli mentorjeve avtorske glazure in jih prepustili ognju, da je dokončal njihovo delo. Nastale so unikatne umetnine, v katerih so se zlili glina, človeška roka, mentorjevo znanje in nepredvidljiva magija vseh štirih elementov, vode, zemlje, zraka ter ognja, in bodo kot forma viva za nekaj časa sobivale z domačijo.

Tako je posebno čutno potovanje ob sončnem zahodu zaživelo v prepletu niti različnih umetnosti. Na predzadnjo septembrsko nedeljo zato to ni bila le navadna predstava, temveč skupen, globok poklon tistim, ki so hodili pred nami, ter hkrati čarobno, brezčasno prepletanje človeških usod, tihega minevanja in tistega trajanja, ki ga lahko preživi samo umetnost.

Iva Sivec

Odkritje spominske plošče Almi Karlin

Stopinje svetovne popotnice v naših krajih

Tam, kjer se kraj stiska k pobočju grča, enoličnost trt pa prekinjajo figovci in mandljevci, v blagoslovljeni deželi vina, opiše ena največjih popotnic vseh časov, pisateljica, pesnica, zbirateljica in poliglotka Alma M. Karlin (1889–1950) vas Kojsko. Tam stoji na stavbi nekdanje pošte na hišni številki 65 od začetka letošnjega septembra mala spominska tabla, posvečena izjemni ženski, rojeni v Celju, ki si je svetovno slavo prislužila z neverjetnim, samostojnim potovanjem okoli sveta med letoma 1919 in 1927.

Hiša št. 65 v Kojskem

Od Gorice do Kojskega v širni svet

V Brda je prihajala pred prvo svetovno vojno, ko je začasno bivala v Gorici. Tja je sledila svoji učiteljici jezikov, z mamo pa sta izkoristili bližino in večkrat obiskali mamino svakinjo, Almino teto Ernestino, ki je kot predstojnica pošte v Kojskem imela stanovanje in urad v stavbi, kjer danes stoji nova spominska plošča. Za Almo, ki je kasneje prepotovala ves svet, so bila Brda eden prvih stikov z bogato, s soncem obsijano mediteransko naravo, močno drugačno od njenega rojstnega Celja. In prav ti obiski so v njej prebudili popotniško radovednost in smisel za opisovanje eksotičnih pokrajin.

V času, ko so ženske redko potovale same, je Alma s seboj vzela le svoj pisalni stroj, nekaj denarja in znanje jezikov ter se podala na osemletno pot, ki jo je preživljala izključno z lastnim delom – poučevanjem jezikov in pisanjem člankov. Govorila, pisala in poučevala je več kot deset jezikov, prepotovala je Južno in Severno Ameriko, Japonsko, Kitajsko, Avstralijo, Novo Zelandijo, Oceanijo in Indijo. Njena potovanja so bila polna ekstremov. Prehod od visoko razvite, estetske Japonske do divje, nepredvidljive Oceanije, kjer se je srečala z ljudožerci in lovci na glave, morda najbolje kaže njeno neverjetno prilagodljivost.

Ko zaživijo zapostavljene zgodbe preteklosti

S postavitvijo spominske zahvale Almi Karlin, katere zapuščina še vedno utira pot naslednjim generacijam žensk, je Kojsko postalo uradni del čezmejne kulturno-turistične poti, zasnovane kot poklon pesnici Ljubki Šorli ter drugim ustvarjalkam, ki so zaznamovale širše območje Goriške. Pot, ki poteka od Tolmina preko Kojskega in Solkana do Nove Gorice in Gorice, je zaživela kot del uradnega programa Evropske prestolnice kulture, zdaj pa je postala trajen simbol povezovanja, ki domačim in tujim obiskovalcem odkriva neprecenljiv, a dolgo zapostavljen prispevek žensk k oblikovanju skupnega kulturnega prostora.

Spominsko pivo za svetovno popotnico

Še povabilo k razmišljanju

Almi, tej izjemni ženski, ki je svojo sled pustila tudi v Brdih, so ob odkritju spominske plošče nazdravili s spominskim pivom, zapele so ji Vinike, o njej sta spregovorila zgodovinarka Andreja Rihter in prebivalec hiše št. 65 Miloš Kumar, pozdravila jo je direktorica ZTKMŠ Brda Tina Novak Samec, misli o njej je spletala Gaja Lesica, Almino misel, da je svoboden edinole človek, ki ne kroži okoli nikogar, pa je obiskovalce pospremila domov in jih povabila k razmišljanju.

Iva Sivec
Fotografija: Damijan Simčič, ZOSO foto

100-letnica Ida Morenčič

Najbolj ponosna na tri otroke, pet vnukov, dvanajst pravnukov in prapravnukinjo

Sto let življenja je zgodba, ki jo je težko strniti v nekaj besed. Koliko misli se ob takem jubileju zavrti … Razgled na premagane življenjske preizkušnje, simpatične zgodbe, številne prejete nasvete ter še na vsaj toliko napak in spoznanj. Predvsem pa razgled na vse ljudi, ki jih je življenje pripeljalo na našo pot in so – nekdo več, drugi manj – korakali skupaj z nami. Srčna toplina in lepe misli so to poletje obdali gospo Ido Morenčič iz Dobrovega, ki je stotemu rojstnemu dnevu nazdravila v krogu najožjih družinskih članov, prijateljev in sostanovalcev v Domu upokojencev Podsabotin. Ljudi, ki imajo v njenem srcu posebno mesto.

»V enem stoletju si doživela toliko sprememb, da si jih večina od nas sploh ne more predstavljati. A skozi vse to si ostala to, kar si še danes – srčna, skromna, delavna, poštena in vedno pripravljena pomagati drugim. Hvala za vse objeme, spodbudne besede, modre nasvete, ki jih danes razumemo še bolje kot nekoč,« je v ganljivem nagovoru izpostavila vnukinja Tanja Golotič.

Gospa Ida je vse življenjske izzive vedno sprejemala z veliko mero moči in dostojanstva, poudarjajo njeni najdražji. Kot zagovornica vrednot spoštovanja, poštenosti, dela, skromnosti in medsebojne moči je bila vedno močan zgled vsem, ki so jo obkrožali. »Ponosni smo na vse, kar si ustvarila, predvsem pa na družino, ki jo danes povezuje tvoja ljubezen,« je bila skupna misel vseh prisotnih, tako kot tudi, da bi njen smeh in petje odmevala še dolgo.

Slavljenki so ob visokem jubileju čestitali tudi briški župan Franc Mužič, direktorica občinske uprave Anita Manfreda, predsednik Vaške skupnosti Dobrovo Edi Sirk, predsednica Društva upokojencev Dobrovo Vesna Filej, predsednik ZB NOB Brda Žarko Kodermac in direktor Kleti Brda Silvan Peršolja. Solze v očeh pa so zvabili glasovi fantov Klape Karatel, ki so gospe Idi, »žlahtni Briki«, posvetili Zorzutovo *Briško pesem*.

Vsi njeni
Fotografija: družinski arhiv

100-letnica Marjeta Terčič

100 let življenja, 100 let spominov

»Rojena sem bila 17. oktobra 1926 ob 23. uri. Dali so mi ime Marjeta, ki goduje na ta dan. Da pa ne bi imela rojstnega in godovnega dne na isti dan, so zapisali datum rojstva 18. oktober,« se spominja Marjeta.

18. oktobra 2026 je bil v Domu starejših občanov Vrtojba prav poseben dan. Njihova stanovalka Margerita Terčič, ki jo vsi poznajo kot Marjeto, je praznovala častitljivih 100 let. Ob tako visokem jubileju se je zbrala vsa družina, da bi mami, noni in pranoni voščila ter ji podarila najlepše darilo – svojo bližino. Torta, cvetje, ki ga ima Marjeta tako rada, in lepo okrašen prostor, za katerega so poskrbeli zaposleni v domu, so ustvarili prijetno in praznično vzdušje. Čeprav Marjeta slabo sliši, ji spomin še vedno dobro služi. Tudi po daljšem času je prepoznala svoje najdražje in se ob njih zavedala, da je med svojimi. Takšni trenutki pokažejo, kako dragoceni so družina, medsebojna povezanost in občutek pripadnosti.

Naslednjega dne so jo obiskali in namenili iskrene čestitke tudi predstavnika Občine Brda z županom, podžupan Občine Šempeter-Vrtojba ter predstavnici Društva upokojencev Kojsko. Zaposleni v domu in stanovalci so ji pripravili prisrčen kulturni program, ki se je sklenil s pihanjem svečke na torti in skrito Marjetino željo.

Marjetina življenjska pot se je začela oktobra 1926. Rodila se je očetu Francu Žigonu in mami Heleni v družini s petimi otroki. Odraščala je s sestro in bratoma na majhni kmetiji, kjer je bilo treba poprijeti za delo in znati marsikaj narediti z lastnimi rokami. Oče je za preživetje družine dodatno prevažal opeko in gramoz z volovsko vprego, doma pa so se ukvarjali tudi z gojenjem sviloprejk. Oče je bil velik ljubitelj slovenskih

100-letnica Marjeta Terčič

knjig in jih je posojal mladim, da so ohranjali stik s slovensko besedo. V času, ko slovenščina v šolah ni bila samoumevna, je bilo to še posebej pomembno. Marjeta je osnovno šolo obiskovala v Orehovljah, kjer je pouk potekal v italijanščini, nato pa je šolanje nadaljevala na nižji srednji šoli v Mirnu, ki jo je zaključila leta 1941. Začela se je učiti šivanja, pozneje pa še krojenja. Njeno mladost so zaznamovale tudi vojne razmere, ki so številnim družinam prinesle negotovost in težke preizkušnje. Tudi Marjetina družina je občutila posledice vojne, vendar je sama vztrajala in nadaljevala svojo življenjsko pot ter se posvetila delu in družini.

Leta 1951 se je poročila s Salvatorjem Terčičem iz Podsabotina. V zakonu se jima je rodilo pet otrok. Skrb za dom, družino in delo so bili pomemben del njenega vsakdana. Z leti je družina rasla, dom pa so obogatili še vnuki in pravnuki, ki so ji prinašali veliko veselja. Danes se Marjeta lahko pohvali z veliko družino: ima devet vnukov in 14 pravnukov. Prav v njih se zrcali bogastvo njenega dolgega življenja, ki ga zaznamujejo številne generacije in vezi, ki povezujejo družino. Marjeta je nekoč rada veliko brala. Čeprav ji vid tega danes ne dopušča več toliko kot nekoč, v sebi ohranja spomine na čas, ki se je v 100 letih močno spremenil. Doživela je drugačne čase, navade in način življenja, kakršnega si današnje generacije pogosto težko predstavljajo.

Ob njenem častitljivem jubileju ji iskreno čestitamo. Želimo ji predvsem veliko zdravja, mirnih dni, prijaznih besed in čim več lepih trenutkov v družbi njenih najdražjih.

Draga Marjeta, naj te še naprej razveseljujejo obiski in nasmehi tvojih bližnjih. Naj te spremljajo lepi spomini, vsak nov dan pa naj ti prinese kaj prijetnega.

Besedilo:
Milena Beguš, Majda Korenjak
Fotografija: Stojan Terčič

Začetek bralne značke za prvošolce

Nova bralna pustolovščina

Na dan zlatih knjig, 17. septembra 2026, smo prvošolci na poseben način vstopili v svet branja in pričeli svojo pot sodelovanja pri projektu bralna značka.

V razredu smo pripravili zvezke za bralno značko, ki bodo učence spremljali skozi celotno osnovnošolsko izobraževanje in v katere bodo beležili svoje bralne dosežke. Ustvarili smo tudi pisane metulje, ki jih bodo učenci skozi leto postopoma dopolnjevali glede na število zgodb in pesmi, predstavljenih sošolcem.

Kulturni dan smo zaključili veselo in razigrano z Ostržkovim plesom, ob katerem smo se zabavali ter skupaj praznovali začetek nove bralne pustolovščine.

Verjamemo, da bodo knjige naše prvošolce tudi v prihodnje spremljale na poti do znanja, domišljije in prijateljstva.

POŠ Kojsko

Sprejem prvošolcev

Tudi na podružnični šoli je potekal sprejem prvošolčkov. Prireditev je otvorila vodja podružnice, učiteljica Monika Šuligoj, sledili pa so govori ravnatelja, lokalnega policista in podžupana Občine Brda.

Vmes nas je spremljala čudovita glasba osnovnošolskega zborčka, ki ga vodi učiteljica Lara Kodrič. Za zaključek so nas obiskali še fantje z Radia 1, ki so prvošolce obdarili s paketi presenečenja.

Fotografija: Teja Bruni

Oratorij v Biljani

Živeti je lepo!

Od ponedeljka, 13. julija, do petka, 17. julija 2026, smo animatorji v Biljani pripravili že tradicionalni oratorijski teden. V Biljani se je pod budnim očesom 27 animatorjev pet dni podilo 83 otrok. Skozi teden smo spoznavali literarno junakinjo Heidi in njeno zgodbo pod geslom *Živeti je lepo!* Teden je bil poln igre, petja, ustvarjanja, druženja in spoznavanja novih stvari.

V sredo smo se odpravili na izlet na Korado, kjer smo dan začeli s sveto mašo na prostem ter ga nadaljevali v naravi. Ob tem se iskreno zahvaljujemo Lovski družini Dobrovo, ki nam je posodila lovsko kočo na Koradi. V četrtek so nas kljub slabšemu vremenu obiskali gasilci PGD Dobrovo in nam popestrili vodne igre. Oratorij smo v petek zaključili s sveto mašo in sladoledom ter se tako poslovili od prijetnega in nepozabnega tedna.

Ob koncu se iskreno zahvaljujemo vsem staršem, ki ste nam svoje otroke zaupali v varstvo, gospodu Lojzetu za duhovno vodstvo, vsem ostalim, ki ste kakorkoli pomagali pri izvedbi oratorija, ter vsem animatorjem za njihov trud in vložen čas, da so otroci na oratoriju uživali. Hvala, da ste z nami otrokom polepšali del poletnih počitnic. Animatorji že komaj čakamo prihodnji oratorij.

Tinkara Prinčič

OŠ Alojza Gradnika Dobrovo

Novo okolje, prvi vtisi in torta

Na prvi šolski dan smo v šolsko skupnost sprejeli naše najmlajše učence – prvošolce. Ob začetku njihove nove življenjske poti jih je nagovoril ravnatelj, ki jim je zaželel veliko uspeha, radovednosti in lepih trenutkov v šolskih klopeh. Nekaj spodbudnih besed o varnosti na poti v šolo in z nje jim je namenil tudi policist.

